

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuli, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEZAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Nove kartice **BANCOMAT** s plačilnim servisom **POS**

MOJA BANKA V ŽEPNEM FORMATU.

TOREK, 27. JUNIJA 1995

Virus, ki razjeda državo

JANJA KLASINC

Kdo bi si mislil, da bo Slovenija samo stiri leta po evforiji ob razglasitvi samostojnosti države zajel tako močan virus antidržavnosti. Vse, kar se je dogajalo letos v Sloveniji okoli proslavljanja petdesetletnice zmage nad fašizmom in nazadnje ob proslavi dneva državnosti, dokazuje, da se Slovenci (v matični državi) ne zavedajo odgovornosti, ki jo prinaša lastna država. Ali povedano drugače - ne vedo, kaj bi z državo počeli. Se praznovati ne znajo.

Javnost spremlja organizacijske zaplete in stiske ad hoc zbranih organizatorjev, ki morajo na hitro zbrati scenarije, režiserje, nastopajoče in politike. Tu pa se vedno zatakne. Ta in ta bo govoril, če ne bo govoril oni. Drugi bo prišel, če bo tretji v svojem govoru povedal to in to, če pa bo rekel kaj drugega, ga ne bo, saj ne bo poslušal tistega, kar njegovim strankarskim ušesom ni povseči. Na koncu se uspe Slovincem skregati se okoli vrstnega reda govornikov na osrednji proslavi ob dnevu državnosti. Povsod po svetu je jasno, da je glavni govornik na proslavi državnega praznika najvišji v državi, torej njen predsednik - samo v Sloveniji ne. V Sloveniji iz državne proslave naredijo malce ljubljansko, malce pa strankarsko. Samo pomislimo, kaj bi se zgodilo v ZDA, če bi njihovo državno proslavo začel kak washingtonski uradnik, potem bi prišel na vrsto župan Washingtona, mimogrede bi se oglasil se predsednik Clinton, da bi na koncu - kot pika na i - spregovoril, denimo, vodja opozicije!

Dokler je bil sedež nekdanjih držav, v katerih je živel glavina Slovincem, na Dunaju in kasneje v Beogradu, se kaj takega ni dogajalo. Voljo po državnosti so Slovenci čutili ob plebiscitu, ob razglasitvi države, ob mednarodnem priznanju. Potem pa so se začele nezrele politikantske igrice. Skrajni čas je, da odrastejo in se zavedo, da imajo lastno državo, ki zasluži dolžno spoštovanje. Drugače je bilo odveč vse prizadevanje zanj.

Včeraj konec proslav ob dnevu državnosti

LJUBLJANA - Praznovanje dneva državnosti se je včeraj zaključilo s prireditvijo, ki je zvečer potekala na Kongresnem trgu v Ljubljani. Na prireditvi, ki so se je udeležili najvišji predstavniki slovenskega političnega in kulturnega življenja, je kot prvi od sedmih govornikov spregovoril predsednik ljubljanskega mestnega sveta Dimitrij Kovacic. Po slovesnosti so si lahko Ljubljancani ogledali tudi ognjemet z gradu.

Na 19. strani

ZADNJA VEST

Tržaška občinska skupščina odobrila regulacijski načrt

TRST - Tržaski občinski svet je pozno sinoči odobril regulacijski načrt. Zanj je glasovalo 23 svetovalcev Illyjeve večine in opozicije, štirje svetovalci pa so glasovali proti. Nasprotovanje načrtu so med razpravo napovedali predstavniki SKP in gibanja »Svobodni sever«.

Občinska skupščina je neprekinjeno zasedala skoraj dva tedna. Soočenje so

spremljale ostre polemike, na koncu pa je prevladala politična rešitev, saj sta tako večina, kot desna opozicija, umaknili del popravkov.

Občina Trst se je tako skoraj v zadnjem trenutku izgonila izredni komisarski upravi. Občinski svet je sinoči tudi razširil območje Centra za znanstvene raziskave.

Na 4. strani

ETIOPIJA / KO JE BIL V ADIS ABEBI Z AVTOMOBILOM NAMENJEN NA ZASEDANJE AFRIŠKE ENOTNOSTI

Mubarak ušel atentatu

Njegov blindirani avtomobil je vzdržal, varnostniki pa so ubili dva atentatorja - Po takojšnji vrnitvi v domovino je za atentat obtožil Sudan in islamske integralistične verske skrajneže

ADIS ABEBA - Skupina oboroženih neznancev je včeraj v etiopski

prestonici skusala izvršiti atentat na predsednika Hosnija Mubaraka,

ki se je nameraval udeležiti konference Organizacije afriške enotnosti.

Nekaj napadalcev je na cesti, ki pelje z letališča proti mestu, ustavilo kolono avtomobilov in začelo streljati na predsednikov avtomobil. Drugi so na kolono streljali s streh bliznjih zgradb in iz stranske ulice. Varnostniki in policisti so na napad takoj odgovorili in ubili dva napadalca. V spopadu sta življenje izgubila se dva policista, tri osebe pa so bile ranjene.

Mubarak se je takoj po napadu vrnil v Kairo, kjer je za poskus atentata obtožil sudanske islamske skrajneže. Oblasti v Kartumu so že zaniemale kakršnokoli povezavo s poskusom atentata.

Poskus atentata so takoj ostro obsodili v Izraelu. Napad pa je pozdravila skrajna islamska skupina Stražarji zmage, ki izhaja iz organizacije Džihad, katere pripadniki so leta 1981 ubili takratnega egiptovskega predsednika Anvarja el Sadata.

Na 16. strani

ZRELOSTNI IZPITI NA VIŠJIH ŠOLAH

Na klasičnem liceju je preizkušnja mimo

TRST - Na višjih srednjih solah se je včeraj začel usni del maturitetne preizkušnje. Na slovenskih solah so se z zrelostnim izpitom spoprijeli dijaki klasičnega liceja Fr. Preserna in Tehničnega zavoda J. Stefana. Na li-

ceju je napora že konec, saj je komisija že izpraznila vseh pet kandidat. Jutri se bo začelo izpraševanje se na pedagoškem in znanstvenem liceju, dan kasneje pa na trgovskem zavodu.

Na 4. strani

PRIMORSKI DNEVNIK

Solidarnostna izjava Slavističnega društva

Polemika v zvezi s finančno pomočjo Primorskemu dnevniku se se ni podela. Včeraj smo prejeli se eno krajše sporočilo deželnega predsednika Slovenske skupnosti, ki ne prinaša nobene novosti glede na vse, kar je bilo že objavljeno. V pričakovanju resitve, za katero smo življenjsko zainteresirani, smo sklenili, da ne bomo več objavljali polemičnih stališč ustanov in organizacij, ki so v to polemiko že posegle, ker ocenjujemo, da bi taka objava samo škodovala nasemu časopisu in slovenski manjšini nasploh. Pač pa objavljamo solidarnostno izjavo Slavističnega društva.

Uredništvo

Ob javnem razpravljanju o umestnosti enkratne finančne pomoči, ki naj bi jo Republika Slovenije dodelila Primorskemu dnevniku, smo zaskrbljeni za prihodnost časopisa, ki je kot edini dnevnik slovenske manjšine v Italiji eden od temeljnih oblikovalcev naše jezikovne in narodne

identitete in ena od tistih institucij, ki nas najbolj povezujejo v skupnost.

Kot neodvisno strokovno združenje, katerega člani se poklicno ukvarjamo z jezikovno in identiteto problematiko Slovincem v Italiji, kontinuirano spremljamo vsebinsko zasnovo in jezik Primorskega dnevnika. Glede vsebinske zasnove časopisa ugotavljamo, da se sorazmerno naglo spreminja, čedalje večja vsebinska razklenjenost (npr. strani za najmlajše, spremljanje manjšinske problematike in v njenem kontekstu slovenske sole v Italiji, spremljanje gospodarstva, poročanje o vojni na Balkanu itd.) pa je po našem mnenju tudi odraz odprtosti sedanjega odgovornega urednika in celotnega uredništva za različna stališča v manjšini.

Ob skrbi za razvoj vsebinske zasnove je skrb za jezik Primorskega dnevnika pomanjkljiva, saj je bila pred časom poleg številnih novinarskih mest pri časopisu ukinjena tudi lektorska služba. Ponavljamo, da bi

moral biti jezik manjšinskega dnevnika zaradi izjemnega vpliva, ki ga ima na ohranjanje in razvoj jezika pri manjšini, ne le interna stvar časopisa, ampak stvar celotne manjšine in njene jezikovne politike. Kolikor piše manjšinski dnevnik o svetu, ki ga matična ne pozna, pa je jezik, ki ga pri tem razvija, prispevek k slovarju slovenskega knjižnega jezika kot celote, zato bi moral biti ta jezik tudi izrecno skrb matice.

Zaradi vsega navedenega se bo SD Trst-Gorica-Videm zavzemalo za izredno finančno pomoč R Slovenije, ki naj bi Primorskemu dnevniku zagotovila obstoj in - to se posebej poudarjamo - slovenski pogled na svet, pa tudi za dolgoročno pomoč, ki bi omogočala nadaljnjo vsebinsko rast časopisa in zagotovila trajno poklicno skrb za njegov jezik.

Za Slavistično društvo
Trst-Gorica-Videm
Majda Kaucič Baša, predsednica

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Mancuso napada Scalfara

Pravosodni minister Filippo Mancuso je napadel predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, ker je branil milanski tim »ciste roke«.

Stran 2

V Milanu odkrili islamske teroriste

Policija je odkrila, da so se za milanskim islamskim kulturnim centrom skrivali skrajneži, ko so sodelovali z mednarodnimi terorističnimi organizacijami.

Stran 3

Nabrežina pred novim razvojem

Devinsko-nabrežinski občinski svet je sinoči odobril temeljna izhodišča novega občinskega regulacijskega načrta

Stran 5

Gorica: dialog centra in levice

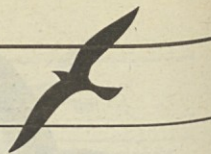
Predstavniki različnih sil, ki se prepoznava v Prodijevem zavezništvu, so predstavili številne stične točke tudi glede problemov in razvojnih možnosti goriskega prostora.

Stran 9

Lloyd Adriatico povsem nemški

Včeraj je bila v Trstu letna skupščina delničarjev varovalne družbe Lloyd Adriatico, ki je pred kratkim presla v celoti v last Münchenske grupe Allianz.

Stran 11

PRAVOSODJE / PO PREDSEDNIKOVI PODPORI TIMU »ČISTE ROKE«

Mancuso napada Scalfara Leva sredina proti ministru

Italija na robu ustavne krize - Catelani vrnil Mancusu »pekoči« dosje

RIM - Milanska preiskava o podkupninski aferi in usoda sodnijskega tima »čiste roke« sta vprašanji, ob katerih se vse bolj lomijo kopja italijanske politike in ki sta spet privedli Italijo na rob ustavne krize. Na nedeljski poziv predsednika republike Oscarja Luigija Scalfara, ki je iz Rio De Janeira posvaril Italijane pred nevarnostjo osamitve milanskega sodnijskega tima, ki je »opravił svojo dolžnost«, je včeraj ostro reagiral pravosodni minister Filippo Mancuso.

V kratkem in odrezavem sporočilu, kakor je v njegovem slogu, je pravosodni minister očital predsedniku republike, da je »izrazil nesoglasje o disciplinskih postopkih, h katerim ministra zavezuje ustava; da je izrazil nesoglasje o posegu (ovadba milanskega tima zaradi samomora bivšega predsednika Enija Gabrieleja Cagliarija, op. ur.), h kateremu ministra zavezuje zakon; da je negativno ocenil ministrovo delo«. Zaradi tega je Mancuso izrazil željo, naj bi predsednik republike »odpravil vtis, ki so ga vzbudile njegove izjave«.

Mancuso sporočilo je eksplodiralo z rušilno močjo bombe v napetem vzdušju, v katerem so se politične sile že soočale o Scalfarovih izjavah. Predsednik republike, ki so ga novinarji obvestili o Mancusovi reakciji, ni hotel polemizirati s pravosodnim ministrom. Spomnil je le, da je v nedeljo med drugim poudaril, da »ne poznam okolisin, zato ne morem reči ničesar o tej zadevi«. Nato je odšel na

srečanje z brazilskim gostiteljem Cardoso.

Medtem ko se je Scalfaro izognil zaostrovanju polemike, so se stranke, ki podpirajo vladno pravosodnega ministrstva. Predsednik progresističnih senatorjev Cesare Salvi je ocenil, da je Mancuso »neprimeren kot pravosodni minister«, medtem ko je Demokratična levica napovedala, da bo v senatu nastopila proti ministru. Podpredsednik poslanske zbornice Luciano Violante (DSL) je zahteval, naj poseže premier Dini. Z nasprotnega brega pa so pravosodnemu ministru Mancusu zaploskali predstavniki Forza Italia, ki ocenjujejo Scalfaro besede kot neumestne in predsedniku republike očitajo neumnost nedeljske izjave. Razdvojeno pa je Nacionalno zavezništvo, ki po eni strani ploska milanskemu timu, vendar s predsednikom senatorjev Giuliom Maceratinijem napada predsednika republike.

Včeraj se je izkazalo, da je Mancuso svojo ovadbo naslovil glavnemu tožilstvu pri milanskem porotnem sodišču in ne brescianskemu sodišču, kot so mnogi pričakovali. Toda glavni tožilec Giulio Catelani, ki je zaprosil za upokojitev, se ni hotel lotiti pekočega kostanja. Zvečer je ministrove papirje spet dal v kuverto, jo zapečatil in izročil karabinjerjem, da jo vrnejo odposiljateju. Komu bo sedaj naslovil gradivo pravosodni minister?

Minister Filippo Mancuso

Predsednik republike Scalfaro

PARLAMENT / V SENATU IN ZBORNICI

Danes glasovanje o programskem dokumentu vlade

Podpora progresistov, dvomi opozicije, ostre kritike skrajne levice

RIM - Včeraj popoldne se je v senatu in v poslanski zbornici začela razprava o ekonomsko-financnem programskem dokumentu Dinijeve vlade, končala pa se bo že danes z glasovanjem. V senatu je bil večinski poročevalec progresist Salvatore Cherchi, poročili manjšine pa so podali Leonardo Caponi (SKP) in Euprepio Curto ter Riccardo Pedrizzi (oba NZ). Za danes je predviden tudi poseg proračunskega ministra Rainerja Masere.

Predstavniki SKP Caponi je izrazil drastično negativno oceno vladnega programskega dokumenta, češ da je v bistvu nadaljevanje lanskega dokumenta Berlusconijske vlade, medtem ko je Pedrizzi kritiziral predvsem dejstvo, da se dokument uokvirja v skrajno nestabilen politični položaj, ki da povzroča veliko negotovost okrog učinkov programskega dokumenta. Resolucija večine, ki jo je podal poročevalec Cherchi pa navaja cilje in vrsto instrumentov za njihovo doseg. Med cilji je potreba po konsolidaciji politike plac, konkretno uvajanje davčnega federalizma, povečanje investicijske dejavnosti za dvig zaposlenosti, zaščita najnižjih dohodkov in poskusna uvedba »ekološke bilance«, ki naj bi jo priložili bilančnemu zakonu.

Poslanska zbornica je programskemu dokumentu posvetila tri ure razprave, orisal pa ga je podtajnik v zakladnem ministrstvu Piero Giarda. Večinski poročevalec je bil Gabriele Ostinelli (SL), manjšinski pa Maria Carazzi (SKP).

BRESCIA / PREISKAVA SODNIKA SALOMONEJA

Vse bolj skrivnostno zakulisje zadeve Di Pietro

Poleg »misterja x« naj bi v ozadju še drugi neidentificirani režiserji - Eleuterio rea brani bivšega sodnika

BRESCIA - Preiskava o primeru Antonia Di Pietra se zapleta, saj prihajajo postopno na dan okoliscine, ob katerih postaja vsa zadeva se bolj skrivnostna.

K zapletu je včeraj prispeval odvetnik Giuliano Spazzali (na fotografiji z Di Pietrom med procesom Cusani), ki brani Sergia Cusanija, prvega obsojenca milanske preiskave o podkupninski aferi. Spazzali je napovedal, da bo v imenu svojega klienta spet ovadil Antonia Di Pietra zaradi domnevnih nepravilnosti med procesom. Obenem pa je Spazzali dejal, da v zakulisju ni deloval samo »mister x«, se neznani režiser ofenzive proti Di Pietru, ampak tudi »mister gamma«, ki naj bi Di Pietra obvestil o manevru in baje izzval njegov odstop.

K temu je treba dodati tudi, da je prisla na rešeto preiskovalcev preteklost generala finančne straže Cerciella, ki ga je mi-

lanski tim »čiste roke« obtožil, da je bil eden od skorumpiranih castnikov, ki so od podjetnikov izsiljevali podkupnine. Cerciello naj bi bil pred dvajsetimi leti že aretiran zaradi podobnih primerov, zaradi česar je njegovo imenovanje za generala izzvalo veliko odporov. Obenem pa je Cerciello eden od velikih obtoževalcev Di Pietra.

Včeraj je brescianski tožilec Salomone zaslislal bivšega poveljnika milanskih redarjev Eleuteria Reo. Rea je po izjavi svojega odvetnika branil Di Pietra in zanikal, da bi bivši milanski sodnik pritiskal na zavarovalca Gorinija, da bi mu pomagal iz zagate. Rea si je pomagal sam, da je dobil denar, s katerim je poravnal dolgove konjskih stav.

Do tu kronika včerajšnjega dne. Toda vse kaže, da tudi v prihodnje brescianska preiskava ne bo skopa s presenečenji.

NOVICE

Furlanski gradbenik De Eccher za rešetkami

VIDEM - V Neaplju so aretirali znanega furlanskega gradbenika Claudia De Eccherja. 13. junija letos je neaplejsko sodstvo izdalo zaporni nalog na njegov račun v okviru preiskave proti 90 gradbenikom in javnim upraviteljem, ki so obtoženi mafijske organizacije zaradi sodelovanja pri podeljevanju podkupnin za dodelitev javnih del. De Eccher je do včeraj bil v tujini, je pojasnil njegov odvetnik, čim se je vrnil v Italijo, se je spontano predstavil sodnikom, ki so ga zaprli v Poggioreale. De Eccher je že lani bil vpleten v podobno preiskavo zaradi podkupnin na Siciliji.

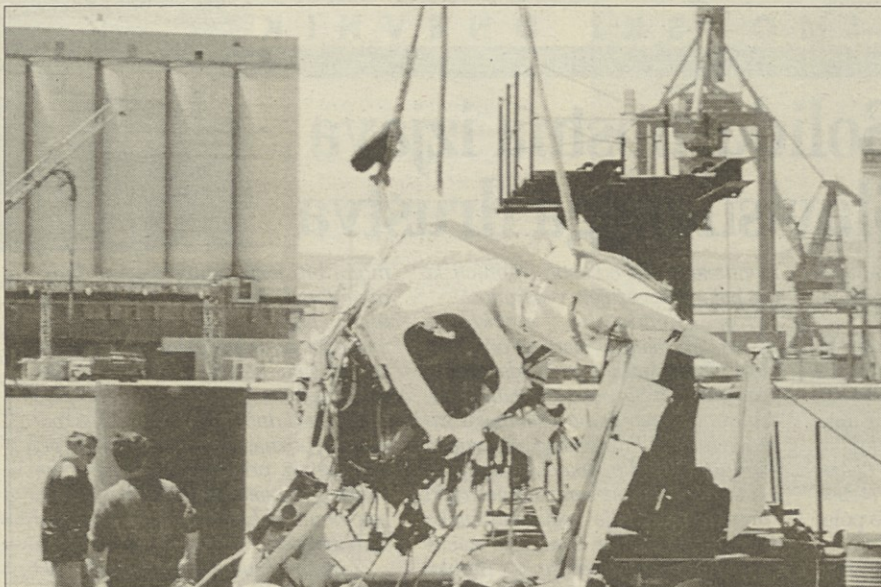
Polkovnik in marešala karabinjerjev spet na svobodi

PADOVA - Trije pripadniki posebne skupine karabinjerjev za odkrivanje ukradenih umetnin, vpleteni v odkritje ukradene relikvije sv. Antona iz Padove, so od včeraj spet na svobodi. Sodniki so polkovnika Confortija ter marešala Lagravineseja in Tarantina pred casom aretirali, ko so ugotovili, da so karabinjerji dali lažno verzijo o odkritju celjosti sv. Antona, ki so jo 10. oktobra 1991 ukradli iz padovanskega svetisca. Naslednjega 20. decembra naj bi svetinjo odkrili na podlagi anonimne informacije v bližini rimskega letališča Fiumicino. V resnici pa so jo dobili na podlagi informacij skesanega voditelja mafije iz Veneta Feliceja Maniera, ki so mu v zameno za informacijo obljubili nekatere sodne olajsave. Ker pa ni boss mafije območja ob reki Brenta bil deležen obljubljenih ugodnosti, se je karabinjerjem masceval tako, da je povedal sodnikom resnico o »kupciji« s svetnikovo celjostjo.

NESREČA / PRI LETALIŠČU FALCONARA

Z letalom v morje: 4 mrtvi

Piper 66 je upravljal 17-letni pilot - Vzroki nesreče nepojasneni

ANCONA - Reševalci so odkrili in dvignili s 5 metrov globokega morskega dna letalo vrste piper 66, ki je prejšnji popoldan med pristajanjem strmoglavilo 150 metrov od obale in se potopilo s štirimi potniki. V kabini letala so odkrili trupla obeh pilotov, 17-letnega Alessia Pasqualija, enega najmlajših diplomiranih pilotov v Italiji, ki je v trenutku nesreče verjetno vodil

letalo, pomožnega pilota, 72-letnega Giacoma Rosija, ter Pasqualijeve matere, 45-letne Alessandre Caccie. Se vedno pa pogrešajo 13-letnega potnika Francesca Rossija. Razlogi nesreče niso pojasnjeni, sodstvo in pristojna direkcija civilnih poletov sta uvedla tehnično preiskavo. Nadaljuje se iskanje pogresanega potnika, za katerega pa ni več nobenega upanja, da je preživel.

PODKUPNINE / V LIECHENSTEINU

Odkrili in zasegli zaklad podkupnin: 30 milijard lir

RIM - V Lichensteinu so rimski preiskovalci odkrili in zaplenili 32 milijard lir podkupnin na tekočem računu Giuseppeja Parrelle, nekdanjega predsednika državne družbe za telefone Asst. Gre za podkupnine, ki jih je Parrella prejel prek raznih švicarskih bank in jih hranil na tekočem računu v Vaduzu, pravem »bančnem rajju«.

Po izjavah samega Parrelle je to samo polovica podkupnin, ker je preostali del svojcas ze porazdelil med politiki KD, PSI in PRI, zadnjih prispevkov pa ni uspel razdeliti politikom, ker se je medtem ze pričela milanska preiskava »čiste roke«. Parrella, ki ga je na celo državne družbe za telefone Asst imenoval ministrski svet na predlog ministra Antonia Gave, je za dodelitev

javnih del ali nakupov zahteval večje podkupnine. Ko je se delal v okviru postnega ministrstva, je prejel skoraj 150 milijonov lir za preureditev nekega postnega urada in so ga zaradi tega pred casom ze zaprli.

Tokrat pa so ugotovili, da je prejel podkupnine od Pirellija, Siemens, Telettre, Marconija, Olivettija in drugih. Predsednik Olivettija, inz. De Benedetti je pred casom v okviru te preiskave od sedel en dan v zaporu, kar ga je verjetno prepričalo k sodelovanju s sodniki. Tudi Parrellov odvetnik trdi, da so doslej največjo vsoto podkupnin zasegli samo zato, ker je njegov varovanec aktivno sodeloval s sodniki, ni pa pojasnil, da je začel sodelovati samo potem, ko so ga preiskovalci ze odkrili in aretirali...

PALERMO / PREISKAVA O MAFIJI

Bagarella zaprt v kaznilnici na otoku Asinara

Gradivo, ki so mu ga zaplenili, dragoceno za preiskavo

PALERMO - Leoluca Bagarella, ki je po aretaciji Totoja Riine vodil sicilsko mafijo, je od včeraj zat v kaznilnici na otoku Asinara, kjer so vsi najvidnejši mafijski bossi. Bagarello so zaprli v sekcijo Fornelli, medtem ko je njegov svak Riina zaprt v centralnem poslopiju kaznilnice.

Pozornost preiskovalcev, ki so izsledili in aretirali začesnega voditelja mafijske kupole, je namenjena predvsem gradivu, ki so ga zaplenili v Bagarellovem skrivališču. Kot so pojasnili novinarjem zaplenjeni papirji dokazujejo, da je Bagarella poveljeval predvsem »vojaski« strukturi Cose nostre, obenem pa skrbel tudi za posle. Med zaplenjenim gradivom naj bi bil tudi seznam orožja in razstreliva, s katerim naj bi oskrboval mafijško organizacijo.

Po pričevanju policije, ki je ujela Bagarello, so bili mafijški boss in njegovi sodelavci zelo previdni. Boss se je poredko posluževal svojih mobiltelefonov, raje se je s sodelavci srečeval v obljudenih krajih, izmenjal nekaj besed ali pa pisno sporočilo. In prav ta sporočila so med gradivom, ki ga je zaplenila policija in je osnova za nadaljevanje preiskave. Ali so v zadevo vpleteni tudi politiki? Sodniki tega niso hoteli ne potrditi ne demantirati.

Kaže, da je k aretaciji mafijskega kolovodje prispeval »neznane«,

ki je prisepnil policiji, da bo prišla bossu na sled, ce bo nadzorovala trgovca Tonyja Carusa in zavarovalca Antonina Mangana. Vec kot enomesečno zasledovanje obeh osumljencev, ki sta bila aretirana, je v soboto obrodilo aretacijo Bagarelle. Policist, ki je nadzoroval Calvarusovo trgovino, je opazil, da se je trgovec pripeljal z malim Y 10. Izstopil je, medtem ko se je njegov spremljevalec odpeljal. Ker se mu je zazdelo, da je v vozniku prepoznal Bagarello, je takoj obvestil kolege, ki so bosasa aretirali, potem ko so z zvijaco preverili njegovo istovetnost.

Aretacija Bagarelle je po oceni vodstva državnega tožilstva v Palermu pomemben udarec mafiji, toda možje postavbe so zmagovali po izvojevali vojne. V boju proti mafiji je bistvenega pomena osamitev Cose nostre, ki pa za kratko lahko se vedno računa na molčecnost ljudi. Sef tožilstva Caselli je izpostavil pomen bitke, ki jo je začela voditi Cerkev.

Bagarel bili vpleteni tudi v atentate v Firencah in v Rimu. Tako je povedal sef florentinskega tožilstva, ki vodi preiskavo.

Medtem ko v Palermu raziskujejo splet stikov, ki jih je razpletel Bagarella, so v Catanii aretirali Giovannija Tropeo, ki velja za enega od najbolj krvolocnih morilcev klana Santapaola v mestu pod Etno.

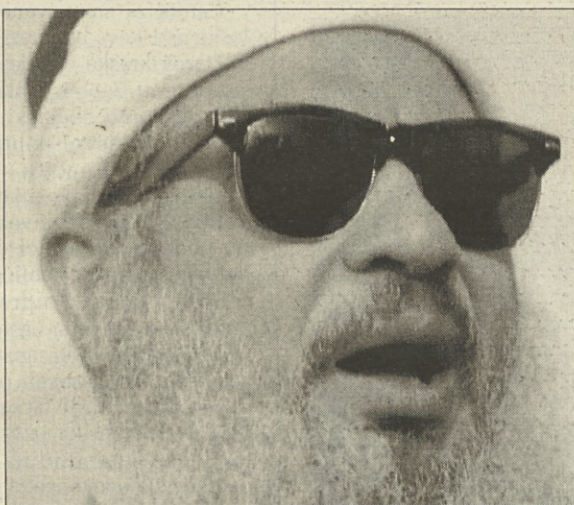
V Milanu odkrili tajno celico islamskih skrajnežev

Stiki kulturnega središča z mednarodnimi islamskimi teroristi

MILAN - Skoraj 1.400 policistov je včeraj zjutraj sodelovalo pri obsirni akciji, ki so jo poimenovali »operacija svinga«: preiskali so 72 stanovanj in sedežev islamskih skrajnežev, 17 so jih aretirali in prijavili sodstvu zaradi sodelovanja z mednarodnimi islamskimi terorističnimi organizacijami in zaradi številnih drugih prekrškov.

V središču preiskave, ki je trajala več kot leto dni, je islamsko kulturno središče v Milanu. Pod okriljem kulturnega središča in mošeje naj bi organizirali tajno celico, ki je organizacijsko in finančno podpirala teroristične dejavnosti po svetu, kakor tudi bosanske islamske borbe. Za preiskovalce je tajno delovanje islamske celice v Milanu organiziral tamkajšnji imam, duhovni vodja islamskega kulturnega centra. Doslej ga niso še odkrili in ga vneta isčejo, ker menijo, da gre za vezni člen s slepim seikom Amarjem Abdelom Rahmanom (na sliki), ki so ga v Zda aretirali zaradi krvavega atentata na stolpnici Svetovnega trgovskega centra (World Trade Center) v New Yorku.

Milanski kvestor Marcello Carneio je podal obracun »operacije svinga« na tiskovni konferenci, na kateri je poudaril, da ni namen sil javnega reda kriminalizirati pripadnikov islamske skupnosti, ki jih je v Italiji približno 300 tisoč. Zal se v tej skupnosti skriva nekaj desetih nevarnih teroristov, je dejal milanski kvestor, ki sodeluje s organizacijami kot so Fis, Jamaa in Jihad, o vpletenosti katerih v krvave

atentate po vsem svetu, zlasti pa v Zda in v nekaterih arabskih državah, ni več nobenega dvoma. Teroristična mreža je precej razporejena tudi v sami Italiji: milanski skrajneži so vzdrževali stike s sorodnimi celicami v Zda, na Hrvaškem, v Bosni, Veliki Britaniji, na Norveškem, Danskem in Holandskem, v Avstriji, Nemčiji, Svici, Alžiriji, Egiptu, Turčiji, Sudanu, Maleziji, Saudski Arabiji in Jemenu. Preiskovalci so zabeležili tudi sumljive telefonske razgovore med milanskim središčem in islamskimi organizacijami v raznih italijanskih mestih, tudi s središčem za begunce v furlanskem mestecu Cervinjanu, kjer gostijo 300 beguncev iz Bosne. Preiskovalci sicer niso pregledali središča v Cervinjanu, pač pa so izvedli 72 hišnih preiskav v Milanu, Firencah, Brescii in Piacenzi.

Med prisluškovanjem telefonskim razgovorom milanskega islamskega središča so preiskovalci ugotovili, da se razgovarjajo o atentatih v Zda in na Dan-

skem, velik pospešek preiskavi pa je dalo pismo, ki ga je napisal neki pripadnik islamskega gibanja iz italijanskega zapora, v katerem je omenjal možnost atentatov na nezavarovane objekte v Italiji. V milanskem sedežu pa so odkrili številne dokumente, iz katerih so razvidne mednarodne povezave islamskih skrajnežev in celo videokaseto s posnetki slepega seika, v katerih poziva k sveti vojni. Preiskovalci imajo v rokah tudi gradivo, ki dokazuje mednarodno prekupevanje z orožjem. V prostorih zraven mošeje so odkrili 4 ilegalne priseljence in našli 18 alžirskih in maroških potnih listov, nekaj destin maroških in italijanskih osebnih izkaznic in vozniskih dovoljenj, ter 6 milijonov lir.

Aretirane so prijavili sodstvu tudi zaradi izsiljevanja islamskih trgovcev v Milanu in drugod po Italiji: po izredno visokih cenah so jim prodajali meso zivali, ki so jih klali po islamskih predpisih, in izkupicek namenjali terorističnim organizacijam.

Islamska teroristična mreža v Egiptu

Jama Islamiya

Milanski skrajneži, ki so jih včeraj aretirali v Milanu, pripadajo tajni organizaciji Jamaa Islamiya - islamska skupina - ki je nastala v 70-ih letih na univerzah v Egiptu. Ustanovili so jo radikalni studentje, ki so izstopili iz združenja »muslimanskih bratov«, ki naj ne bi vodilo dovolj trdne opozicije proti takratnemu predsedniku Sadatu. Ko so Sadata umorili, je Jamaa skupaja s organizacijo Jihad sprožila poskus vstaje, ki so ga egiptovske oblasti strle iz izredno ostro represijo: nikoli niso določili točnega števila pripadnikov Jamae, ki so padli pod strelci egiptovske policije in posebnih enot. Jamaa je podpisala veliko atentatov v Egiptu, katerih zrtev so bili tudi tuji turisti, in po vsem svetu.

Tala'el al Fath

Gibanje Tala'el al Fath - osvajalna predhodnica - je priredilo dva pomembnejša, vendar neuspela atentata in sicer na egiptovskega notranjega ministra Hassana el Alfa in na prvega ministra Atefa Sedika.

Jihad

Organizacija Jihad - sveta vojna - je 6. oktobra 1981 organizirala atentat, pri katerem so umorili egiptovskega predsednika Anuarja Sadata. Pet od atentato-

rjev so obsodili na smrtno kazen in jih obesili, preostalih 300 udeležencev v zaroti pa so po dveh letih obsodili na nenavadno mile zaporne kazni.

Amar Abdel Rahman

Slepi seik Amar Abdel Rahman se je rodil pred 57 leti v vasici v Nilovi delti, studiral je teologijo v Kajru, kjer živita njegovi dve ženi in nekateri otroci, in jo poučeval v Assiutu v južnem Egiptu vse do Sadatove umora. Na procesu so ga oprostili zaradi pomanjkanja dokazov. Egipt je zapustil leta 1990 na podlagi tajnega sporazuma z vlado in potoval v Zda z navadno turistično vizo, ki mu jo je ambasada Zda v Sudanu izdala »po pomoti«. Aretirali so ga 2. julija 1993 zaradi ilegalnega bivanja v Zda in sodelovanja pri atentatu na World Trade Center v New Yorku, pri katerem je bilo ubitih 6 oseb, tisoč pa ranjenih. Proti njemu vodi proces zaradi nameravanega atentata na sedež Združenih narodov in poskusa umora egiptovskega predsednika Mubarak. Priznavajo ga za duhovnega vodjo gibanja Jamaa Islamiya, ki je že napovedalo atentate proti ameriskim interesom po vsem svetu v primeru, da bi obsodili slepega seika.

ZNANOST / NAMESTO BALKANSKE KONFERENCE

V Miramaru teden fizike brez meja

Na Tržaškem tudi delovna skupina AJ

TRST - Znanost se ne more razvijati izolirano, temveč le v medsebojnem obcevanju raziskovalcev. Do starih let nazaj je ena izmed priložnosti za takšno medsebojno soocanje predstavljala tudi Balkanska konferenca fizike. Bici vojne jo je unicil, kar je seveda predstavljalo veliko škodo za fizike s tega področja. To konferenco pa so zdaj na nek način obnovili v Trstu oziroma točneje na Visoki soli za višje studije v Miramaru pod naslovom Teden fizike brez meja.

Pobudo za to znanstveno srečanje je dal francoski nobelovec Georges Charpak, udeležuje pa se ga kakih 200 znanstvenikov, polovica katerih prihaja z območja Balkana. Tako se na njej srečujejo tudi fiziki iz držav bivše Jugoslavije, ki so med seboj v vojni.

Teden fizike brez meja se je pričel včeraj in bo trajal vse do sobote. Udeleženci razpravljajo o dokaj različnih temah, ki gredo od fizike najmanjših delcev in astrofizike do odnosa med fiziko in medicino. Srečanje se bo v soboto zaključilo z okroglo mizo na temo

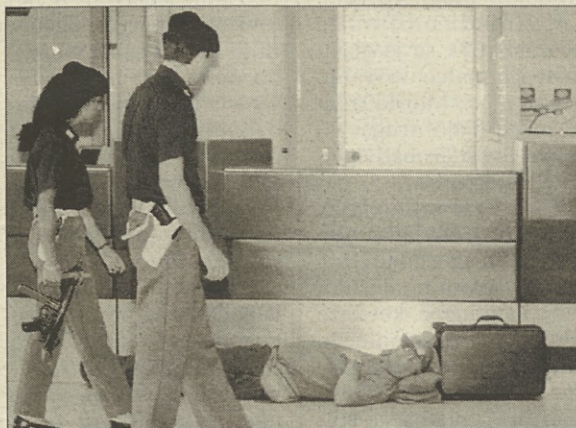
Fizika in družba, pri kateri bo sodeloval tudi italijanski nobelovec Carlo Rubbia. Beseda bo seveda tekla o različnih možnostih uporabe fizike, zlasti o spornih, kakršno predstavlja recimo atomsko orožje. Omenimo naj, da so se udeleženci posveta sinoci zbrali v obroču sinhrotrona pri Bazovici, kjer jim je trzasko operno gledališče Giuseppe Verdi priredilo koncert.

V teh dneh pa se mudi na Trzaskem tudi Delovna skupina za znanstveno in tehnološko sodelovanje Delovne skupnosti Alpe Jadran. Včeraj si je ogledala Center za znanstveno in tehnološko sodelovanje pri Padricah in sinhrotron pri Bazovici, danes pa jo bo sprejela deželna odbornica za zunanje stike Viviana Londero in ji bo predstavila nekatere nacrtje, ki naj bi jih v Furlaniji-Juljski krajini razvili v naslednjem triletnju. Med temi sta tudi nacrtja, da bi v Trstu razvili Mednarodni center za tehnologijo ter da bi prislo do izmenjav med znanstveniki, ki delujejo v različnih znanstvenih centrih na območju Alpe Jadrana.

PREVOZI / PROTEST PROTI ALITALII

Stavka osebja ohromila letalski promet v Italii

Danes bodo letala redno letela

RIM - Stavka letalskega osebja je včeraj ohromila letalski promet v Italiji. Ker so bili potniki obveščeni, je stavka povzročila manj nevšečnosti kot pred tednom, ko so stavkali piloti. Stavka je povzročila precej zamud, in potniki so si pomagali, da so kolikor je mogoče udobno preziveli obdobje čakanja, kot kaže fotografija z rimskega letališča.

Zaradi stavke pa je vsekakor italijanska letalska družba morala odpovedati polovico poletov in tudi z letališča FJK v Ronkah je odletelo le nekaj letal.

NOVICE

V Vidmu proces zaradi prekupevanja z orožjem

VIDEM - Kasacijsko sodišče je dosodilo Vidmu proces zaradi prekupevanja z orožjem, ki ga je furlanska policija odkrila leta 1991. Tedaj je policija prišla na sled prekupevalcem, ki so tiho tapili orožje iz Hrvaške v Furlanijo, od tod pa na Bliznji vzhod. Med aretiranimi sta bila Furlan Andrea Boem in genovski kapitan v pokoju Sergio De Filla. Zaradi tega je Genova menila, da sta preiskava in proces v njeni pristojnosti. Kasacijsko sodišče je potrdilo pristojnost Vidma, proces pa se najbrž ne bo začel pred prihodnjo pomladjo.

Papež obsoja embargo proti Kubi

VATIKAN - Papež Janez Pavel II. dojema »trpljenje kubanskega ljudstva«, predvsem pa najmanj zascitenih. Zato podpira pobude Cerkve proti podhranjenosti in v korist mladih. Tako je rekel Karol Wojtyla, ki je sprejel clane skupine, ki koordinirajo posiljanje pomoci Kubi. Papež včeraj ni izrecno obsodil embargo proti Kubi, kot je to storil v preteklosti, poudaril pa je teza-ve, ki jih embargo povzroca kubanskemu prebivalstvu.

Vojaka rasista

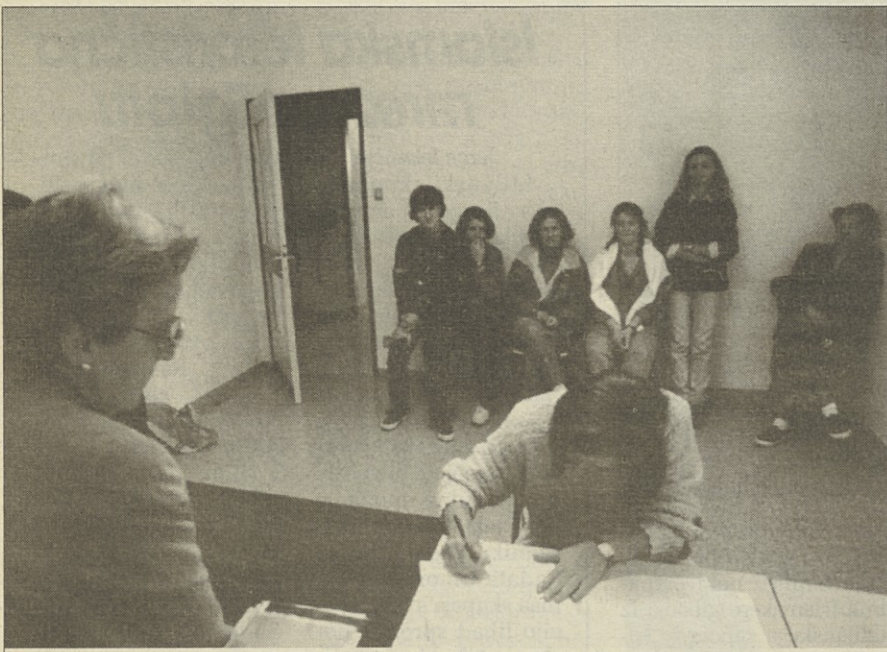
VIDEM - Policija iz Lignana je aretirala in ovadila sodiscu nabornika, ki sta na plazi v Lignanu pretepla Maročana. Vojaka, po rodu iz Milana, sta se imela opravka s pravico zaradi pijanosti in razpecevanja mamil.

MATURA / KLASIČNI LICEJ

Pahor ali Rebula: Koga raje bereš?

Na klasičnem liceju se je preizkušnja že končala

Na klasičnem liceju Franceta Prešerna med maturitetnim ustnim naporom

Nekateri pravijo, da bi bilo treba maturo brati v ključu iniciacijskega obreda, značilnega za primitivna plemena. Pri zrelostnem izpitu, pojmovanem kot prehodni obred, je stara generacija poklicana, da preveri ali je mlajši generaciji predala svoje kulturno, znanstveno, jezikovno in umetniško bogastvo in ali jo je ta primerno osvojila. Mlajša generacija si mora tako s trudom izboriti svoje mesto in vlogo v svetu odraslih. Ni torej slučajno, da diplomo, ki označuje zaključek višje srednjesolskega solanja označujemo kot maturo, to je zrelostni izpit. Mala matura, matura in doktorska dizertacija predstavljajo v življenju vsakogar mejnik, cigar spomin s težavo zbledi.

»Strah, ki je s temi

preizkušnjami povezan, pa je gotovo največji v obdobju pubertete, ko iskanje osebne identitete in prehod v odraslo starost spremljata manjšanje samozavesti in tesnoba zaradi preganjavice, kajti to je čas, ko je mladostnik s starejšo generacijo že vzpostavil boj za preživetje. Zaradi tega so stari Rimljani maturitetni izpit imenovali »periculum«, prehodno obdobje, ko so občutki preganjavice izvirali iz nastrojenosti sprasevalca, ki je lahko po svoji volji mladostniku zabranil dostop do bolj kvalitetne družbene pozicije«. Tako razlaga Emilia de Rosa, specializirana v psihoterapiji za mladostnike.

Kljub vsemu pa ni bilo včeraj na liceju Fr. Prešerna kaj dosti sledu o strahu in tremi. Za dijakinje klasične smeri se

je včeraj nadaljeval in tudi koncal zrelostni izpit. Prva je bila na vrsti Nataša, ki je odgovarjala iz gršine in slovensčine. Oba predmeta pa je povezala v referat, v katerem je lik Medeje obdelala tako v antični tradiciji kot v moderni slovenski obdelavi, kjer se predvsem Capudrove in Zajčeve predelave odražajo od antične matrice. Tudi Medejin otroci so v eni izmed tetih predelav za povsem neizprosni odrasli, ki od matere zahtevajo le magijo in premoč v dvo-bojih. Morda si včasih tudi danes starejše generacije na podoben način predstavljajo mladino. Iz lastnih izkušenj pa je o mladini in njeni problematiki Nataša pisala tudi v slovenski nalogi, kajti odločila se je za splošni naslov o odtujenosti mladih. Sploh se je večina kandidat odločala med splošnim in zgodovinskim naslovom. O vzrokih te izbire je raziskovala komisarka slovensčine, ki je pri Natasi poizvedovala, koga mladi raje berejo: Pahorja ali Rebulo? Kandidatka je v zvezi z manjšo Rebulovo priljubljenost iskala v njegovem težkem slogu in globokih razmišljanjih.

»Ali mladi ne ljubijo razmišljati?« se je glasilo drugo malce izzivalno vprašanje. »Morda mladi razmišljajo drugače«, se je iz solidarnosti oglašil edini komisar. Sara se je odločila za cisto drugo varianto: italijansčino in zgodovino. Zgodovina je njeno največje zanimanje, kot kaže izbira drugega predmeta, referat, zgodovinska solska naloga in končno tudi izbira nadaljnjega študija. Z izprasevanjem Nataše in Sare pa se je jutro že nagnilo v drugo polovico, medtem ko se je ob koncu preizkušnje, kot za nagrado, prikazalo sonce. V svetlem poletnem jutru so se dijakinje se zadnjih poslovile od sole. In tudi njihove misli so bile najbrž svetle

(td)

OBČINA TRST / REGULACIJSKI NAČRT

Raziskovalni center se bo širil proti Banom

V načrtu tudi žičnica od Čedaza do Vejne

Center za znanstvene in tehnološke raziskave bo "požrl" se deset hektarov kraske zemlje, in sicer v smeri proti Banom. Tako je sinoci sklenil tržaski občinski svet, ki je odobril tozadevni popravek k regulacijskemu načrtu svetovalca Nacionalnega zaveznitva Bruna Sullija. Njegov popravek so strnjeno podprli svetovalci desnice in del levsredinske koalicije, ki se je pri tem razbila. Andrej Berdon, Peter Močnik (oba zastopata ZT-SSK) in Alberto Russignan (ZT-Zelena lista) so glasovali proti. Tako se je odločil tudi Jacopo Venier (SKP), medtem ko je Igor Dolenc (DSL), ki se očitno ni strinjal z usmeritvijo svoje svetovalske skupine, pred glasovanjem zapustil sejno dvorano. Zupan Riccardo Illy se je vzdržal.

Površino v bližini Banov, ki je polovica zasebna last, polovica pa je jus, so po novem formalno namenili javni in zasebni industriji. Gre pravzaprav za dodatne vinkulirane površine.

Center za znanstvene in tehnološke raziskave bo "požrl" se deset hektarov kraske zemlje, in sicer v smeri proti Banom. Tako je sinoci sklenil tržaski občinski svet, ki je odobril tozadevni popravek k regulacijskemu načrtu svetovalca Nacionalnega zaveznitva Bruna Sullija. Njegov popravek so strnjeno podprli svetovalci desnice in del levsredinske koalicije, ki se je pri tem razbila. Andrej Berdon, Peter Močnik (oba zastopata ZT-SSK) in Alberto Russignan (ZT-Zelena lista) so glasovali proti. Tako se je odločil tudi Jacopo Venier (SKP), medtem ko je Igor Dolenc (DSL), ki se očitno ni strinjal z usmeritvijo svoje svetovalske skupine, pred glasovanjem zapustil sejno dvorano. Zupan Riccardo Illy se je vzdržal.

Venier je odobritev tega popravka označil kot politično ceno, ki jo je Illyjeva uprava plačala desnici v zameno za dobritev regulacijskega načrta. Svetovalec SKP je ze napovedal priziv na nadzorni odbor in tudi na deželno upravno sodisce (TAR). Prizive bo spodbudil tudi Dolenc, ki je mnenja, da bi lahko industrijsko področje, brez nadaljnega, vključili v ze vinkulirane površine. To je med debato podčrtal tudi Berdon, po mnenju katerega je Kras ze placal previsok davek tako imenovanemu napredku.

Občinska skupščina je v regula-

cijski načrt vključila tudi žičnico med kontovelskim porticem Čedazom in svetiscem na Vejni. Tudi ta popravek je predlagala desnica in tudi to je sodilo v »kosaro« amandmajev, ki so bili sad sporazuma oziroma političnega kompromisa med desnico in Illyjevo koalicijo.

V regulacijskem načrtu bo ostala steza za motokros pri openski kasarni. Zemljišča pa bodo ostala zasebna last, tako da bodo o morebitni stezi odločali lastniki in ne javna uprava, kot je zamen zahtevala desnica. V tem primeru bi Občina lahko razlastila zemljišča. Zaradi polemik v desnem taboru je svetovalec Manlio Giona, ki vztrajno zagovarja stezo za motokros, polemično zapustil Severno ligo.

Sprico kolikor toliko ugodnega razpleta debate v občinskem svetu je deželni odbor uradno zamrznil imenovanje izrednega komisarja, ki bi, v primeru novih težav, odobril regulacijski načrt.

TEKMOVANJE V PIEMONTU

Drugo mesto za proseško godbo

Godbeno društvo Prosek se je na 3. državnem tekmovanju godb Giovanni Panzini, ki je bilo v soboto in nedeljo v Condovju do kraju doline Suse blizu Turina - solidno odrezalo. V drugi kategoriji so proseški godbeniki s 74 osvojenimi točkami zasedli drugo mesto.

Pred dvema letoma so zasedli drugo mesto na tekmovanju pihalnih orkestror Slovenije v Logatcu, lani pa so se v prvi kvalitetni skupini na deželnem

tekmovanju godb v Bertiolu uvrstili prav tako na drugo mesto. Pod vodstvom Aljose Starca so naši godbeniki v Condovju do kraju zaigrali vse tri skladbe. Posebno prepričljivo, brezhibno in s temperamentno interpretacijo so podali obvezno skladbo Gioachina Scomegne Galaxia in s tem pritegnili pozornost občinstva, ki jih je nagradilo s toplim aplavzom. O tekmovanju bomo podrobneje poročali v prihodnjih dneh.

B.R.

KRAŠKI PARK / PAKT ZA TRST

»Park naj upravljajo tudi lastniki kraških zemljišč«

Gibanje »Pakt za Trst« je na včerajšnji tiskovni konferenci predstavilo svoja stališča o načrtovanem Kraskem parku, o njegovi (sporni) upravi in o polemikah, ki ze dalj časa spremljajo ta projekt. O tem je spregovoril Paolo Pesel, ki se je glede tega v preteklih dneh srečal z upani okoljskih občin, s predstavniki Kraske gorske skupnosti ter z organizacijami, ki so na razne načine soudeležene pri načrtovanem naravnem parku.

»Pakt za Trst«, ki zastopa sredinska politična

stališča (baje se znova približuje Berlusconijski stranki), je mnenja, da je treba pri upravljanju parka dati besedo tudi lastnikom kraških zemljišč in ne samo javnim upravam, kot so npr. občine in gorska skupnost. Od tod poziv kraskim upravam, Kraski gorski skupnosti, lastnikom zemljišč, naravovarstvenikom, lovcom in seveda Deželi, da sedejo za skupno mizo in da se odkrito pogovorijo o negotovi usodi parka, ki ga je sedanja deželna vlada predsednice Alessandra Guerrea, kot znano, crtala iz svojih načrtov.

Pesel je kot zgled za načrtovanje in upravljanje Kraskega parka omenil naravni park v Dolomiti (Regole d'Ampezzo). Povedal je tudi, da je na največje razumevanje naletel pri repentabriskem zupanu Aleksiju Krizmanu, pri Združenju kraških lastnikov in tudi pri nekaterih predstavnikih stranke Slovenske skupnosti.

Za kroniko naj dodamo, da so nekateri predstavniki »Pakta za Trst« sodelovali na nedavnih volitvah v dolinski občini in pod zastavo sredinske liste »S.Dorligo-Dolina«, ki je dosegla precej skromne rezultate, saj je izvolila v občinski svet le enega svetovalca, in sicer bivšega demokratijana, danes člana Ljudske stranke Roberta Raffaeleja.

O usodi Kraskega parka pa se bo na jutrišnji seji ukvarjal dolinski občinski svet. Skupščina bo vzela v pretres politično resolucijo, ki so jo o tem vprašanju predložili zeleni. Dokument je svetovalka Zelene liste Maria Teresa Zivic predložila takoj po občinskih volitvah.

SESTANEK / NA TRŽAŠKI UNIVERZI

Izjava o človekovih dolžnostih

Nadaljuje se pobuda, ki jo vodi nobelovka Levi Montalcini

V prostorih tržaske ekonomske fakultete se je včeraj zbral izvršilni odbor Mednarodnega sveta za človekove dolžnosti. Pod predsedstvom nobelovke Rite Levi Montalcini je ocenil svoje enoletno delovanje ter predvsem izdelal program nadaljnjih pobud, ki naj bi privedle do dokocnega oblikovanja Deklaracije o človekovih dolžnostih in do njene odobritve v glavni skupščini OZN.

Predlog za takšno Deklaracijo, ki bi predstavljala nekakšno dopolnilo Deklaracije OZN o človekovih pravicah, je iznesla sama Rita Levi Montalcini leta 1991 v Trstu, in sicer ob prejemu častnega doktorata. Vodstvo tržaske univerze je poskrbelo, da predlog ni ostal pobožna želja, in je leto pozneje priredil konferenco na to tematično, ki so se je udeležili številni nobelovci in drugi znanstveniki

Nobelovka Rita Levi Montalcini (Foto KROMA)

mednarodnega ugleda iz vsega sveta.

In tako se je pričelo oblikovanje Deklaracije o človekovih dolžnostih. V bistvu gre za to, da bi jasno zapisali, katere temeljne dolžnosti ima človek do socloveka, pa tudi do naravnega okolja. Kot rada poudarja Levi Montalcinijeva, gre za pravila,

ki bi jih moralo človeštvo spoštovati, da bi se pravzaprav obvarovalo pred samouničenjem. Na dlani je namreč, da se obeta človeštvu prava katastrofa, ce se bo se dalje vecal razkorak med revnimi in bogatimi na svetu, kakor seveda tudi, ce se bo nadaljevalo uničevanje naravnega okolja.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Fotostavek: ZTT, Trst

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Ekonomska propaganda: Publist SRL

tel. 040-7796611, fax 040-768697

Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana

tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DOLINA / GOSTOVANJE ZBOROV IZ STRASSLACHA

Pri studencu se je oglasila nemška pesem

Prihodnjega oktobra bo dolinski zbor gostoval v Nemčiji

Pesem naj bi se po predvidevanjih prirediteljev sicer oglasila pri Studencu: zaradi neobčajno nenaklonjenega vremena pa se je zborovski koncert odvijal v akustično hvaležni cerkvi pri sv. Martinu. Na pobudo dolinskega KD Valentin Vodnik je bilo namreč v soboto napovedano še drugo letošnje srečanje z zborovskim nastopom na K'luži, studencu sredi vasi, ki tako že tretje leto gosti v svojem sugestivnem okolju pevce iz bližnje in daljne okolice. Sobotno vreme pa je bilo preveč jesensko, da bi se prireditev lahko udeležila na odrtm. Gostje iz Nemčije, pevci in pevke zborov Isarlust iz Strasslacha, so tako zapeli v cervici sv. Martina, v kateri so se pred leti odvijali nizi junjskih glasbenih večerov in je tudi dobro poznana po cisti zvočnosti svojih zidov.

Prav tako kot pred dvema tednoma, ko sta se na koncertu z dolinskimi pevci srečala zbor iz Kočevja in Doberdoba, je bil tudi tokrat kulturni dogodek širšega obsega. Slo je namreč ne le za nastop,

temveč tudi za navezovanje novih sodelovanjskih vezi in vzpostavljanja človeškega, prijateljskega odnosa s člani sorodne skupine. Pevci iz Strasslacha so bili tako gostje dolinskega društva in obeh zborov ves dan, od jutranjih ur, ko je bil - kljub slabemu vremenu - na vrsti ogled krajevnih znamenitosti, do večernega sprejema v Dolini. Tu so si člani pevškega društva Isarlust posebej ogledali tudi torklo, v kateri je se razstava oljk in oljkarstva.

Velik poudarek je bil seveda na koncertnem nastopu: pesem v pozdrav so najprej zapela dekleta pevške skupine, ki jih v okviru domačega društva vodi Ivo Tull. Nato so se z druge strani cerkvice oglasili pevci MoPZ Valentin Vodnik in pod vodstvom Ignacija Ote zapeli tudi Vrabcevo Zdravico. Po uradnem pozdravu gostom in občinstvu, ki ga je v imenu prirediteljev podal predsednik zbora Giancarlo Foraus, so koncert oblikovali pevci društva Isarlust. Najprej so zapeli v moski, nato v ženski in v drugem delu nastopa se v mešani zasedbi.

Pod vodstvom Michaela Richterja so zbori posredovali spored pesmi, ki jim sicer v našem okolju zlahka ne prisluhnemo: poleg nemških ljudskih pesmi v zborovski priredbi so iz izbranega koncertnega sporeda izstopale skladbe znanih opernih del Glucka, Haendla in Bersteina, svetovno znanih avtorjev, kot je Schubert, crnske duhovne in pa t.i. »shanties«, pesmi, ki so jih med svojim težkim delom peli pomorski prav zato, da si delo olajšajo. Posebej sta v zadnjih dveh omenjenih sklopah izstopala dva imenitna solo nastopa moskih glasov.

Prijateljske vezi so se seveda utrdele v družabnosti, ki jo je po koncertu na dvorišču Mladinskega krožka popestril tudi nastop godcev skupine Long Zlunk.

Predsednik zbora iz Strasslacha pa je ob tej priložnosti se uradno potrdil vabilo na povratno gostovanje, ki bo prihodnjega oktobra, ko bodo dolinski pevci nastopili ob 60. obletnici ustanovitve tega nemškega pevškega društva.

Damiana Ota

BOLJUNEC / NENAKLONJENO VREME

Šagro na Jami so krepko skrčili

Prireditev je uspela smo v nedeljo

Vreme jo je zagodlo še posebej tistim, ki so v minulem koncu tedna nameravali prirediti praznike na odprtem: tako se je zaradi sile razmer morala »skrčiti« tudi šagra, ki jo Boljuncani redno prirejajo ob prazniku vaskega zavetnika sv. Ivana. Odpadli so petkov kres in rock koncert za mlade, tudi v soboto je bilo na Jami vse tiho, v nedeljo in včeraj od poznega popoldneva pa je šagra le zazvela tudi z večerno plesno zabavo. Odpadel pa je nedeljski kulturni spored. Čeprav vreme ni bilo ugodno, so člani KD France Preseren le izvedli obe pobudi, namenjeni solski mladini: v sicer prilagojeni obliki je bil v nedeljo likovni ex-tempore (na sliki - foto Krizmančič/KROMA), sobotni orientacijski pohod pa se je za prilagodnost prelevil v vrsto družabnih iger. (dam)

RADIO TRST A

Danes start oddaje Na počitnice

Prvi gost oddaje Radivoj Pecar bo govoril o kolesarskem maratonu

V poletnem tromeščju bo trzaska radijska postaja tudi letos predvajala priljubljeno oddajo Na počitnice. V teku tedna se bosta zvrstili dve različni oddaji. Ob torkih ob 12. uri bodo gostje pripovedovali o svojih zanimivih potovanjih, pevskih in glasbenih turnejah itd. Prva taka oddaja bo na sporedu že danes. Radivoj Pecar iz Lonjerja bo pripovedoval o kolesarskem maratonu po Sloveniji in Italiji. Danes teden, 4. julija, pa bo gost oddaje Danijel Kralj iz Ljubljane, ki bo govoril o svojem potovanju po Kanadi in ZDA.

Ob nedeljah - vedno ob 12. uri - pa bo oddaja Na počitnice vsebovala zvočne zapise iz poletnih središč, kolonij in taborov. Roza Butinar se bo z

radijskim mikrofonom podala v najrazličnejše kraje, kjer bodo mladi letos letovali. Pogovarjala se bo z otroki, njihovimi vzgojitelji, animatorji in organizatorji ter tako prikazala njihovo počitnikovanje. Za nedeljsko oddajo je predvidena tudi ponovitev, in sicer vsako sredo ob 8.10.

Jutri ob 8.10 pa bo na sporedu posebna oddaja. Predstavila bo celoten program letovanja, ki so jih priredile najrazličnejše organizacije.

V nedeljo ob 12. uri pa bo stekla prva redna oddaja, v kateri boste lahko prisluhnili organizatorjem in tecajnikom, ki se udeležujejo jadranskega tečaja »optimist« pri seslanskem jadralskem klubu »Cupa«.

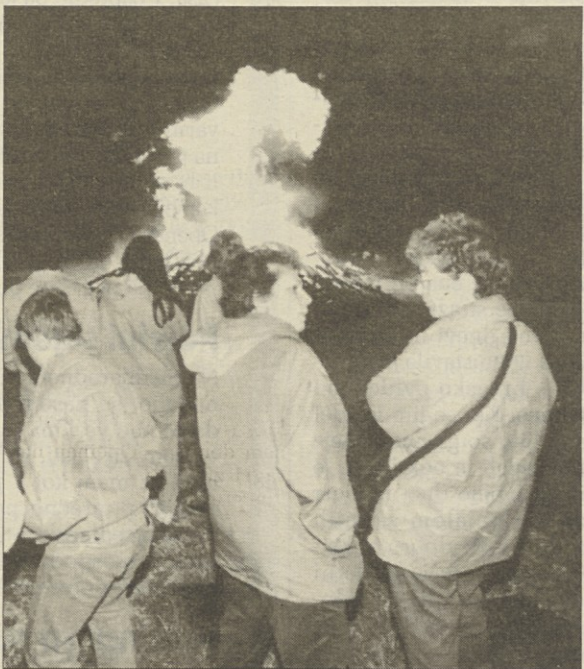
Moški pevski zbor Isarlust med nastopom v cerkvi sv. Martina (f. Magajna)

Poletni festival mladinskega gledališča v Miljah

Odkrivajmo svet bodočnosti: prireditelji letošnje poletne izvedbe Miljskega mladinskega gledališča se s tem vabilom obračajo na svoje zveste gledalce, katerim bodo ob gledaliških predstavah ponudili predvsem uporabo najmodnejših aparatov. Ves prvi del prireditve, ki se začne danes ob 18. uri v miljskem gledališču Verdi, bo namenjen odkrivanju številnih možnosti, ki jih v zvezi s »svetom spektakla« nudijo povezovanje v mrežo Internet, ogledi cd-romov in podobno. Vstop v ta svet bo za srednjesolsko mladino - tej starostni stopnji je namreč ta del prvenstveno namenjen - voden, mladi pa se bodo v gledališču Verdi lahko zadrževali v večernih urah. Napovedane so tudi tri predstave, ki bodo od 30. junija do 2. julija ob 21.30 na središčnem Trgu Marconi (ali pa v gledališču Verdi).

OKRNJENA KRESOVANJA

Letošnje ivanovo potekalo v jesenskem razpoloženju

Kakor smo že napisali, je bilo letošnje ivanovo, kar se vremena tiče, bolj podobno vsem svetim kot pa prazniku prihajajočega poletja. Okoliskim vaskim skupnostim ni bilo dano, da bi ga pocastile s kresovi. Kljub temu je tu pa tam zagorelo, vendar komaj za skromno pokušnjo, kot priča posnetek z openskega Pikelca, kjer je proslavljal Sklad Mitje Cuka.

Prispevki Dežele kmetijskim obratom

Dezelni zakon st. 35/87 »Ukrepi za razvoj gorskih območij« predvideva dodelitev prispevkov posameznim ali združenim kmetijskim podjetnikom za razvoj kmetijstva in povečanje dohodka kmečkih gospodarstev.

Za prispevke lahko zaprosijo tudi kmetijski podjetniki, ki niso vpisani v Poklicni seznam kmetijskih podjetnikov za nakup, realizacijo struktur ter opreme za proizvodnjo, zbiranje, predelavo in prodajo lokalnih proizvodov.

Prosne po posebnem vzorcu, ki ga je pripravila Kraska gorska skupnost je treba predstaviti v tajništvo KGS do vključno 14. julija t.l.

Potrebne vzorce za prošnje in eventuelne druge informacije lahko zainteresirani dobijo v uradih Kraske gorske skupnosti v Sportnem centru v Vizovljah.

FANTJE IZPOD GRMADE IN DEKLIŠKI ZBOR DEVIN

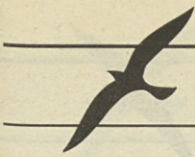
Pevski večer v Štivanu

Gost večera je bil Moški pevski zbor iz Medvod pri Ljubljani

V soboto zvečer so Fantje izpod Grmade (na sliki - foto Krizmančič/KROMA) in Dekliški zbor Devin priredili v cerkvi Janeza Krstnika v Štivanju koncert ob zaključku sezone. Nanj so povabili tudi Moski pev-

ski zbor iz Medvod pri Ljubljani. Slo je za lepo glasbeno doživetje, ki bi zaslužilo večji odziv publike. Večer se je vsekakor zaključil v prijetni družabnosti na sedezu zborov v Devinu.

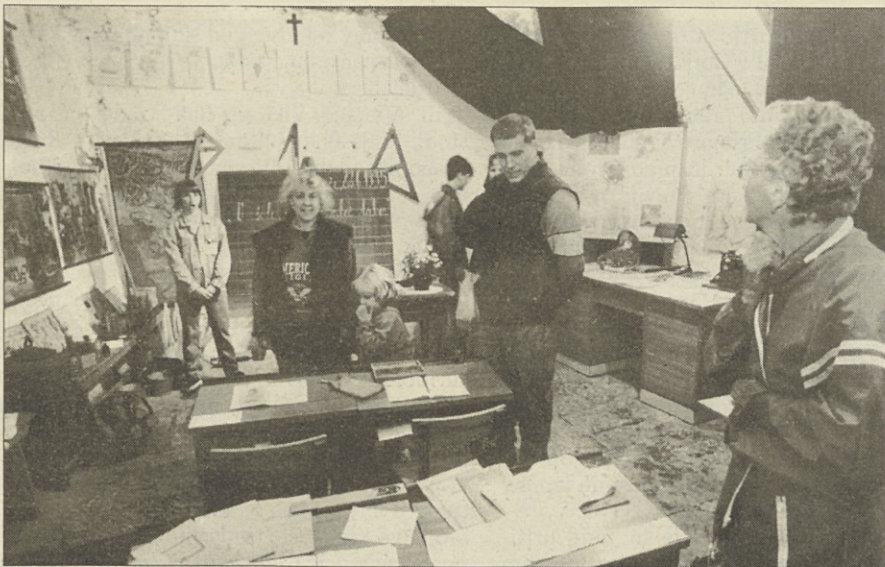
PADRIČE / VRSTA POBUD OB KRESOVANJU

Vreme delno okrnilo a ni pokvarilo prireditve

Kres bodo prižgali šele jutri, ko bo tudi orientacijski pohod

Da, vreme jo je tokrat posteno zagodlo. Kdo pa je tudi pričakoval, da bodo prvi poletni dnevi tako hladni in deževni? Prav gotovo ne člani kulturnega društva Slovan s Padrič, ki so v sklopu tradicionalnega kresovanja priredili razstavo starih solskih potrebecin v Kraljevem skednju in nocni orientacijski pohod.

Odpri razstave »V soli je bilo nekoc tako...« je bilo napovedano za četrtek. V načrtu je bil nastop pevске skupine Stu ledi in članov mladinskega krozka na vaskem trgu pred Kraljevim skednjem. Na Padričah se kulturno društvo namreč že dalj časa otepa s problemom pomanjkanja primer-nih prostorov, kjer naj bi potekale kulturne dejavnosti. Problem postane še toliko bolj pereč, ko so vremenske razmere neugodne, saj mora v takih okoliščinah vsaka pobuda utisati. Kljub deževnim kapljam, ki so vse bolj goste kapljale na kamnito stirno in sumeče listje velikega kostonja, pa so se na trgu zbrali tako številni obiskovalci, da se je bilo nemo-goče odreci se tako kratke-mu in sili razmer prikrroje-nemu kulturnemu progra-mu. Pevske skupine Stu ledi so se dobrohotno ponudile, da zapojejo nekaj svojih uspešnic kar med raz-stavljenimi predmeti, vašca-ni pa so se stisnili med sol-ske klopi. (Kraljev skedenj so namreč člani društva preuredili v pravi pravcati

Kraljev skedenj - učilnica (foto Krizmančič/KROMA)

razred s tablo, katedrom, klopni za učenje...) Prijetno razpoloženje je torej pre-gnalo nejevoljo ob kislem vremenu.

V upanju, da bo na-slednji dan vreme bolj ugodno, so se člani mladinskega krozka odločili, da na-stopijo v petek, ko je bilo si-cer vedno na vaskem trgu napovedano nagrajevanje najlepšega venčka. Upi so se ponovno izkazali za pre-več optimistične, toda dež že zopet ni ugnal vašcanov. Tako je bila vendarle iz-peljana neobčajna dvodel-na otvoritev razstave. Obi-skovalci so si lahko ogledali stare knjige (nekateri segajo celo v prejšnje stoletje v ob-dobje nedeljske sole), zvezke, spricevala, fotogra-

fije in vse, kar je spremljalo solsko kariero Padričarjev od prvih let tega stoletja do leta 1972, ko je bila pa-drisko-gropajska osnovna sola poimenovana po parti-zanskem pesniku Karlu De-stovniku-Kajuhu. Se največ zanimanja pa je požel vi-deo, na katerem so bili zbra-ni intervjuji z vašcani, ki so pripovedovali o svojih spo-minih na solska leta. Naj povemo, da je nagrado za najlepši venček prejela go-spa Milena Grgič. Razstavo so zal že zaprli, zmagoviti venček pa si lahko ogledate na vhodu v hišo s številko 52.

Kar se je dalo za silo iz-peljati v Kraljevem skednju pa je bilo nemogoče na od-prtem. Odpadel je kres v

parku Globojner pri Drasči in prvi nocni orientacijski pohod, ki naj bi se odvijal prav tako na področju parka. Člani kulturnega društva so se odločili, da se ne dajo kar tako zlahka in so zato kres, nocni pohod in nastop trebenske godbe na pihala Viktor Parma pre-nosili na sredo, 28. t.m. Kdor se zeli udeležiti pohoda ali prisostvovati prizigu kresa ob veselih zvokih treben-skih instrumentov, se zato lahko poda do parka Glo-bojner (tik ob stičišču ceste 202 z avtocesto), kjer bo od 20.30 naprej vpisovanje za orientacijski pohod, ob 21.30 kres, nato start vpisa-nih skupin, pozno ponoči pa se polnočna »pastasuta« za vse tekmovalce. (MG)

FOTO KROZEK 80 in Foto krozek »Zarek« Seza-na priredita Multimedialni večer v razsvetljenem Stanjelu v soboto, 1. julija, ob 20.30. Spored: ob 20.30 otvoritev razstave fotografij v stolpu; ob 21. uri ne-prekinjena projekcija umet-niskih diapozitivov ob glasi-bi sredi Stanjela. Sodelo-vala bosta harmonikarja M. Tavcar in S. Vrabec. Razsta-va bo odprta do 31. julija.

KROZEK za družbeno-politična vprašanja Virgil Scek in Moski zbor Fantje izpod Grmade vabita jutri, 28. t.m., ob 20.30 na sedež devinskih zborov na večer Nas prvi povojni čas. Razgovor ob izidu starih zgo-dovinskih studij o Trstu 1945-56. Sodelovali bodo avtorji: Nadja Maganja, Ales Breclj, Adrijan Pahor in Bruna Ciani. Večer bo uvel del predsednik krozka V. Scek dr. Rafko Dolhar. Zbor bo zapel nekaj pesmi.

SKD SLAVEC Ricmanje - Log vabi na VASKO SA-GRO na Zrebevo 30. t. m., 1., 2. in 3. julija s sledecim programom: v petek, 30. t. m. ples z ansamblom Key-dea, v soboto, 1. julija ples z ansamblom Adria kvin-tet, v nedeljo, 2. julija, ob 18.30 kulturni program in ples z ansamblom Adria kvintet in v ponedeljek, 3. julija ples z ansamblom Happy day.

SD Vesna priredi v Krizu 1. in 2. julija ob pri-liki sv. Petra in Pavla VASKI PRAZNIK. V soboto ob 16. in v nedeljo ob 10. uri odprijetje kioskov. Oba večera Vas bo zabaval an-sambel Sound. Delovali bo-do dobro založeni kioski z mesom na zaru, ribami in domacim vinom. V slucaju slabega vremena se bo praznik nadaljeval v pone-deljek.

OBVESTILA

NARODNA IN STUDIJ-SKA KNJIZNICA obvesca, da bo od 26.6. do 1.9. t.l. poslovala s poletnim ur-nikom, in sicer od 8. do 16. ure, medtem ko bo zaprta od 25.7. do 15.8. t.l.

DRUZABNE IGRE, ek-skurzije, ustvarjalne delav-nice, srečanja z umetniki, odkrivanje naravnega in kulturnega bogastva slo-venske Istre... in se mar-sikaj drugega in prijetnega je v načrtu ob 2. koloniji Spoznajmo Istro - spoznaj-mo se v Istri, ki bo od 19. do 26. avgusta t. l. na Debe-lem Ritcu pri Ankaranu. Kolonija je primerna za najstnike od 11. do 15. leta. Podrobnejše informacije lahko dobite v uradih ZSKD - od ponedeljka do petka od 9. do 14. ure, tel. st. 635626. Rok za prijave do 30. junija 1995.

KD SKALA iz Gropade organizira 12 urni osnovni plesni tečaj za odrasle v standardnih in latino-ame-riskih plesih od 3. do 28. julija. Tečaj bo dvakrat te-densko v večernih urah (20.30 - 22.00); cena 50.000 lir. Informacije tel. 226332 med 18. in 19.30.

ODBOR SRENJE BOLJUNEC sklicuje redni občni zbor v četrtek, 29. ju-nija 1995, ob 20.30 v gleda-lišču F. Prešeren. Dnevni red: poročilo o delovanju; dopolnitev statuta; volitve; razno.

MLADI VSEH GENE-RACIJ! Letos poleti boste lahko protagonisti na radiu Trst A. Dovolj je, da sesta-vite svojo lestvico desetih najbolj priljubljenih pesmi (navedite tudi kako pesem za rezervo), in da nam zau-pate kaj o sebi. Vse pošljite na naslov RAI, Radio Trst A, ul. F. Severo 7, Trst, Ita-lija, s pripisom Poletni mo-zaik. Če bo izbrana vasa le-stvica, boste povabljeni na Radio Trst A, kjer boste v živo sooblikovali mladinsko oddajo Splash parade, ki bo vsako sredo, od 28. junija do 13. septembra, od 15.45 do 16.45. Pohitite s prijavi! Vazno! Ob prija-vi navedite svojo telefon-sko številko in vsaj 2 datu-ma, ko bi lahko pri oddaji sodelovali.

S.Z. GAJA organizira od 30. junija do 9. julija na sportskem objektu na Padričah »Sport in zaba-vo« z raznimi turnirji in tekmovalci. Večere bodo popestrili ansambli Happy day, Keydea, Sta-tus symbol in Alessan-dra e il quartetto Edera. Vabljeni.

ODSEK ZA ZGODOVI-NO pri Narodni in studij-ski knjižnici vabi v petek, 30. junija, ob 18. uri v pro-store NSK (Ul. Sv. Frantscka 20/1 nadstropje) na predstavitev knjige »Ljudje v vojni« Marte Verginelle, Katje Colje in Aleksandra Volka. Delo bo predstavil prof. Dusan Krizman.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVEN-SKE SOLE - tajništvo Trst obvesca zacasno ucno osebje otroških vrtcev in osnovnih sol, da bodo 30.6.95 na oglasni deski Solskega skrbništva razo-bešene pokrajinske lestvi-ce za opravljanje zacasnih suplenc.

SINDIKAT SLOVEN-SKE SOLE - tajništvo Trst, obvesca stalne ucitelje, da je do 30.6.95, cas za pred-stavitev prosenj na podlagi Zakona iz dne 22.12.1973 st. 932, clen 7, za enoletno dodelitev trzaskemu Sol-skemu Skrbnistvu za opravljanje sluzb, ki so v zvezi z delovanjem sloven-skih sol.

IZLETI

ANDIS (Vsedržavno združenje locencev in raz-vezancev Italije) organizira dvodnevni izlet v Verono, v četrtek, 20. julija, ob 21. uri na ogled opere Aida; prenočitev v Bussolignu; v petek 21. julija ogled avto-safarija in Gardalanda. Vpisovanje in informacije na sedežu združenja, Ul. Foscolo 18, vsak dan od 17. do 18. ure, tel. 040-767815.

DRUSTVO SLOVEN-SKIH UPOKOJENCEV pri-reja tudi letos srečanje s pobratenim društvom upokojencev Ilirske Bistri-ce, ki bo v sredo, 12. julija, v masunskem gozdu v blizini izvira reke Reke. Tu bo tudi piknik. Ob tej pri-liki bomo obiskali grob A. Bubnica v Pregarjah. Vpi-sovanje 3. julija, ob 9. uri na sedežu društva, Ul. Ci-cerone 8, tel. 360324.

ČESTITKE

Spet leto je naokrog in danes v Repnu GORAN slavi. Se veliko, veliko zdravih dni mu zelijo nje-govi dragi vsi.

Danes praznuje svoj 9. rojstni dan nasa ERIKA REBULA. Vse najboljše in najlepše ji zelijo mama, ta-ta, Sonja in vsi, ki jo imajo radi.

Pred dnevi je slavil svoj rojstni dan WALTER MI-LIC. Mnogo zdravja ter se polno let petja mu zeli cerkveni pevski zbor Re-pentabor.

MALI OGLASI

VODILNO PODJETJE na področju stanovanjske opreme isče opremljeval-ca-prodajalca z znanjem slovenscine in italijansci-ne, pripravljenega seliti se pet dni tedensko na delov-no mesto v pokrajini Pado-ve. Odlične ekonomske možnosti. Telefonirati ob uradnih urah na tel.st. 049-5975200.

ISCSEM knjige za 1. B razred liceja. Tel. st. 53421 (zvečer).

URO SWATCH z jeans paskom sem izgubila v pe-tek, 16. 6.1995 v Prosvet-nem domu na Opcinah na sagri za Stadion 1. maj. Postenega najditelja pro-sim, da se mi oglasi po te-lefonu na st. 040/215220.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-tličje) tel. 360072, s sledecim ur-nikom: 9.00-12.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

ZAIZDLJIVO zemljišče, komunalno opremljeno, 7201 kv.m v Vrhovljah, ob cesti proti Sezani, prodam. Telefon 420243 med 18. in 21. uro.

ISCSEM MLADO na-takarico (italijanska državljanka) z znanjem slo-venscine in italijanscine za pomoč v gostinstvu. Te-lefonirati v torek med 11. in 12. na tel. 225390.

TROSOBNO stanovanje oddam studentom ali nere-zidencnim osebam tudi za krajše obdobje. Pismene ponudbe poslati na Publi-est, Ul. Montecchi 6 Trst pod sifro »Univerza«.

PIKI, lep, simpatičen in priden cuvaj, srednje rasti isče dobrega gospodarja. Telefon 212730.

NA PRODAJ je skoraj nova pisarniška oprema. Tel. 212753.

ISCSEM kuharsko po-mocno s prakso. Tel. st. 226112 od 12. do 14. ure ter od 19. do 20. ure.

ZADRUGA nujno isče resno osebo, nad 30 let za vodnika nočne distribucije. Interesenti naj se javijo na tel. 383811 med 15. in 17. uro.

ZADRUGA nujno isče osebo po možnosti z last-nim motornim kolesom za nočno distribucijo. Samo resni intereseanti. Tel. 383811 med 15. in 17. uro.

26-letno dekle isče kakršnokoli delo, prakso ima v pekarni. Tel. st. 228990 ali 225257.

KUPIM stanovanje v srediscu Trsta, visje nad-stropje z dvigalom (možno-sti odkupa samo gole lastni-ne). Tel. na st. 225530 ali 630171 v večernih urah.

PRODAJAMO stanova-nje 130 kv. m in garazo 25 kv. m na Opcinah. Tel. st. 213860 od 20. do 21. ure.

OSMICA je odprta v Sa-blicih (Jamle) v novi kleti pri Virgilu Radeticu.

OSMICO sta odprla v Slivnem Iztok in Bozena.

OSMICO je odprl v Krizu Boris Kosuta.

OSMICO je odprl Mulic, Repen st. 50.

OSMICA je v Dolini pri Mariu Zerjalu.

OSMICO je odprl Stanko Gruden v Samator-ci st. 6. Toči belo in crno vino. Vabljeni!

PRISPEVKI

Danes 27. t.m. bi dopol-nil 70 let nas nepozabni Stanislav Stoka. Ob tej pri-ložnosti darujejo Anica in hčerki 100.000 lir za vz-drževanje spomenika pad-lim v NOB s Kontovela.

V spomin na Milko Ban vd. Cijak darujeta Anica in Srečko Orel 30.000 lir za MoPZ Vasilij Mirk Pro-sek-Kontovel.

V spomin na tasta Josi-pa daruje Zdenka Kriz-mančič 50.000 lir za zboro Vesela pomlad.

V spomin na Pino Do-les daruje Ljana Kriscak 50.000 lir za obnovo Sta-diona 1. maj.

Nameste cvetja na grob Pine Doles darujejo Vera, Savi in Ana 30.000 lir za SKD Barkovlje.

Neva Pertot daruje 50.000 lir za vezenje rut barkovljanske noše.

Darinka Tavcar vd. Fra-novic daruje 100.000 lir za TPPZ Pinko Tomazič.

Nameste cvetja na grob Mirka Coka daruje Lado Ferluga iz Nove Gorice 50.000 lir za gradnjo Kul-turneda doma v Lonjerju in 50.000 lir za vzdrže-vanje spomenika padlim v NOB iz Lonjerja.

Rina in družina

sporočata, da je umrl

Mario Srebot

Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 11.30 iz mrtvasni-ce v Ul. Costalunga na-ravnost na opensko poko-palisco.

Ferlugi, 27. 6. 1995

VČERAJ-DANES

Danes, TOREK,
27. junija 1995
EMA

Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.58 - Dolžina dneva 15.41- Luna vzide ob 5.01 in zatone ob 20.17.

Jutri, SREDA,
28. junija 1995
IRENEJ

VREME VCERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 18,3 stopinje, zračni tlak 1015,6 mb narašča, veter 11 km na uro zahod-nik, vlaga 85-odstotna, ne-bo jasno, morje skoraj mir-no, temperatura morja 16,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Teodor Pavic, Ylenia Bursich, Matteo Ferfaglia.

UMRLI SO: 75-letni Al-fredo Princich, 64-letni Mario Srebot, 40-letni Ric-cardo Trevisan, 82-letna Ernesta Boghessich, 86-letni Vittorio Derossi, 86-letni Egidio Gerin, 83-let-ni Giovanni Zennaro, 67-letni Luciano Kolar, 88-letna Anna Martellani, 83-letni Harold Milliken, 81-letni Giovanni Poropat, 85-letna Romana Fabro, 83-letni Albino Sain, 15-letni Matteo Ceschia.

PUBLIEST

Tel. (040) 7796611 - Fax 768697

oglas - obvestila:
8.30 - 12.30

osmrtnice - sožalja:
8.30 - 12.30

13.30 - 17.00 (razen sobote)

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 26. junija, do NEDELJE, 2. julija 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Settefontane 39 (tel. 947020), Largo Osoppo 1 (tel. 410515).

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefo-nu za najnujnejše prime-re.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Settefontane 39, Largo Osoppo 1, Ul. Ca-vana 11.

BOLJUNEC (tel. 228124) - samo po telefo-nu za najnujnejše prime-re.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Cavana 11 (tel. 302303).

Za dostavljanje zdra-vil na dom tel. 350505 -

TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od pone-deljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, pred-praznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118. Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 21.30 »La-teta y la luna«, r. Bigas Luna, i. Mathilda May, Gérard Darmon.

EXCELSIOR - 18.35, 20.25, 22.15 »Blue Sky«, i. Jessica Lange, Tommy Lee Jones.

EXCELSIOR AZZUR-RA - 18.30, 20.15, 22.00 »Città amara«, i. John Huston.

AMBASCIATORI - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »La scuola«, i. S. Orlando, A. Galiana.

NAZIONALE 1 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The Mangler - La macchina infernale«, i. Robert Englund.

NAZIONALE 2 - 17.00, 19.30, 22.00 »Fo-rest Gamp«, i. Tom Hanks.

NAZIONALE 3 - 16.10, 18.10, 20.10, 22.15 »Il colonnello Cha-bert«, i. Gerard Depar-dieu.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Ed Wood«, i. Johnny Depp, Martin Landau.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Con il consenso del marito«, porn., pre-povedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.30, 18.20, 20.15, 22.10 »Pronti a morire«, i. Sha-ron Stone, Gene Hack-man.

ALCIONE - 20.00, 22.10 »Mangiare bere uo-mo donna«, r. Ang Lee.

LUMIERE - 18.30, 20.20, 22.15 »Il prete«, r. Antonia Bird, i. Tom Wilkinsons, prepovedan mladini pod 14. letom.

PIREIDITVE

LABORATORIJ najm-lajših iz Kriza vabi da-nes na kresovanje, ob 20. uri na vrtu Ljudske-ga doma. Uvod z glasbo in plesom. Ob 21. uri na Frnacah kres in pesem krizkih otrok.

KD SLOVAN - Padrice obvesca, da bo kres s 1. nocnim orientacijskim pohodom jutri, 28. t. m., ob 20.30 v Parku Globoj-ner pri Drasči. Sodeluje godba na pihala V. Par-ma iz Trebč. Se do jutri bo od 17. do 21. ure na vaskem trgu odprta tudi razstava " V soli je bilo nekoc tako..."

SKD VIGRED priredi jutri, 28. t.m., ob 20. uri zaključno prireditev na solskem dvoriscu v Sem-polaju. V primeru slabe-ga vremena bo priredi-tev dan kasneje oz. v pe-tek.

KROZEK BRIN pri-re-di danes, ob 18.30 v Ljudskem domu v Krizu PRAZNIK VCLANJE-VANJA. Pred tem se bo-mo pogovorili o delo-vanju in nacrtih krozka.

PIHALNI ORKESTER BREG - Dolina prireja ob praznovanju jubileja koncert Godbenega društva Nabrezina, v ce-trtek, 29.t.m., ob 20.30 v Borstu.

S.Z. GAJA organizira od 30. junija do 9. julija na sportskem objektu na Padričah "Sport in zaba-vo" z raznimi turnirji in tekmovalci. Večere bodo popestrili ansambli Happy day, Keydea, Sta-tus symbol in Alessan-dra e il quartetto Edera. Vabljeni.

ŠTEVERJAN / ZAČEL SE JE Z ODPRTJEM RAZSTAVE

Jubilejni festival narodne glasbe

V petek prvi tekmovalni nastopi

V Steverjanu se bo v petek začel tekmovalni del letosnjega festivala narodnozabavne glasbe. Za jubilejno, petindvajseto prireditev, se je, kakor smo že poročali, prijavilo izredno veliko število ansamblov. Večina ansamblov, ki so se prijavili za tekmovalni nastop je iz matične domovine, ponovno pa bodo, kar je seveda razveseljiv podatek, nastopile tudi glasbene skupine iz zamejstva. V petek zvečer, ko se bo začel tekmovalni del prireditve, bo med borovci nastopilo devetnajst ansamblov. Prav toliko jih bo nastopilo tudi v soboto, medtem ko bodo v nedeljo nastopili najboljši. Vsak ansambel bo zaigral po dve skladbi: eno izvirno (prvic javno izvedeno v Steverjanu) in eno iz repertoarja znanih in priljubljenih izvajalcev narodnozabavne glasbe.

Prireditelji, prosvetno društvo Francisek Borgia Sedej, so se na jubilejni festival skrbno pripravili in poskrbeli tudi za niz spremljajočih prireditev. Tako so že v nedeljo odprli razstavo in pokusno brislih vin, razstavo likovnih izdelkov Mirka Maraža, zvečer pa so Med borovci, kjer se bo dogajal tudi festival, igrali člani Alpskega kvinteta.

Mirka Maraža, domaćina z izostrenim smislom za likovno oblikovanje oziroma dopolnjevanje figur, ki jih ustvari narava, je predstavila Franka Padovan. Povedala je, da se z oblikovanjem lesenih figur ukvarja že skoraj dve desetletji, s posebno prizadevnostjo pa odkar je stopil med upokojence. Tudi tokrat predstavlja bogato zbirko zivalskih figur in celo kompozicije. Razstava v bližnjem Sedejevem domu bo odprta tudi v prihodnjih dneh in, seveda, ob koncu tedna, ob festivalu.

O razstavi in pokusnih brislih vin je spregovoril Ivan Vogrič. Obisko-

valci lahko izbirajo med več kakor petdesetimi vrstami odlične briske kapljice. Vzorce za razstavo in pokusno je zagotovilo petindvajset zasebnih vinogradnikov in dve zadrugi. Vsak vinogradnik je prispeval konfekciji dveh sort vina. Poleg vinogradnikov iz Steverjana so vzorce poslali tudi nekateri vinogradniki z Oslavja. Pobudo je podprla tudi Briška gorska skupnost.

Zal je prirediteljem na začetku manifestacije pomagalo vreme, tako da se je praznik začel z enodnevno zamudo. Upajo pa, da se bo vreme do konca tedna vendarle spametovalo in da bo festival le stekel tako kakor pač mora.

Prvi tekmovalni nastopi bodo v petek, 30. junija, ob 20.30, ko bo nastopilo devetnajst ansam-

blov in sicer: Slovenskogoriški kvintet iz Vidma ob Scavnici, ansambel Javornik s Črna vrha, ansambel Mesečniki iz Ljubljane, Trio Storžič z Golnika, ansambel Pustnik iz Sostanja, Polskavski kvintet iz Polskave, Trio Vrhovec iz Domžal, Trzaški narodni ansambel, ansambel Cvet iz Radec, ansambel Vili Marinšek iz Postojne, ansambel Peter Fink iz Novega mesta, ansambel Vita z Jesenic, ansambel Vrtnica iz Nove Gorice, ansambel Laufarji iz Cerknice, Trio Svetlin iz Moravč, Primorski fantje iz Pirana, ansambel Bratov Slatinek iz Vitanja, ansambel Blegoš iz Gorenje vasi in Goriški fantje iz Nove Gorice.

Na sliki (Fotostudio Reportage) utrinek z odprtja razstave v Sedejevem domu.

IZLET / KŠD KREMENJAK IN VZPI DOL-JAMLJE

Na Gorenjskem, po sledih upora in NOB

Izletniki so obiskali Dražgoše, Begunje in Bled, kjer so se srečali s člani zveze borcev

Kulturno in športno društvo Kremenjak v Jamljah je v začetku junija priredilo lep izlet na Gorenjsko. Izlet so organizirali v sodelovanju s sekcijo VZPI - ANPI za Dol in Jamlje. Ker je letos 50. obletnica osvoboditve izpod nacifasizma in konca druge svetovne vojne, so si za cilj izbrali obisk krajev in obeležij, ki so povezana z narodnoosvobodilnim bojem. Hkrati pa so izkoristili priliknost, da so obiskali tudi člane Zveze borcev z Bleda ter utrdili dolgoletne prijateljske in tovariške vezi, ki jih nekdanji borci z našega Krasa združujejo z blejskimi tovariši.

Izletniki so najprej obiskali Dražgoše in spomenik slovenskemu uporu in odporu v srcu po nacistih okupirane Evrope. V Begunjah so si ogledali zapore, skozi katere je šlo nekaj tisoč Slovencev, ki so se uprli nacističnemu

nacrtu, da bi "ta dezela postala spet nemška". Premnogi od teh zapornikov so iz begunjskih celic šli naravnost v smrt. V Begunjah so se udeleženci izleta poklonili vsem borcev in zrtvam fašističnega nasilja.

Drugi del izleta pa so udeleženci namenili v glavnem ogledu naravnih zanimivosti in prijateljskemu srečanju s člani ZZB Bled. Po krajšem postanku v gostišču Avenik in po odlični postrežbi, so se od-

peljali na Bled, ogledali so si Vintgar, kljub dežju in sila neprijetnemu vremenu ter se preko Vrsica vrnili domov.

Na sliki: jameljski in doljanski izletniki pred zaporji v Begunjah

ŠOLSTVO / IZIDI IZPITOV NA SREDNJI ŠOLI IVANA TRINKA

Vsi Trinkovci uspešno opravili malo maturo

Danes prvi kolokviji za maturante liceja in trgovske

Maturantje slovenskih višjih srednjih sol v Gorici se bodo večino- ma že v tem tednu spopadli z zadnjo, ustno izpitno preizkušnjo. Na klasičnem liceju Primoza Trubarja se bodo kolokviji začeli in predvidoma tudi že končali danes. Prav tako bodo od danes dalje ustni izpiti pred komisijo na poklicnem trgovskem zavodu Ivana Cankarja. Pred isto komisijo se bodo v naslednjih zvrstili se dijaki trgovskega tehničnega zavoda Zige Zoisa in slovenskega oddelka industrijskega zavoda "Galilei" za informatiko. Se nekaj dni za ponavljanje pa bodo imeli maturantje na pedagoškem liceju Simona Gregorčiča, kjer se bo ustni del zrelostnih izpitov začel v ponedeljek.

Ce so maturantje se "pod pritiskom", pa se je njihovim mlajšim bratom in sestram, ki letos končujejo ciklus obveznega solanja, prav včeraj z objavo učnih uspehov na mali maturi odvalil težak kamen s srca. Na srednji soli Ivana Trinka so namreč izdelali prav vsi, osem od skupno 62 dijakov pa je odličnjakov.

Izdelali so:

III. A razred: Viktorija Batic (zadostno), Katja Batistič (dobro), Rafaela Brandolin (dobro), Vesna Buzin (dobro), Francesca Mauri (zadostno), Erika Sfiligoi (dobro), Razim Ahmetasevič (zadostno), Mitja Cernic (dobro), Demitrij Devetak (zadostno), Iztok Knez (zadostno), Kristjan Korsic (zadostno), Gregor Lutman (zadostno), Toma Pahor (dobro), Aljosa Pavšic (dobro), Carlo Simcic (zadostno).

III. B razred: Katarina Bresan (prav dobro), Anamarija Devetak (zadostno), Vesna Devetak (dobro), Elisabetta Ipavec (zadostno), Neva Klanjsček (prav dobro), Maja Klede (prav dobro), Eva Kristancic (zadostno), Emanuela Lavrencic (zadostno), Neva Petecan (odlično), Ingrid Sfiligoi (zadostno), Nenad Bodič (zadostno), Rudy Braini (zadostno), Luka Bresciani (prav dobro), Manuel Demori (dobro), Erik Figelj (odlično), Bojan

Kovic (prav dobro), Thomas Pintar (zadostno).

III. C razred: Lara Braione (zadostno), Tiziana Bruno (zadostno), Maja Kragelj (odlično), Lara Paulin (zadostno), Urška Petrovčič (odlično), Irena Spazzapan (odlično), Boris Čotič (zadostno), Erik Devetak (dobro), Denis Frandoli (zadostno), Ivan Golob (prav dobro), Kristian Hlede (zadostno), Vanja Hoban (zadostno), Ivan Komjanc (zadostno), Alfred Labarbera (zadostno), Mitja Miklus (zadostno), David Peterin (prav dobro), Igor Skorjanc (dobro).

III. razred oddelka v Doberdolu: Lucia Danielis (prav dobro), Anna Devetta (dobro), Edit Ferletic (zadostno), Katja Ferletic (prav dobro), Katja Terpin (dobro), Katerina Tomsic (odlično), Cristina Visintin (dobro), Elena Zulian (zadostno), Patrik Attolini (zadostno), Andrej Černic (odlično), Martin Jarc (zadostno), Cristian Pezzulich (zadostno), Jan Princic (odlično).

GORICA / CORONINIJEV SKLAD

V kratkem bodo restavrirali sobo, kjer je umrl Karel X.

Upravni svet Coroninijevega sklada je pred kratkim obvestil javnost o poteku del za prenovu prostorov palače v Drevoredu 20. septembra ter o drugih pobudah za ovrednotenje bogate kulturne dediščine (knjige, dokumenti, umetnine). V zadnjih mesecih je bilo veliko naporov usmerjenih v pripravo razstave, ki jo bodo odprli 14. julija in ki obravnava osemnajsto stoletje na Goriskem. Dobrsen del ekspanatov je namreč dal na posodo prav Coroninijev sklad.

Med nalogami, ki se jih bodo lotili v prihodnjih mesecih je restavriranje pohištva in opreme v sobi Karla X. Restavratorski poseg bodo opravili s prispevkom Dezele. Prav tako naj bi s prispevkom Zavoda za spomeniško varstvo poskrbeli za preplekanje in ureditev nekaterih prostorov, ki jih bodo najprej odprli javnosti. V naslednji fazi naj bi poskrbeli za restavratorski poseg v knjižnici in družinski kapeli. V kratkem bodo opravili popis dragocenosti in nakita, medtem ko se je že pričelo urejanje parka, ki mu nameravajo vrniti izvirno podobo.

KINO

GORICA

VITTORIA 20.00-22.00

»Un' avventura terribilmente complicata«. Ozvočenje Dolby stereo. Vstopnica samo 7.000 lir.

CORSO 17.00-19.30-22.00 »Pulp fiction«. Prepovedan mladini pod 18. letom. Vstopnica samo 7.000 lir.

PRIREDITVE

PIHALNI ORKESTER

KRAS iz Doberdoba vabi na zaključni nastop gojenčev, ki bo jutri, 28. junija, ob 20. uri v glasbeni sobi v Doberdolu.

OBVESTILA

SD SOVODNJE

prireja v petek, 30. junija, ob 20.30 redni letni občni zbor. Skupščina bo v Kulturnem domu v Sovodnjih. Društvo obenem sporoča, da bo od 21. do 24. julija in od 5. do 7. avgusta Sportni praznik.

OBCINA SOVODNJE sporoča, da sprejemajo davčne prijave vsak dan od 10. do 12. ure.

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ namerava povečati število vzgojiteljev. Interesenti naj se zgledajo ob uradnih urah v upravi doma, ul. Montesanto 84, do 1. julija.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV in KRUT vabita upokojence z Goriskega v Poletni center v Gradežu. Deloval bo od 24. julija do 4. avgusta. Udeleženci se bodo vsak dan vozili z avtobusom v Gradež in nazaj. Zagotovljena plaža, senčnik, kosilo, vaditelj za vodno telovadbo. Interesenti naj se v sredo, 28. t.m., zgledajo na sedežu društva upokojencev.

KROŽEK KRUT obvesča udeležence letovanja v Malem Losinju, da bo avtobus 30. junija odpeljal ob 5.30 od Pevmskega mostu s postanki na Travniku, v Standrežu in Sovodnjih.

RAZSTAVE

ETNOGRAFSKA RAZSTAVA (staro kmečko in obrtniško orodje, kraska arhitektura) v nekdanji soli v Jamljah je odprta do 2. julija vsak dan od 18. do 20. ure.

NA GORISKEM GRADU je do 9. julija odprta razstava Eurart 95. Ogled vsak dan, razen ponedeljka od 9.30 do 13. ure in od 15.30 do 19. ure.

LEKARNE

DEZURNA LEKARNA V GORICI

D'UDINE, Trg S. Francesco 4, tel. 530124

DEZURNA LEKARNA V TRŽICU

RISMONDO, Ul. E. Toti 52, tel. 410701

POGREBI

Danes: 8.00, Giulia Vianelli vd. Bertotto iz bolnišnice Janeza od Boga na glavno pokopališče; 9.30, Julka Gerljevič vd. Žgavec iz bolnišnice sv. Justa v cerkev sv. Ivana in na glavno pokopališče; 11.00, Ausonia Aromolo iz Ul. Garibaldi 5 v cerkev Srca Jezusovega in na glavno pokopališče; 12.30, Rosa Tesolin Rosa por. Petterin iz splosne bolnišnice v Ločnik.

Zapustila nas je naša draga mama

Julka Gerljevič vd. Žgavec

Zalostno vest sporocata hcerki Franka in Marija z družino

Pogreb bo danes, 27. junija, ob 9.30 iz mrliške kapele pri sv. Justu v cerkev sv. Ivana.

Gorica, 27. junija 1995

GORICA / RAZLIČNE DUŠE PRODIJEVEGA ZAVEZNIŠTVA

Skupno razmišljanje tudi o vlogi Goriške

Precej skupnih idej med levico in katoliškim centrom

Predstavniki različnih političnih duš, ki naj bi pod krosnjo Prodijskega oljke ponudile verodostojnejši vladni program za državo, kakršnega desnica ni sposobna nuditi, so včeraj v Gorici začeli zanimivo javno razmišljanje. Na povabilo krožka "Ricerca e presenza" (srečanje je vodil nekdanji predsednik Acli Mauro Perissini) so k isti mizi sedli senator Darko Bratina, nekdanji poslanec KD in danes predstavnik Biancove Ljudske stranke Luciano Rebulli, pa se odbornik v ligaski pokrajinski upravi Paolo Petiziol, goriski občinski svetovalec in lanski zupanski kandidat "levega centra" Bruno Crocetti in predstavnik Prodijskih odborov na Goriskem Silvano Colugnati.

Tematika srečanja je bila zelo obsirna, saj je segala od problematike vloge Gorice in goriske pokrajine v deželi in v širšem prostoru, do razmišljanja o potrebi po odpiranju v mednarodne dimenzije začeni seveda s preseganjem meje s Slovenijo, pa do ožje političnih vprašanj glede srečevanja dveh pomembnih kulturno-političnih stebrov v državi - demokratične levice in katoliškega centra. Argumentov za razpravo je bilo preveč, da bi lahko primerno poglobili specifične probleme, pa tudi da bi prisli do stvarnih zaključkov. Sicer pa to ni bil niti namen srečanja, ki je doseglo svoj cilj že v tem, da je prislo do soocenja med predstavniki različnih sil, ki pa težijo vse k sodelovanju

Sodelujoči pri včerajšnjem omizju v sejni dvorani Pokrajine (foto Studio Reportage)

pri uresničevanju skupnega političnega načrta tako na državni kot tudi, in prav v tem je bil pomemben prispevek včerajšnjega skupnega razmišljanja, na krajevni ravni.

Vsi sodelujoči so na primer soglasali, da mora Gorica poiskati novo vlogo v novih mednarodnih razmerah in da lahko to doseže le opirajoč se na lastne sile, na znanje, na svoje bogate zgodovinske izkušnje, na jasne ideje o svoji vlogi v tem prostoru in na dosledne načrte za njihovo izvajanje. Govor je bil o potrebi po razširitvi pokrajine na območje Cervinjana pa tudi proti severu vzdolž obmejnega pasu, na odpiranje čez mejo, tako da bi Gorica res spet postala središče teritorija, kot je poudaril sen. Bratina, s 400 tisoč prebivalci, kar

pomeni tretjino FJK in petino Slovenije in torej dosti večjo politično tezo od sedanje. V nasprotnem primeru, če bomo vztrajali pri sedanjem sterilnem nacionalističnem tozarjenju, ce se bo nadaljeval nesmiselni konflikt med Trzicem in Gorico, ki tvegata, da postane prvi periferija Trsta in druga periferija dosti bolj dinamične Nove Gorice, bomo zavrgli enkratne možnosti in se sami obsodili na neizbežno hiranje.

Govor je bil se o prilagajanju struktur, o novostih, ki naj bi jih prinesla izrazitejša federalistična ureditev države in se o marsičem. Med mnogimi naj omenimo le idejo odbornika Petiziola, naj bi goriska univerza presešla dualizem Trst-Videm in si pridobila mednarodni status, kot center za so-

lanje diplomatov iz vsega srednjeevropskega prostora. To zamisel, je dejal Petiziol, so navdušeno pozdravili v Ljubljani, Budimpešti, Pragi in tudi Dunaj ji izkazuje zanimanje.

Iz vsega povedanega je prišlo do izraza, da obstaja med silami, ki se prepoznavajo v Prodijskem zavezništvu kljub različnim prehojenim političnim potem res dosti skupnih zamisli tudi glede krajevnih problemov in razvojnih možnosti. Včerajšnje srečanje je bilo prispevek k oblikovanju zavezništva, ki morda ne bo večno, kot je opozoril Rebulli, a ki ga danes vsi močno potrebujemo, saj je edino, ki lahko nudi učinkovite in obenem pravične rešitve za kocljive politično-ekonomske probleme, ki so pred nami.

GLEDALIŠČE / AMATERSKI FESTIVAL

Uspešen začetek sezone na gradu

Skupina "Estravagario teatro" iz Verone je predstavila komedijo "Cercasi tenore"

Kljub slabemu vremenu in nepriznanimi odločitvi glavnih igralcev zaradi nenadne bolezni se je, s tridnevno zamudo, v soboto zvečer začel na gradu 5. državni festival amaterskega gledališča "Castello di Gorizia", ki ga prireja združenje "Terzoteatro" v sodelovanju z gorisko občino, pokrajino in deželo upravo.

Gorisko občinstvo si je kot prvo predstav v letošnji poletni sezoni lahko ogledalo igro "Cercasi tenore" (Iščemo tenorja) angleškega avtorja Kena Ludwiga, v postavitvi skupine "Estravagario Teatro" iz Verone. V Parmi, leta 1934, v templju italijanske lirike pričakujejo svetovno znane tenorja Pedra Almadora, ki se zaradi raznoraznih pripetljajev ne prikaze. Nadomesti ga nepoznani tajnik direktorja teatra, ki primerno maskiran doživi neznanjski uspeh. Okrog te zamenjave se potem razplete cela vrsta nesporazumov, ki se po klasični postavitvi komedije srečno razrešijo prav na koncu.

Predstava je seveda navdušila občinstvo, ki je veronsko skupino lahko spoznalo že na prejšnjih izvedbah goriskega festivala. Igralci so dobro izpeljali zahtevno nalogo, da so odigrali tako hitro tempirano in zahtevno komedijo. Vsi komicni efekti so prisli do izraza v dobri postavitvi režiserja Alberta Bronzata in igralci, ki so nastopili v glavnih vlogah, so pripravili podhlajeni a pogumni publiko prijeten večer.

Prizor iz otvoritvene predstave festivala (f. Reportage)

NOVICE

Poskusna plovba Sun Princess

Včeraj jutraj je iz ladjedelnice v Trzicu izplula, na prvo poskusno vožnjo, ladja Sun Princess. Gre za tisoč tonza zdaj največjo ladjo na svetu, namenjeno za križarjenje. Dolga je 261 metrov, na krov pa lahko sprejme okrog dva tisoč potnikov. Ladjo bodo naročniku izročili konec leta.

Umrli je za volanom traktorja

V blizini Angorisa so včeraj okrog poldne nasli mrtvega 50-letnega Roberta Corrubola iz Verse v občini Romans. Domnevajo, da je Corrubola umrl zaradi nenadne slabosti in to za volanom traktorja. Smrt naj bi nastopila kakšno uro pred najdbo trupla.

Iacumin umrl zaradi overdoze

Z okrožnega sodišča v Novi Gorici so nam včeraj potrdili, da naj bi 42-letni Franco Iacumin iz Gorice, ki so ga 1. maja letos nasli mrtvega v blizini Renc, umrl zaradi overdoze heroína. Te dni so namreč prejeli ugotovitve toksikoloških preiskav z Instituta za sodno medicino v Ljubljani, kjer so ugotovili večje koncentracije opiatov v Iacuminovi krvi.

STANDREŽ / Z NASTOPOM PEVCEV IN PLESALCEV

Zaključil se je "Vržot 95"

Obiskovalcem so tokrat ponujali prave štandske "vržote"

Na Piloscu, v domu Andreja Budala, se je v nedeljo sklenil praznik Vržot 95, ki ga je priredilo društvo Oton Zupancic ob koncu nekaj tednov trajajočega turnirja odbojke na mivki (beach volley) ter pred nastopom poletnega premora. Osrednji del prireditve je bil v nedeljo popoldne in zvečer. Nastopili so člani otroškega pevskega zbora z odlomki iz

otroske operete Mucin dom (program je bil okrnjen zaradi bolezni) plesalci plesne sole Urška so predstavili zanimiv in lep program plesov, zvečer pa je bila zabava. Ker je slo za "Vržot 95" so prireditelji seveda poskrbeli tudi za ustrezno ponudbo te nekdanje zelo cenjene vrtnine. Na sliki (Fotostudio Reportage) nastop plesalcev plesne sole Urška

GORICA / ZMAGAL JE SVETOGORSKI RAJON PRED PODGORO

Zabavne rajonske igre

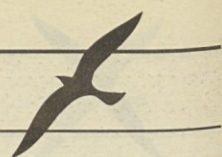
Ekipa Svetogorskega rajona in Placuta je v soboto osvojila trofejo na 8. zabavnem sportnem tekmovanju med mestnimi rajoni, ki so ga priredili na igrišču salezijanskega zavoda v Ul. Don Bosco. Na odlično drugo mesto se je uvrstila reprezentanca iz Podgore, nato pa po vrsti predstavniki drugih rajonov in ekipa združenja Anolf, ki so jo sestavili priseljenci iz držav tretjega sveta.

Tekmovanje, ki mu je sledila množica gledalcev, je bilo pestro in mestoma sila zabavno. Rajonska predstavništva, ki so stela po 15 ali več članov, so se morala pomeriti v raznih klasičnih zabavnih tekmovanjih (stafetni tek v vrečah, plezanje po spolzkem mlaju, udrihanje s kolom po visečem loncu - seveda z zavezanimi ocmi) pa tudi v drugih spretnostnih preizkušnjah. Zabavni so bili "dirka" balonkov na zračni pogon (tekmovalci so jih poganjali s pumpami za gumenjake), dvoboji "jez-decev" na plavalnem deblu sredi bazena in podobne preizkušnje. Končna lestvica je bila

sledeca: Svetogorska - Placuta 79 tock, Podgora 64, Madonina 59, Ločnik in Anolf (priseljenci) ex aequo 52, Standrez 50, Center 48, Rojce 46, Stražice 40, Podturn - Sv. Ana 26. Podelili so tudi nekaj posebnih na-

grad: Standrez je dobil priznanje za najbolj sportno obnašanje, Umberto Agazzi (Center, letnik 1926) pa nagrado kot najstarejši tekmovalac. Na sliki (Fotostudio Reportage): prizor s sobotnega tekmovanja

V Trstu o deželi F-Jk in Srednji Evropi

TRST - Danes in jutri bo na trzaski pomorski postaji druga deželna konferenca o teritoriju Furlanije-Juljske krajine. Gre za poglobitev namembnosti ozemlja tudi glede na skorajšnjo prenovitev deželne urbanistične zakonodaje. Na konferenci bodo sodelovali predstavniki krajevnih ustanov, ki se bodo porazdelili v več delovnih komisij. Preučili bodo naravno okolje, infrastrukturo, naseljenost in proizvodne dejavnosti. Poseben poudarek bodo dali, je napovedal odbornik za teritorialno načrtovanje Oscarre Lepre, analizi dosežkov ob 30-letnici ustanovitve Furlanije-Juljske krajine kot dežele s posebnim statutom in torej z velikimi pristojnostmi tudi na urbanističnem nivoju.

V petek, 30. junija in soboto 1. julija pa bo v Trstu kongres o zakonodaji, ki ureja mednarodna vlaganja in trgovanje v okviru držav Srednje Evrope. Gre za eno od prvih konkretnih dejavnosti, ki jih predvideva Srednjeevropska pobuda. Srečanja se bodo udeležili predstavniki Bosne in Hercegovine, Ceske, Hrvaske, Madžarske, Makedonije, Poljske, Slovaske in Slovenije, kakor tudi Evropske banke za obnovo in razvoj, ter predstavniki italijanskega zunanjega ministrstva.

POGOVOR S PREDSEDNIKOM ARCI TOMOM BENETOLLOM

»Italija in Slovenija ne moreta mimo manjšin«

ARCI veliko dolguje Zvezi slovenskih kulturnih društev

RIM - Italijansko rekreacijsko in kulturno združenje Arci je na svojem nedavnem vsedržavnem kongresu potrdilo temeljne smernice te organizacije, ki je med najbolj živahnimi dejavniki italijanske civilne družbe. V ARCI je ze vrsto let polnopravno vključena tudi Zveza slovenskih kulturnih društev v Italiji, ki jo je na rimskem kongresu zastopala deželna tajnica Nives Kosuta. Predsednika ARCI Toma Benetolla smo zaprosili, da nam uvodoma pojasni, kaj je danes pravzaprav Arci.

»Arci je danes zveza združenj. Posamezna združenja se s svojo identiteto in avtonomijo vključijo v zvezo Arci po sprejetju formalne obveze sožitja in sodelovanja na veliko jasnejši in odločnejši način kot v preteklosti, pa tudi na veliko stvarnejši način. Dovolj je, da pomislimo, da imajo združenja, ki so vključena v našo federacijo, preko dva milijona članov.

Glede na to, da potreba po združevanju narasča, je to rast treba spodbujati, obenem pa odpraviti organizacijska krizanja in odvečnosti z vzpostavitvijo splošno sprejetih in trdnih pravil, osnovanih na asociacijskih vrednotah.

Javnost je dolgo let enacila Arci z levico in se zlasti z nekdanjo KPI. Kakšen je danes odnos Vaše zveze do leveice oziroma politike nasploh?

Ze več let je zveza Arci jasno uveljavila svojo samostojnost in se odpovedala vlogi nekakšne

spremnice organizacije. Dejstvo, da smo se odločili za združevanje kot tudi določitev vodilnih organov sta sad notranje debate, neodvisne od drugih vplivov. Tudi naš gospodarski sistem je ze dalj časa neodvisen. Naše izbire so torej odvisne od nas samih oziroma od našega posvetovanja, pri katerem imajo zelo pomembno vlogo teritorialni sedeži. Arci je pluralistična organizacija, ki nima tekmecev. Po svoji zgodovini, izkušnjah in vrednotah federacija Arci ni aseptično neopredeljena do političnega, družbenega in kulturnega dogajanja v državi. Zavzemanje za solidarnost, sožitje, mir in sodelovanje, boj proti emarginaciji oziroma sodelovanje pri gibanjih proti mafiji in kriminalu je izoblikovalo našo identiteto, ki je v teh časih blizu tudi dogajanju v svetu dela oziroma brezposelnosti.

Kakšna je torej Vaša identiteta?

Menim, da se naš univerzum zavzema za razvoj demokracije, socialnosti in pravic. Opazamo, da desnica teh vrednot ne zagovarja dovolj prepričljivo. Desničarsko gledanje je skrajno izkrivljeno; označujejo ga v bistvu trpna ideja državljanstva, ideja pretirano delegirane demokracije in veliko kulturno siromaštvo - v bistvu družbena stagnacija. Zaradi tega se bolj strinjamo s tistimi politično-strankarskimi organizacijami, ki se na njihovem področju zavzemajo

za vrednote, ki jih mi uveljavljamo na našem, pri tem pa ne mislim na eno samo silo, ampak na več sil. Soočamo se z vsemi, saj menimo, da se demokracijo gradi z delom za vso skupnost in ne le zase.

Bitka za mir je od vselej eden od pglavitnih ciljev zveze Arci, ki je bila od samega začetka zelo pozorna na tragedijo bivše Jugoslavije. Težko je presojati vojno, za mir pa je vendarle treba kaj storiti. Kaksne so vaše izkušnje?

Nas boj za mir v bivši Jugoslaviji smo pričeli prav v Trstu, in sicer 30. junija 1991. Organizacije Arci, Acli, Združenje za mir in mnoge druge smo priredile demonstracijo proti agresiji na Slovenijo, se zlasti, da bi izrazile obljubo, da se bomo za mir zavzemali na vse mogoče načine. Za mir si je doslej prizadevalo ze na tisoče prostovoljcev, zbrali smo stotine milijard humanitarne pomoči, poskrbeli smo za pomoč beguncem in dezerterjem in vzpostavili stike med različnimi stranmi. Vse to smo storili in se delamo kot pripadniki Italijanskega združenja za solidarnost, z našo organizacijo za kulturo in razvoj Arcs ter s prizadevanjem posameznih združenj naše federacije.

Tragedija bivše Jugoslavije je tako velika, da je vsako prizadevanje le malenkost, vendar lahko brez bahastva trdim, da vse bolj prispevamo k

nastanku politike miru oziroma sprave. Glede tega smo prejeli marsikatero priznanje, ki nas je spodbudilo, da si prizadevamo se bolj, na primer tako, da se okrepimo našo prisotnost (ki je ze sedaj znatna) v bivši Jugoslaviji ali tako, da znova pričnemo naše kampanje za pomoč otrokom.

ZSKD se je leta 1989 priključila Arci kot ena od 14 združenj konfederacije na državni ravni. Kako bi ocenil to prisotnost in katere so perspektive za okrepitev tega sodelovanja?

ZSKD smo sprejeli v Arci zelo prijateljsko in z velikim spoštovanjem. ZSKD je naši organizaciji bistveno pomagala razumeti jugoslovansko stvarnost, dokler je država se obstajala, in dogajanje v posameznih republikah, ki so nastale po razpadu bivše Jugoslavije. Menim torej, da Arci veliko dolguje ZSKD, ki ima tudi predstavnika v zveznem svetu, v katerem ima torej aktivno vlogo.

Mislim, da so skupna prizadevanja za sožitje na tako vroči meji kot je meja med Slovenijo in Italijo zelo pomembna. Veliko kulturno bogastvo Slovencev v Italiji lahko zgradi trden most, tudi v perspektivi prisotnosti Slovenije v Evropski zvezi. Za mir v Evropi je potrebno skupno prizadevanje in sodelovanje za demokratično integracijo na temeljih enakopravnosti in s priznavanjem različnih kultur in identitet. To je teorija, ki jo želimo dokazati.

ČEDAD / NOVA BIBLIOGRAFIJA

Novo vzdušje med Italijani in Slovenci

Na predstavitvi Dapitove knjige sodelovalo veliko vidnih gostov

ČEDAD - Predstavitelj knjige Roberta Dapita »Beneska Slovenija, jezik in kultura - Rezija, Ter, Nadiza: kritična bibliografija«, ki je bila pred nekaj dnevi v konferenčni dani cedajskega liceja, je pokazala na novo klimo, ki se je ustvarila v tem mestu po zadnjih upravnih volitvah. Ne samo zaradi tega, ker je odbornica za kulturo Elisa Sinosich-Fornasaro najprej pozdravila po slovensko »Dober večer«, ampak tudi zaradi besed in razmišljanj, ki smo jih slisali na predstavitvi. Drugi znak taksnega razmišljanja je bila številčno znatna prisotnost gostov obeh narodnosti, saj si lahko upamo trditi, da bi takšna predstavitelj v Cedadu pred nekaj leti za beležila skromnejšo prisotnost.

Zasluga za spremenjene razmere je v vsebini knjige same, ki pomeni prvi celovit priročnik za vse tiste, ki bi se radi približe seznanili z benesko jezikovno ustvarjalnostjo. Ob tem pa je to rezultat dejstva, da je v širšem krogu ljudi dozorelo prepričanje, da imajo tudi pobude slovenskih organizacij in samega KD Ivan Trinko enakovredno domovinsko pravico tudi v Cedadu.

Prof. Marino Vertovec, predsednik KD I. Trinko, je v svojem pozdravnem nagovoru podčrtal vlogo društva ob letošnji 40-letnici ter podčrtal velik napor, ki so ga vložili v realizacijo Dapitove knjige. Predstavitveni večer sta obogatila rezijanska pešnica Silvana Paletti in ljudski pripovednik Luciano Chiabudini, ki sta

prebrala pesem oziroma krajšo prozo v rezijanskem in nadiskem narečju.

Prof. Milko Maticetov je v svojem strokovnem prispevku dokazal, da ni razlogov, da bi podvomili o večstoletni prisotnosti Slovencev v teh krajih. To ni potrdil s populističnim izvajanjem, ampak s strokovnimi argumenti in s studijami in razpravami najeminentnejših jezikoslovcev tega in prejšnjega stoletja. Glede Dapitove knjige pa je izrekel pohvalo, saj gre za prvi celovit bibliografski prikaz, potem ko je nekaj podobnega v povojnem času uredil le goriski zgodovinar Marjan Breclj.

Avtor knjige Roberto Dapit, ki poučuje italijansko in furlansko na ljubljanski univerzi, si je zazelel, da bi knjiga vzpodbudila tudi druge k vrednotenju, bogatenju in ohranjanju jezikovnega bogastva.

Kulturnega večera v Cedadu sta se udeležila tudi državni sekretar za Slovence po svetu Peter Vencelj in konzul Slovenije v Trstu Tomaz Pavšic.

Rudi Pavšič

V nedeljo s hlaponom

VIDEM - V nedeljo bo sta iz Vidma do Trbiža peljala dva vlaka »ol timerja«. Iz Vidma bo »hlapon« odpeljal ob 9.30, iz Trbiža pa se bo vračal ob 17. uri. Vozovnica za odrasle stane 20.000 lir za otroke pa 15.000.

Zastopstvo manjšin v deželnem svetu avtonomne dežele Furlanije - Julijske krajine Stališča strank in organizacij: SKP

1. Proporcni ali večinski sistem?

Po našem mnenju je primernejši proporcni sistem, na katerega se sklicuje tudi deželni statut. Poleg tega je v dezelah z navadnim statutom v veljavi proporcni sistem z »nagrado za večino«.

2. Predvideno ozemlje

Tu gre za področje trzasko in goriske pokrajine, ki ga določa tudi vlada, kot tudi za vzhodni del videmske pokrajine (Kanalska dolina, Rezija, Terska dolina, Nadiza dolina), ki ga zavod ISTAT označuje za ozemlje, na katerem je prisotna slovenska jezikovna manjšina.

Trditev, da se »priznana manjšina« nahaja samo v Goriski in Trzaski

pokrajini ne pa tudi v Videmski, enostavno ne drži. Če bi se držali te logike, potem niti Država niti Dežela ne bi mogli nikoli sprejeti zakonov v zvezi z zaščito tega prebivalstva. V resnici lahko govorimo o »priznani manjšini« tudi za Slovence v Videmski pokrajini, za katere so bili sprejeti nekateri ukrepi, kot so na primer razsodba Državnega sveta v zvezi s priznanjem dvojezičnega vrtca v Spletu Slovenov in različni zakoni ali bilancne postavke, ki jih je sprejela Dežela (prispevki za tečaj slovenskega jezika itd.)

3. Zastopstvo ali izraz slovenske narodne skupnosti?

Po našem mnenju je treba v volilni zakon vključiti taka določila,

ki bodo olajšala izvolitev deželnih svetovalcev, ki bodo izraz slovenske manjšine, pri čemer pa mora ostati v veljavi pravica vsakega državljanca, tudi pripadnika manjšine, da s svojim glasom podpre tudi kandidate italijanskega jezika.

Olajšanje izvolitve svetovalcev, ki bi bili izraz slovenske manjšine, pomeni za nas določitev spodnje meje, ki pomeni enega svetovalca za pokrajinska okrožja Trst, Gorica in vzhodna Furlanija.

4. Volilni sistem

Sistem, ki je predviden za izvolitev evropskega parlamenta, se nam zdi dovolj zanimiv, potrebuje pa ustrezne spremembe:

a) v omenjenih volilnih okrožjih zadnji iz-

voljeni prepusti mesto »slovenskemu« kandidatu z največjim številom osebnih glasov. Kandidati, ki bi se potegovali za ta »zajamčena« mesta, se morajo ob sprejetju kandidature jasno opredeliti za pripadnike slovenske jezikovne manjšine. Ta opredelitev bi morala biti potem tudi zapisana ob imenu kandidata na uradnem seznamu kandidatov.

b) da bi olajšali izvolitev teh kandidatov, bi se lahko stranke, ki sodelujejo na volitvah, »povezale« za skupno uporabo ostankov. Slovenski kandidat je lahko prisoten na vseh povezanih listah in to tudi v nasprotju s predpisom, ki iz delitve izključuje stranke, ki niso dosegle vsaj enega polnega kvocienta.

c) če bi bila v volil-

nem sistemu predvidena »nagrada za večino«, bi lahko predvideli »rezervo« za tri mesta, ki bi pripadla najbolje uvrščenim kandidatom, ki so se izrekli za Slovence.

d) če bi volilni sistem predvideval »mesanico« med uninominalnim in proporcnim sistemom (po vzoru sistema za pokrajinske volitve), bi bilo potrebno predvideti kandidatov ali list s kandidati, ki bi se izrekli za Slovence, pri čemer na primer ne bi bilo potrebno vložiti določenega števila podpisov, določiti pa bi morali tudi volilna okrožja, ki bi se skladala s področji, na katerih slovenska manjšina ze od nekdanji živi (glej raziskavo ISTAT) ob upoštevanju morebitnih kasnejših popravkov.

PISMO UREDNIŠTVU

O predavanju profesorja Bonamorea v DSI

Prof. Reharjevi in prof. Pečenku se za dopolnila in pripombe k mojemu članku zahvaljujem, obenem pa želim dodati nekaj pojasnil.

Glede »pomanjkljive predstavitve ugle dneega gosta« (pismo prof. Reharjeve, PDK 20.6.) mislim, da prof. Bonamoreju nisem storil krivice, če sem ga predstavil kot »zelo dobrega poznavalca problematike slovenskih sol v Italiji in njilovega pravnega statusa«, saj to - sinteza namreč zahteva svoje - dejansko je.

Preidimo pa k tistim »kritičnim pripombam« na račun SKGZ. Iz obeh pisem bi se lahko dalo razbrati, da sem napisal, da je tiste kritične pripombe izrekel prof. Pečenko, ali pa da je o tej zadevi spregovoril edinole

on in da sem njegove pripombe nekoliko prikrojil. V svojem članku pa glede tega vprašanja prof. Pečenka izrecno nisem omenil, pač pa sem napisal, da je med razpravo prišlo do kritičnih pripomb. Leteh je bilo več, tako s strani prof. Bonamorea kot s strani nekaterih diskutantov. Pisal sem torej nasplošno.

V svojem članku sem skušal le strnjeno obnoviti to, kar se je v DSI dne 12.6. govorilo in dogajalo. Za nekatere napake se bralcem in prizadetim profesorjem opravičujem, a mislim, da nisem podal izkrivljene slike o predavanju (Mimogrede: knjiga Di scuola si muore je izšla l. 1993 - torej ne l. 1983, a tudi ne l. 1994, kot trdi prof. Reharjeva. Za lapsus se vsekakor opravičujem.)

Pa brez zamere. Ivan Zerjal

gospodarstvo in finance

TRENDI / POROČILO ZAVODA ISTAT O POPISU GOSPODARSKIH DEJAVNOSTI LETA 1991

Dokončna prevlada storitev nad industrijsko dejavnostjo

V desetletju 1981-91 se je ohranila premoč malih podjetij nad večjimi

RIM - Italija je se naprej domovina malih podjetij, terciarni sektor pa je dokončno prevladal nad industrijskim. To sta glavni ugotovitvi iz zaključnega poročila o popisu italijanskih podjetij iz oktobra 1991, ki ga je včeraj predstavil predsednik zavoda Istat Alberto Zuliani. Sama po sebi se seveda vsiljuje primerjava s popisom iz leta 1981, iz katerega izhaja desetletna gospodarska preobrazba Italije.

To je bilo desetletje prevlade mikropodjetij in močnega razmaha storitvenega sektorja, ki je presegel industrijskega tudi po številu zaposlenih. Italija se torej se naprej razlikuje od drugih industrijsko razvitih držav prav po prevladi malih in celo individualnih podjetij nad srednjimi in velikimi, to pa je Zuliani označil kot prednost na eni in slabost na drugi strani.

Toda pogjemo si nekaj števil. Od skupaj 3.301.551 popisanih podjetij jih ima kar 94,1 odstotka ali 3,1 milijona manj kot deset zaposlenih, več kot 1, 5 milijona pa jih je individualnih. Skupno število zaposlenih oseb je oktobra 1991 znašalo 17,9 milijona. V primerjavi z letom 1981 se je število podjetij povečalo za 15,8 odstotka,

število zaposlenih pa za 5,6, in to predvsem po zaslugi storitvenih dejavnosti, ki so povečale svojo zaposlitveno raven v desetih za okroglih 13 odstotkov. V zameno pa se je v industriji zaposlitev znižala za približno 479 tisoč enot ali za 6,5 odstotka, v manufakturni industriji pa celo za 10,4 odstotka. Iz teh podatkov torej izhaja glavna sprememba v desetletnem gibanju italijanskega gospodarstva, in sicer prevlada terciarnega sektorja nad industrijskim: leta 1971 je v storitvah delalo 42,7 odstotka vseh zaposlenih, leta 1981 54,3, leta 1991 pa že 50,6 odstotka, medtem ko se je število delovnih mest v manufakturni industriji znižalo za 37,5 odstotka.

V desetletju 1981-91 se je zemljevid zaposlenosti v različnih gospodarskih panogah takole spremenil: kmetijstvo in ribištvo -7,1%, rudarska industrija -21,5%, manufakturna industrija -10,4%, prevozi in komunikacije -2,4%, energija, plin in voda +2,8%, gradbeništvo +11,8%, trgovina in popravila +6,8%, hotelirstvo in gostinstvo +12,1%, bančništvo in zavarovalništvo +29,6%, ostale storitve +24,7%.

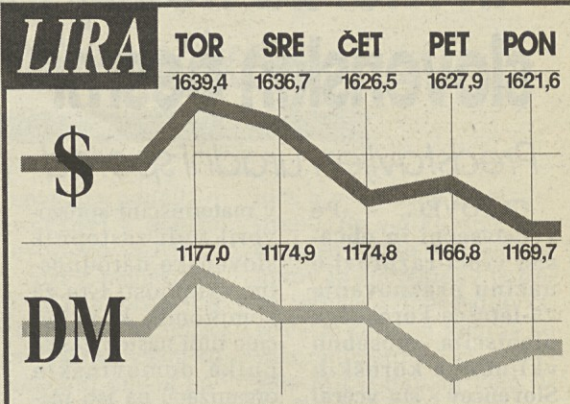
Vlada napovedala vojno inflaciji

RIM - Lira je včeraj ohranila na denarnih trgih razmeroma stabilen tečaj, z minimalnimi premiki v menjavi z dolarjem, ki je rahlo popustil, in marko, ki se je prav tako neznatno okrepila. Vse kaže, da je razprava o inflaciji, ki se nadaljuje že okrogel teden, prav nič ne moti, vključno z včerajšnjo prognozo predsednika statističnega zavoda Istat Alberta Zulianija, po kateri bodo življenjski stroški rasli se najmanj tri mesece. Spodbujalo naj bi jih nadaljnje draženje industrijskih izdelkov pri proizvajalcih in grosistih, inflacijska stopnja pa naj bi začela padati komaj proti koncu leta, če že ne zaradi drugega, je dodal Zuliani, vsaj iz tehničnih razlogov.

Vlada se medtem ukvarja z analiziranjem gibanja cen in načrtuje protiinflacijske ukrepe. O tem je tekla beseda na

včerajšnjem sestanku predstavnikov observatorija za cene s proračunskim ministrom Masero, z ministrom za finance Fantozzijem in za industrijo Clòjem. Clò se bo danes udeležil skupščine zveze trgovinskih zbornic Unioncamere, na kateri bo najbrž nakazal smer, v katero se nameravajo gibati vladini ukrepi.

Toda vrnimo se k trgom, ki so začeli teden v izrazito mlačnih tonih. Tecaji pogodb future na BTP so se rahlo znižali, milanska borza pa je doživela znižanje vseh kazalcev (MIB -0,50%, Mibtel -0,70%, Mib-30 -0,73%). Poslov je bilo rekordno malo in niso presegli 275 milijard lir vrednosti, pričakovanja posrednikov pa veljajo enemu glavnih finančnih dogodkov sezone, petkovi letni skupščini delničarjev turinskega Fiata.

Trst hoče sodelovati z ZDA

TRST - Delegacija tržaskih gospodarstvenikov se je včeraj na Trgovinski zbornici v Trstu srečala s predstavniki trgovskega urada konzulata ZDA v Milanu, ki so jim orisali možnosti za vidnejši prodor tržskega gospodarstva čez ocean in za iskanje partnerjev pri industrijskih, trgovskih in obrtnih pobudah. ZDA imajo namreč zelo dobro razpredeno mrežo komercialnih predstavnikov, katerih storitev se lahko brezplačno poslužujejo tudi tuja podjetja.

ADRIA
ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

NOVOST V POLETNEM VOZNEM REDU

LJUBLJANA - PRAGA - LJUBLJANA
3-krat tedensko . Ponedeljek, sredo, petek

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7
tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6
tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3
tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45
tel. 066/38-458, 38-512

OBRAČUNI / PO PREHODU POD ALLIANZ

Lloyd Adriatico postal popopolnoma nemški

Kljub rasti prometa lani nekoliko slabši rezultati

TRST - Za tržasko zavarovalno družbo Lloyd Adriatico se 59 let po ustanovitvi odpira novo obdobje, ki ga označuje popoln prehod v nemško grupo Allianz, sicer največjo zavarovalniško skupino v Evropi, ki je nedavno povisala svojo kapitalsko udeležbo v Lloydju na 98,086 odstotka. To je storila z javno prodajno ponudbo delnic, v kratkem pa bo na borzi ponudila še preostali, manj kot 2-odstotni delež delniškega paketa, tako da bo njen nadzor nad tržasko kompanijo popoln. Odločitev je včeraj potrdil občni zbor delničarjev, ki se ga je resnici na ljubo udeležilo le razredčeno število upravičencev in je trajal komaj slabo uro.

Kot je znano, je Lloyd Adriatico zamenjal lastnika 30. septembra lani, ko je Münchenska Allianz odkupila od švicarske grupe Swiss Re večinski 63-odstotni delniški delež. Nemci so nato razpisali javno prodajno ponudbo delnic, ki se je končala maja letos in udeležbo Allianz povečala na čez 98 odstotkov, na včerajšnji letni skupščini pa je bilo, kot receno, sklenjeno dokocati odkup celotnega paketa delnic. Kako bo prepolni prehod v nemške roke vplival na strategijo in programe Lloydja, pa za zdaj ni znano, čeprav je dokaj značilno, da na skupščini ni bil govor o njegovi udeležbi v koprski zavarovalni družbi Adriatic (25 odstotkov kapitala). Ta udeležba je bila za tržasko zavarovalnico pod vodstvom predsednika Antonia Sodara, ki je ob

prihodu Nemcev odstopil, strateska, zdaj pa lahko sklepamo, da ima Allianz drugačne interese, saj ima za širjenje proti vzhodu druge kanale.

Toda vrnimo se k včerajšnji skupščini, na kateri so delničarji odobrili lansko poslovno bilanco z 18,2 milijarde lir čistega presežka (predlani je znašal 43 milijard), potem ko so morali za davke odšteti kar 22 milijard, kar je več kot 52 odstotkov. Izgube pri vrednotnicah in so znašale 73 milijard, pri udeležbah pa 33 milijard lir, medtem ko se je promet povečal za skoraj 12 odstotkov po nominalni in za 8 odstotkov po realni vrednosti ter dosegel 1.897 milijard lir. Posebno dobro je napredovalo področje življenjskega zavarovanja, ki je doseglo promet v vrednosti 245 milijard lir in se povečalo za 20,8 odstotka, medtem ko je avtomobilsko zavarovanje navrgo 996 milijard lir (+12,8 odstotka). Dobro kažejo tudi podatki iz prvega petmesecja letos, ko se je promet glede na enako obdobje lani povečal za 13,6 odstotka.

Delničarji, ki bodo prejeli dividendo v znesku 195 lir za redne in 225 lir za varčevalne delnice, so prenovili tudi vodstvene organe in znižali število članov upravnega sveta od 11 na 9, za predsednika, pooblaščenega upravitelja in generalnega direktorja pa je bil potrjen Sandro Salvati. Sanacija tržaske zavarovalnice se medtem nadaljuje, kar občasno ustvarja napetosti med zaposlenimi, ki cakajo na obnovo delovne pogodbe.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne obveznice BTP se koristijo od 15. aprila 1995 in zapadejo 15. aprila 1998; petletne obveznice BTP se koristijo 1. aprila 1995 in zapadejo 1. aprila 2000.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih 15. oktobra in 15. aprila za triletne in 1. oktobra in 1. aprila za petletne za vsako leto trajanja.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **10,53%** oziroma **10,75%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **15. junija**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 15. aprilom 1995 za triletne in s 1. aprilom 1995 za petletne: **ob vplačilu (4. julija)** bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

75-LETNICA PLEBISCITA

Slovenski govor in morda nekaj slovenskih pesmi

Predstavljen uradni spored

CELOVEC - Po večmesečni in občasno vroči razpravi o načinu praznovanja 75-letnice koroskega plebiscita - posebno vključitve koroskih Slovencev - sta včeraj deželni glavar Christof Zernatto in koordinator proslav Sepp Prugger uradno predstavila spored praznovanj.

Koroski Slovenci in številne druge skupine v deželi so zahtevali novosti, ki bi ustrezale sedanjemu času, vendar jih žal ne bo; - praznovanja bodo potekala bolj ali manj po starem vzorcu - vrhunec bo povorka skozi Celovec.

Edini korak v pravo smer: na eni od treh uradnih slovesnosti bo

v materinski spregovoril tudi zastopnik slovenske narodnostne skupnosti Gre za kompromis, ki vključuje tudi nastop zastopnika domovinskih organizacij na isti prireditvi. Kdo bo slovenski govornik, se ni določeno.

Razen nekaj slovenskih pesmi dvojezičnosti ne bo: slovensčine ne bo na plebiscitni znački in plakatih in tudi ne v uradni deželni brošuri, kajti - tako koordinator plebiscitnih slovesnosti Prugger - »uradni jezik na Koroskem je se vedno nemščina«.

Na slovesnost bo povabljen tudi slovenski premier Janez Drnovšek. (I. L.)

NOVICI

Strmoglavilo letalo - dva mrtva

DUNAJ - V nesreči sportnega letala v Niziji Avstriji sta včeraj dopoldne izgubili življenje dve osebi, dva potnika pa sta bila težje ranjena. Nezgoda se je pripetila v bližini St. Pöltena. Oba ranjena so prepeljala v bolnišnico, letalo pa je popolnoma zgorelo. Vse žrtve nesreče so Nemci.

Ugledna osebnost zapustila ljudsko stranko

GRADEC/DUNAJ - Ugledni 53-letni nekdanji predsednik avstrijske rektorske konference in nekdanji govornik ljudske stranke je zapustil stranko in se priključil Liberalnemu forumu. Svojo odločitev je Brünner utemeljil s tem, da »v ljudski stranki trenutno ni več prostora za liberalno mišljenje in tudi konzervativne tendence so čedalje bolj očitne in jasne«. Kritiziral je privolitev ljudske stranke v tako imenovani veliki prisluskovalni napad in računalniško uporabo osebnih podatkov pri razkrivanju kriminalnih dejanj. Poudaril je, da ne more odobravati tako močnih posegov v temeljne pravice državljanov.

KOROŠKA / ZVEZNA DVOJEZIČNA TRGOVSKA AKADEMIJA

Pomemben mejnik gospodarske uveljavitve

Slovesnost ob podelitvi prvih maturitetnih spričeval

IVAN LUKAN

CELOVEC - Slovenska manjšina in uradna Koroska sta konec tedna praznovali pomemben mejnik na področju izobraževanja mladih članov narodnostne skupnosti. Po petletnem intenzivnem izobraževanju je leta 1990 ustanovljena Zvezna dvojezična trgovsko akademijo (TAK) v Celovcu zapustilo šestnajst maturantk in maturantov.

Spričevala jim je v okviru prvega Dneva slovenskega gospodarstva na Koroskem izročil deželni glavar Christof Zernatto, ki se je s tem demonstrativno postavil za to mlado višjo solo za koroske Slovence, ki jo običajno tudi lepo stevilo dijakinj in dijakov iz Slovenije. Glasbeni okvir slovesnosti je bil veliko doživetje: številno občinstvo v Domu glasbe je navdušil orkester Mariborske filharmonije pod vodstvom dirigenta U. Lajovica, kot solista pa sta nastopila Dunja Spruk (sopran) in Stranko Arnold (trobenta).

Deželni glavar in referent za solstvo na Koroskem Zernatto je v svojem govoru podaril težko in dolgotrajno politično bitko za to solo, saj so dolga leta predvsem svobodnjaki ostro nasprotovali njeni ustanovitvi in je se danes tarca neutemeljenih napadov iz vrst nemškonacionalno usmerjenih politikov in organizacij. Menil je, da je podelitev prvih maturitetnih spričeval dobrodošla prilika, da javno izre-

če svojo podporo Dvojezični trgovski akademiji. Dodal je, da tip sole ne ustreza le odpiranju znotraj prostora Alpe-Jadran, temveč tudi sledi integracijskim evropskim tokovom. »Dvojezična trgovska akademija v Celovcu je v Evropo usmerjena izobraževalna ustanova, je multikulturno zasnovana, svojim absolventom pa omogoča najboljše pooklicne možnosti. Večjezičnost je ključ k premagovanju meja v Evropi.«

Ravnateljici in profesorjem zboru je prvi politik na Koroskem izrekel zahvalo za visoko raven znanja, ki so ga pokazali kandidatke in kandidati pred strogimi očmi izpitne komisije s strokovnim nadzornikom in vodjo manjšinskošolskega oddelka Antonom Feinigm na čelu.

Ravnateljica Dvojezične trgovske akademije Maja Amrusch-Hoja je

Deželni glavar Zernatto je osebno podelil spričevala

poudarila, da je prva matura sad trdega, vztrajnega in kakovostnega dela na soli in da so absolventke in absolventi dobro pripravljeni na nadaljnjo življenjsko pot - ne glede na to, ali bodo nadaljevali s študijem na univerzi ali pa vstopili v poklic. Poudarila je, da je sola v središču zanimanja koroske-

ga in tudi avstrijskega gospodarstva. Stevilna ugodna in velika podjetja so že med solskim letom pokazala veliko zanimanje za absolvente te akademije, kjer sta poleg nemščine in slovensčine obvezna jezika se angleščina in italijanscina.

Prvim maturantkam in maturantom TAK so čestitali se predsednik Zveze slovenskih zadrug Miha Antonič, ravnatelj višje sole za gospodarske poklice v Sentpetru pri Sentjakobu Janko Zerzer in predsednik Narodnega sveta koroskih Slovencev Matevz Grilc.

Maturitetna spričevala so prejeli: Olga Cik, Helga Dlopst, Eva Maria Enzi, David Fera, Danijel Gregoric, Simona Sonja Habernik, Egon Hren, Marjan Kargl, Roman Koncilija, Sonja Lach, Aurelia Laussegger, Aleksander Primož Lukan, Alexander Mak, Stefan Siencnik, Daniela Sturm in Emil Wein.

Ravnateljica Dvojezične trgovske akademije Maja Amrusch-Hoja in predsednik izpitne komisije Anton Feinig

KOROŠKA / OB 50-LETNICI ZMAGE NAD FAŠIZMOM IN ZLOČINA PRI PERŠMANU

Upor je bil temelj svobode

Srečanje antifašistov in demokratov iz Avstrije, Slovenije in Italije - Govoril tudi predsednik državnega sveta R Slovenije Ivan Kristan - Uradna Avstrija čedalje bolj priznava antifašistični boj

CELOVEC - Letosnje srečanje antifasistov in demokratov, ki je potekalo v nedeljo pri Peršmanu v Podpeci pri Zeleni Kapli, je potekalo v znamenju 50-letnice zmage nad nacizmom in fašizmom.

Srečanje je priredila Zveza koroskih partizanov (ZKP), slovesnosti pa so se udeležili antifašisti in demokrati iz Avstrije, Slovenije in Italije, med njimi tudi predsednik državnega sveta Republike Slovenije Ivan Kristan.

Predsednik ZKP Janez Wutte-Luc je v pozdravnem govoru opozoril, da srečanje poteka na zgodovinskem kraju obojenega odpora koroskih Slovencev proti nacističnemu režimu. Spo-

mnil je na zverinski zločin, ko so nacisti nekaj dni pred koncem 2. svetovne vojne na tem mestu pobili enajst domacinov, med njimi osem članov družine Peršman. Zdaj je tu edini muzej NOB v Avstriji, ki dokumentira trpljenje in boj koroskih Slovencev v času nacističnega nasilja.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm je v svojem govoru poudaril, da je bil upor proti nacističnemu režimu potreben, saj je bil osnovni predpogoj za osvoboditev in poznejšo vnovično vzpostavitev demokratične države Avstrije.

Poudaril je tudi, da dogodka izpred 50 let tudi v Avstriji se zdaj ločujejo duhove: na eni strani so

Pri Peršmanu so se zbrali antifašisti iz treh držav

zagovorniki demokracije, na drugi pa tisti, ki se ne morejo ali nočejo osvoboditi nacističnih in totalitarnih miselnih vzorcev.

»V Avstriji ta razprava se danes ni končana, čeprav ugotavljamo, da se najpomembnejši politični dejavniki v državi jasno kot

se nikoli opredeljujejo za antifasizem kot osnovo in temelj druge avstrijske republike,« je dejal Marjan Sturm. Pri tem je spomnil na nedavne nedvoumne besede zveznega kanclerja Vranitzkega, češ da so bili Avstrijci žrtve in storilci hkrati in s tem nazorno nakazal zapletenost avstrijske preteklosti zgodovine.

Med govorniki tradicionalnega srečanja antifašistov in demokratov pri Peršmanu je bil tudi letos zastopnik socialnega ministrstva Kurt Wegscheider (»Peršmanova domacija ni samo pomnik nacistične strahovlade v Avstriji, marveč tudi pomnik slovenskega upora v državi.«). Na slovesnosti je spregovoril tudi predsednik dr-

žavnega sveta Slovenije Ivan Kristan.

»Žrtve na Peršmanovi domaciji so ena od ilustracij zverinstva in grozot druge svetovne vojne, 50-letnica zmage nad nacizmom in fašizmom ter 50-letnica osvoboditve pa sta primerna priložnost za protest proti vsakršnemu nasilju, ki se izvaja nad ljudmi v imenu idej in ideologij, kakršna je bila pred 50 leti fašistična oziroma nacionalsocialistična,« je dejal predsednik državnega sveta Ivan Kristan.

Spominska slovesnost se je končala s polaganjem vencev ob spomeniku protifašističnega boja pred muzejem, spored pa so prispevali recitatorji in pevski zbori s Koroske. Ivan Lukan

AVSTRIJA

Zeleni za drugi referendum o EU leta 1996

DUNAJ - Avstrijski zeleni zahtevajo drugi ljudski referendum v zvezi z EU. Avstrijci naj bi po konferenci sefov vlad držav članic petnajsterece leta 1996 glasovali o rezultatih te konference.

Zahtevo po izvedbi referendumu je stranka izglasovala na svojem zveznem kongresu konec tedna v Innsbrucku.

Hkrati so delegati sprejeli tako imenovani »evropolitni manifest«, katerega cilj naj bi bil razvijati nacrt, ki sežejo prek meja EU. Zeleni v manifestu zahtevajo nadaljnjo krepitev demokracije v Evropi in novo mirovno ureditev na stari celini, ki ne bi smela temeljiti na novi vojski zvezi.

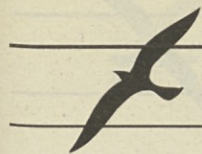
Predsednica zelenih Madeleine Petrovič se je posebno zavzemala za »Evropo najboljših resitev«. Poudarila je, da so vsi, ki menijo, da so izboljšave možne le v sozvočju z Evropo, v resnici proti vsakim izboljšavam.

Delegati zveznega kongresa so soglasno sprejeli resolucijo proti nadaljnji obremenitvi Alp s tranzitnim prometom in zahtevali vnovična pogajanja z EU glede pogodbe o omejitvi tovarnega tranzita na avstrijskih cestah. (I. L.)

CERKEV

125 tisoč podpisov za reformo

DUNAJ - Referendum za prenovo katoliške cerkve v Avstriji, ki ga je organizirala skupina Mi smo Cerkev, je bil uspešen. Pobudniki referenduma so sporočili, da so do včeraj prejeli 125 tisoč podpisov, pričakujejo pa jih se nekaj deset tisoč. Glavne zahteve referenduma so ustvarjanje Cerkev bratov in sester, popolna enakopravnost zensk, svobodna odločitev duhovnikov za samsko (celibatarno) ali zakonsko (necelibatarno) življenje, pozitivno vrednotenje spolnosti v življenju cloveka in blagovest ne strahovest. (I. L.)

P R I Č E V A N J A

Spomini primorske Slovenke na mladostno obdobje za časa fašistične Italije

MARTA VERGINELLA

Ko sem pred dnevi vzela v roke spomine Wande Skof por. Newby, rojene v Kobjeglavi leta 1922, sem se vprašala, kako to, da jih je v lanskem letu bolonjska založba "Il Mulino" vključila v prestižno zbirko "Intersezioni" (Wanda Skof Newby, Tra pace e guerra, Una ragazza slovena nell'Italia fascista, Il Mulino, Bologna 1994). Pred izdajo te knjige so v isti zbirki izšla dela Arona, Braudela, Camporesija, Eliasa, da omenim le nekatere najbolj znane avtorje, ki jih je "Il Mulino" ponudil v branje italijanskim bralcem. Ker so spomini Skofove izšli v angleškem izvirniku, velja razmisliti o vzgibu, ki je ugledno italijansko založbo spodbudil, da se je stiri leta po izidu izvirnika odločila za njegov prevod.

Zivljenjsko zgodbo Wande Skof bi lahko s posrečeno formulacijo italijanskega zgodovinarja E. Grendija opredelili kot izjemno-normalno pričevanje. Skofova je preživela svoje otroštvo najprej v Kobjeglavi, nato v Stanjelu. Oče, rojen v Volčjem gradu, je bil vaski učitelj, mati po rodu iz Mavhinj pa se je ukvarjala z gospodinjstvom in z vzgojo otrok.

Avtorica se v svojem spominskem pričevanju spominja kraske pokrajine, prijaznih Krasevcev in Krasovk, kraske hrane, pinc in potic. Spominja se tudi trzaskih obiskovalcev, ki so s svojimi avtomobili, belimi cevji, usnjenimi jakni in senčniki prinasali blišč meščanskega, mestnega sveta v kmečko okolje. V njenem pisanju zaživi kraska idila, svet, kjer cloveku uspe prej upogniti prvine, naravne sile, kot pa tok zgodovinskega dogajanja. Odhod brata Stanka, občinskega uradnika, ki se vkrcal na ladjo Saturnio zato, da bi se popeljal v Argentino in zbežal pred fašističnimi oblastmi, privede Wando v mesto in jo istocasno seznani s težavami, ki jih fašistični režim povzroča Slovincem. Toda se hujšo travmo doživi Wanda ob prisilni očetovi premestitvi. Fašistične oblasti premestijo očeta iz Stanjela v blizino Parme.

Z letom 1931 se začena v Wandinem življenju novo obdobje. Skofovi se preselijo v kraj Fontanello, vključiti se morajo v povsem italijansko okolje. Vanj vstopijo kot Nemci, ker - kot pravi avtorica - so tamkajšnji krajanji poznali eno samo vzhodno mejo, in ta je bila avstroitalijanska. Jugoslavija je bila zanje povsem nepoznana državna tvorba. Prihod v tuje

okolje ni spremenil notranjega družinskega ravnovesja, spremenil pa je navade, oblike druženja, ki ga je Wandina družina poznala v domačem kraju. Wanda se z razliko od staršev lažje znajde, socializira s svojimi sošolkami in novim vaskim okoljem.

Kot pripoveduje Skofova, je fasistična politika le obcasno posegala v življenje parmskega podezelja. Prava vojna se je začela sele s prihodom nemških čet po kapitulaciji Italije. V tem času se je Wanda spoznala in prijateljevala z ujetnikom, Angležem Ericom, s katerim se je leta 1946 poročila.

Z lahkotnim tonom pisanja, avtorica razbremenjuje travmatičnost svojih izkušenj. Toda njeno spominjanje je izraz doživljenjskih travm, ki so jo privedle do tega, da se je v Angliji, v svoji novi domovini obudila in zapisala spomine na svoja otroška in mladostniška leta. Kot je na ovojnici knjige napisal urednik, so strani, ki jih je napisala Skofova "fragment italijanske zgodovine na katerem gledamo z lucidnimi in pozornimi očmi protagoniste, malega cloveka, čigar usoda se je prepletala z dramatičnimi političnimi in vojaškimi dogajanjmi, ki so se zvrstila v Evropi med letom 1922 in 1946".

Velika zgodovina je v pisanju Skofove vseskozi postavljena na rob, vanj vstopa v kolikor spominja njeno življenje. Kljub temu pa pričujoči spomini seznajajo italijanskega bralca z nepoznano zgodovino, z zgodovino fašističnega zatiranja slovenskega prebivalstva, z distanco in nerazumevanje, ki ju je mestna, italijanska kultura imela do kraskega oziroma do slovenskega sveta. Seznajajo ga s travmo, ki so jo številni Slovenci doživeli, ko so zaradi fasizma morali zapustiti svoje delovno mesto, svoje rodno okolje in se preseliti v povsem tuje okolje. Slovenskemu bralcu znana zgodba se v obeh italijanskih bralca preobrazi v izejmo in neobičajno zgodbo.

Spomini Skofove so fragmentarno pričevanje. Toda ob njih velja pripomniti, da prav fragmenti ustvarjajo celoto in da je odlika fragmenta prav ta, da nam omogoča določanje nians celote. Izguba spomina na stotine podobnih zgodb, je za kolektivni spomin primorskih Slovincov neprecenljiva izguba, o kateri bi veljalo resneje razmisliti. Preden bodo se zadnji pralicevalci obmolknili...

R A Z G O V O R

Patrizia Vascotto: »Izruvati je treba še veliko predsodkov«

TATJANA DOLHAR

Patrizia Vascotto, na prednemu Trstu poznana po svojih naporih za izgradnjo konstruktivnega kulturnega sožitja v mestu, je ena izmed redkih naših someščanov, ki se je skozi dolgoletni studij slovenske in slovenske kulture, temeljito seznajala z našo stvarnostjo. Tudi zato so jo izvolili na vodilno mesto italijansko-slovenskega kulturnega združenja Skupina '85.

Kako bi se predstavili ti, ki vas še ne poznajo?

»Imam 40 let, od vedno živim v Trstu, po poklicu sem profesorica humanističnih predmetov na italijanskih visjih srednjih solah. Pred kratkim sem se odločila tudi za pisateljevanje s poskusnim delom A bordo del Mistral (Plovba z Mistralom), ki je izšel pri založniški hiši

Solfanelli (na sliki avtorica med predstavitvijo knjige v Tržaški knjigarni, foto KROMA). Moja gonilna sila je radovednost, preveva me nuj po vedno novem odkrivanju, novem znanju. Zato preživim svoj prosti čas najraje v učenju.«

Kako ste se približali slovenski stvarnosti?

»Ko sem odkrila, da poleg nas Italijanov v mestu živijo tudi Slovenci, mi je bilo 18 let, pred mano se je razprostrl nov, meni popolnoma neznan svet. Zdelo se mi je nepojmljivo, da me ni nihče nikoli obvestil o tej nezanemarljivi prisotnosti, obšel me je srd nad solo, ki mi ni ničesar povedala. Moj prvi sklep je bil ta, da moram cim hitreje nadomestiti zamujeno. Tako se je moje približevanje slovenski stvarnosti rodilo v znamenju nekakšnega davka, ki sem ga morala placati za vse to, kar mi ni do takrat nihče povedal, česar nisem vedela. Pogojevalo me je tudi moje politično prepričanje. Vse to je pripomoglo, da so Slovenci postala moja največja pravda.

Navezala sem stike s slovenskimi sovrstniki, na univerzi sem začela slediti lektoratu slovenske, začela sem se udeleževati letnih seminarjev slovenskega jezika v Ljubljani. »Kaj lahko povprečnega Italijana pritegne k slovenski stvarnosti?«

»Mislim, da bi lahko bilo koristno poudariti dejstvo, da je to jezik ene izmed naših sosednjih držav in se posebej to, da je Slovenija prva realnost, s katero se srečamo, ko se iz Italije podamo na Vzhod. Poznavanje te realnosti je lahko torej dobra odskočna deska. Poleg tega bi bilo

vredno nevedne poučiti o njeni povezavi z ostalo mitteleuropsko kulturo, osvetliti vezi z nemško literaturo in filozofijo. Če beremo Kafko, Ceha, ki je pisal v nemščini, zakaj se ne bi pomaknili dlje in pogledali, kaj so pisali pri narodu, ki je ravno tako spadal v isti kulturni prostor?«

Pri tem je seveda pomankanje prevodov nepremostljiva ovira. Menda ste se sami tudi ukvarjali s prevajanjem.

»Prevedla sem nekaj Preserna, začela sem s pre-

nilni, a vseeno ne tako pretirano. Se veliko predsodkov mitov in stereotipov je treba izruvati, dobesedno izruvati, kajti, v večini so zakoreninjeni do podzvestja. Mit o italijanskem licu Trsta, kolektivna fobija pred boljsevizmom, »slavokomunizmom« je v preteklosti in se vedno zanje prevec zrtev. Mislim, da bi se dalo v roku petih-deset let s kapilarnim delom in sistematično prevzgojo doseči kake vidne rezultate. Za to pa so potrebne skupne moči. Toda ce se obci

vajanjem Visoske kronike, prevedla sem nekatere pravljice Marka Kravosa in veliko Svetlane Makarovič.

Tudi pri tem sem izhajala iz trdnega prepričanja, ki je tako gonilna sila mojega proforsorskega poklica kot tudi literarnega ustvarjanja: in sicer, da kar znam, moram posredovati dalje, drugace ostane moje učenje samo sebi namen. Torej ce poznam tuj jezik, zakaj naj ne bi prevajala in drugim predala tiste zanimivosti, ki mi jih je odkrilo poznavanje jezika?«

Kako bi lahko se drugače uporabili svoje znanje?

»Prav gotovo s prevajanjem, ce bi imela primerno publiko in s komuniciranjem tega, kar sem v slovenskem svetu odkrila cim sirsemu krogu ljudi, predvsem izven Trsta. Sploh so Italijani iz ostalega dela države veliko bolj zainteresirani za večnarodnostno specifiko našega mesta in se njim to zdi posebno bogastvo.«

Prav gotovo je za vas Skupina '85 priložnost nudenja vsega znanja širši skupnosti.

»Skupina je nastala ravno s tem namenom, da med tržaško vecinsko populacijo razširi poznavanje slovenske stvarnosti. Sedaj so se stvari spremenile in je nekoliko lažje, a pred desetimi leti, ko smo začeli z delovanjem, ni bilo v trzaski pokrajini enega italijanskega profesorja, ki bi znal svojim dijakom predstaviti slovensko manjšino v Italiji. Skupina je morala torej začeti od začetka. Spominjam se na primer, da je bila ena od naših prvih pobud vođen obisk slovenske knjižnice.

Casi so se sicer spre-

ljudje, ki živijo v istem nadstropju sporazumevajo brez težav in, kot dokazuje obisk Skupine '85, intelektualci med seboj tudi, potem se sprašujem, kateri vezni člen manjka?

Ali je to obcinska uprava? Kje se je na primer zataknilo pri organizaciji hvalievredne pobude, kot je bila Dualità-dvojnost? Zakaj ni bil italijanski del Trsta o tem informiran? Cemu botruje splosno nezanimanje za vse, kar je slovenskega, kot bi bilo nekaj cisto tujega, kar se nas ne tiče?«

Kako bi lahko k boljsemu medsebojnemu spoznavanju pripomogla slovenska stran Trsta?

»Mislim, da imamo s tega vidika veliko večjo nalogo Italijani. Poleg tega ne vem sploh, kaj bi se lahko vprašalo slovensko stran, naj naredi. Vprašanje je, kaj bi bilo sploh upravičeno od nje zahtevati. Naj se ne obnaša kot manjšina? S tem, da imam možnost opazovati obe stvarnosti od znotraj, sem lahko spoznala, kaj vznemirja Italijane, recimo vaša težnja po samoohranjevanju, getizacija, postavljanja zahtev...za vsako manjšinsko skupnost značilno obnašanje. Vecina bi morala razumeti, da bi se tudi sama obnašala na isti način, ko bi bila manjšina. Mnogi bi se se morali sprijazniti z dejstvom, da slovenska skupnost obstaja in da ji gre kot vsaki manjšini zagotoviti določene pravice, ki lahko v obeh večine izpadejo kot privilegij, ki pa so življenjske pravice katerekoli manjšine. Trzaska vecina bi se morala sprijazniti z dejstvom, da obstajajo v mestu tudi »ostali«...

Niz tržaških Poletnih koncertov tudi letos na visoki kakovostni ravni

LUISA ANTONI

Zavarovalnica Assicurazioni Generali in obcinsko gledališče Verdi prirejata tudi letos niz glasbenih srečanj, ki nosi naslov "Poletni koncerti". V lanski sezoni so se predstavili dobri izvajalci z zelo kakovostnimi koncerti; tudi letos se je niz pričel na zelo visoki izvajalski ravni. Po klavirskem duu, ki ga sestavljata Christopher Huges in Eriko Niwano, je na oder Avditoriuma muzeja Revoltella stopil ruski pianist Roustem Saitkoulou. Rodil se je v Kazanu, kjer je tudi diplomiral pod mentorstvom Leonore Kazatchkove; nato se je se izpopolnil na moskovskem konservatoriju Cajkovski v razredu Elise Virsaladzejeve, svetovno priznane koncertistke. Mladi pianist se je ze udeležil številnih tekmovalnih; med njegovimi dosežki pa izstopa leta 1991 nagrada na Mednarodnem tekmovalju "Busoni" v Bocnu. Ta natečaj sodi med najvažnejše rezultate, ki jih lahko doseže mladi koncertist.

Ruski pianist Roustem Saitkoulou je pričel svoj trzaski koncert z Beethovnovi Sonato st. 3 op. 2; v tej skladbi je Saitkoulou dokazal svojo sproščenost, ki je zelo verjetno rezultat vsakdanjega studija. Brez spominskih negotovosti je podal trostavčno Beethovnovi Sonato, ki jo je (kot sicer ostali spored) igral na pamet. Sledila je Schumannova Fantazija op. 17, v kateri pa je prislo - predvsem v skokih - do obcasnih necistosti, ki pa so bile v veliki meri sad izvajalceve nepazljivosti. V drugem stavku Schumannove Fantazije, ki je zelo zahteven, pa je stirindvajsetletni pianist pokazal svojo bleščeco klavirsko tehniko.

V drugem delu koncerta je številno obcinstvo lahko sledilo izvedbi Variacijam na ime ABEGG op. 1 in Toccati op. 7 Roberta Schumanna, v katerih je Saitkoulou dosegel zelo kakovostni izvalski nivo, ki temelji na zelo dobri tehnični pripravi in pa na izredno gla-

sbeni občutljivosti. Za zaključek je pianist predstavil se tri stavke iz Petruske Stravinskega; tu je Saitkoulou udeležil pravi umetniški vrh. Ruski izvajalec je v tem težkem komadu nakazal svoj glasbeni talent v vsej svoji potencialnosti. Napetost, ki jo je Saitkoulou držal od začetka do konca, se je prilagodila skladbi Stravinskega in postala tudi komunikativna moc. Saitkoulouva izvedba je pa slonela na obvladovanju razlicnih klavirskih prijemov. Tako prepričljivemu podajanju pa sta zelo verjetno botrovali tudi poznavanje in zemljepisna blizina skladateljevega in izvajalcevega glasbenega in življenjskega sveta. Tak Stravinski, kot se ga malokdaj sliši, je seveda ocaral obcinstvo, ki je z dolgotrajnim ploskanjem zahtevalo od izvajalca se dodatek koncertnemu sporedu. Tu pa je Saitkoulou naknadno razkazal svoj glasbeni talent in ponudil publiku se tri tehnično zahtevne glasbene tocke.

NA KRATKO

Sodobna jeruzalemska arhitektura

LJUBLJANA - V avli Nove ljubljanske banke je do 7. julija na ogled razstava, posvečena arhitekturi 80. let v Jeruzalemu. Jeruzalemska arhitektura izstopa zaradi svojega posebnega položaja - nastaja namreč v mestu s tritisočletno tradicijo, gradijo pa jo ljudje, ki so se tja priselili v zadnjih nekaj desetletjih in s seboj prinesli zahodnjaško miselnost. To je pripeljalo do sinteze, ki z nekaterimi resitvami preseneča, hkrati pa bi si zaslužila temeljito preučitev. (M. V.)

Claude Chabrol je dopolnil 65 let

PARIZ (dpa) - Francoskega režiserja Claudea Chabrola odlikujeta detektivska strast in perversnost voyeurja. Svoje mesto v filmski zgodovini si je zagotovil s skoraj 60 filmi. Ostri kritik meščanske hinvavščine, hkrati pa zaobljeni uživalec udobja in dobrodušen kadilec pipe je 24. junija praznoval 65. rojstni dan. »Zakaj nenehno razgaljam dvojno meščansko moralo, bi lahko ugotovil le psihiater,« je nekoč dejal. Trdi, da je kvečjemu cinčni moralist, ki razkriva brezna človeške duše.

Slovenija na Praškem kvadrienalu

LJUBLJANA - Včeraj so v Pragi osmič odprli svetovno razstavo gledališke scenografije, kostumografije in arhitekture, na kateri se bo v družbi več kot petdesetih držav prvič v samostojnem paviljonu predstavila tudi Slovenija. Avtorica slovenske postavitve Meta Hočevar je paviljon zasnovala kot prostorsko instalacijo, ki jo sestavljajo elementi scenografij za njene predstavi Antigona in Druziński album. S komisarjem razstave Tomazem Toporišcem se je odločila, da bo s pomočjo dveh video projekcij hkrati predstavila široko paleto avtorskih pristopov k oblikovanju prostora in telesa v Sloveniji. V okviru kvadrienala, ki bo trajal do 16. julija, se bo predstavila tudi revija Maska s tematsko številko, posvečeno prostoru. PR

Izšel Pregled književnosti 20. stoletja

LJUBLJANA - Založba Rokus je izdala že četrti del zbirke Pregled književnosti, ki obsega svetovno književnost 20. stoletja, avtorja Andreja Laha. Obsežna kompilacija presega solsko namembnost, pravzaprav gre za nekakšen enciklopedičen vodnik po književnosti 20. stoletja. Stevilni podatki so popostreni s citati žive literature iz slovenskih prevodov svetovnih avtorjev. Knjiga je razdeljena na dva dela, na svetovno književnost do in po letu 1945, dodani pa so tudi sezname slovenskih antologij svetovnega pesništva ter pripovedne, gnomične proze in pomembnih knjižnih zbirk. Zbirka bo zaključena jeseni, ko bo izšel zadnji del, ki bo obsegal slovensko književnost 20. stoletja. (A. P.)

Feministična proza med mitom in utopijo

LJUBLJANA - Taksen je naslov predavanja, ki ga bo danes opoldne v mali dvorani ZRC SAZU, Novi trg 1, Ljubljana, imela dr. Metka Zupancič z univerze v Ottawi v ZDA. Obravnavala bo dela Berte Bojeto, Margaret Lawrence, Madeleine Monette, Chantal Chawaf in Helene Cioux. Organizator predavanja je Slovensko društvo za primerjalno književost. PR

Kritična bibliografija o Benečiji

TRST - Roberto Dapitu, Furlan iz Gumina, slavist, zaposlen kot lektor za furlanski in italijanski jezik na ljubljanski univerzi, je v sodelovanju kulturnega društva Ivan Trinko iz Cedada in zadruga Lipa iz Spetra izdal knjigo Beneška Slovenija v italijansko-slovenski izdaji. Delo je bibliografski pregled jezikovne in splosne kulturne problematike te dezele. Spremna beseda je delo akademika Milka Matičetovega. PR

Nordey gostuje v Ljubljani

LJUBLJANA - Francoska gledališka skupina Nordey se je na svojih prvih gostovanjih v tujini ustavila v Zagrebu in Ljubljani. Nocoj se bo v Linhartovi dvorani Cankarjevega doma predstavila s predstavo 14 v past ujetih iger (+2). V njej sodeluje stirinajst igralcev pod vodstvom Stanislava Nordeya, ki bi ga lahko označili kot režiserja brez stila. Prednost pri uprizarjanju daje igralcem in besedilu, ne pa pompoznosti prizorišča. Pravi, da ima raje prazno sceno in na njej veliko igralcev kot pa poln oder. V odnosu do umetnosti je pozitivist, živi za sedanjost, njegovi igralci pa niso njegov objekt, ampak kreirajo sami sebe. Na sliki prizor iz predstave. (K. Z.)

GLASBA / NAJBOLJ DIVJI ROCK FESTIVAL V EVROPI

Kulturni šok iz newyorških getov

LJUBLJANA - Sicer kulturno naravnani ambient ljubljanskih Krizank se bo danes za pet ur spremenil v prizorišče najbolj divjega rock festivala v Evropi. Najprej bodo nastopili slovenski Sniffilis in Dub War iz Newporta v Angliji, glasbeno podobo večernega dogodka pa bodo zaokrožili Downset, Dog Eat Dog in zvezde večera Biohazard.

Festival se bo začel ob 19. uri, organizator SKUC ROPOT pa alkohola željni rokarski publiko obljublja zmernejše cene v času prvega dela koncerta. Zvezde in spremljajoče skupine prihajajo iz newyorških getov, kjer je življenje na ulici morda manj enostavno kot v Ljubljani, tako da bo kozarček pred koncertom blazilno vplival na kulturni sok, ki bi ga utegnil doživeti nepripravljeni obiskovalci.

Prvi tuji gostje so newportski Dub War, temnopolta skupina, katere lirčna ost se z gromko podporo z breakbeatom podloženega kitarskega divjanja neizprosno zadržuje v tkivo sodobne potrošniške družbe. Pozornost so pritegnili s pol leta starim albumom Pain, s katerim so si prislužili status novih Bad Brains na rokarsko-alternativnem zemljevidu sedanjosti, na Otoku pa so doživeli tudi precejšen komercialni uspeh.

Iz newyorškega paketa bodo prvi prilezli Downset, v Evropi manj znana trendovska zasedba, ki si kruh služi s fuzijo funka in metala. Oder bodo predali brooklynskimi razbijacem Dog Eat Dog, kvartetu jeznih mladeničev z metal-sko-raperskimi ambicijami. Njihov diskografski prvenec nosi naslov All-boro Kings, za uspeh, ki

ga skupina doživlja po vsem svetu, pa se lahko zahvali MTV. Satelitska publika se je z njihovo najbolj udarno skladbo Who's The King seznanila že pred letom dni, sledila pa ji je se ena uspešnica z naslovom Forge. Videospotu te skladbe so namreč uredniki MTV podelili status skladbe, ki se redno pojavlja v proram, to pa je zagotovilo za uspeh, ki so ga Dog Eat Dog zgrabili z obema robkama.

Toda naj se se tako trudijo - slovesa svojih vzornikov Biohazard ne bodo mogli doseči. Ti so že vstopili v enciklopedijo ulične pameti kot nabolj umazan, najbolj zloben in najbolj hrupen bend, kar se jih je prebilo iz zakajenih brooklynskih klubov na mednarodno prizorišče. Biohazard so prvi album izdali za neko newyorško neodvisno založbo.

Z visokim številom prodanih primerkov so presenetili vsa kritiska peresa, ki so jim napovedovala takojšen razpad. Leta 1990 so pri multinacionalni Warner Bros izdali drugi album z naslovom Urban Discipline, ki je nemudoma postal biblija uličnih gverilcev. Skladba Punishment in pozneje Urban Discipline sta v videopreobleki postale steklenici z visokootkanskim sporočilom, ki sta na medijskem morju

Dub War prihajajo v Ljubljano iz New Yorka (Foto: PR)

poleg eksplozije povzročili tudi visoke udarne valove, skupini pa omogočili divjo pot v visave tržnega uspeha. Pred lanskim albumom State Of The World Address so v predstavili se dve kooperaciji z newyorškimi gangsta-rapperji Onyx.

Prva z naslovom Judgment Night je ostala zapisana v spominu vseh, ki so videli istoimenski film urbane tesnobe in medrasnega nasilja, skladba Slam in istoimenski videospot pa sta kar nekaj časa krasila vrhove metal-skih lestvic. Biohazard vzdržujejo tradicijo ener-

gičnih scenskih nastopov, nad njihovo podobo pa se bo zgrozila vsaka mati, ki ji bo mladoletni potomec usel na njihov koncert.

Biohazard, Dog Eat Dog, Downset, Dub War in slovenski Sniffilis bodo s svojimi nastopi brzkone dobro zabetonirali temelje letosnjega koncertnega poletja v Ljubljani, zato organizator obisk koncerta vsem rokarsko mislečim obisk koncerta toplo priporoča in se enkrat opominja, da bo pijaca prvo uro festivala cenejša.

Marko Plahuta

LIKOVNA UMETNOST / ODPRLI ZASEBNO GALERIJO ANONIMUS

Disciplinirati domači trg

LJUBLJANA - V nedeljo so v Ljubljani odprli novo zasebno prodajno galerijo Anonimus, programsko usmerjeno v mlade, toda že uveljavljene avtorje iz slovenskega in mednarodnega prostora, ter klasične 20. stoletja. Lastnika nove galerije, ki je nasla (zelo prijetne) prostore na Precni ulici 6, sta Leon Pogelski in Janez Prijatelj, ki strokovno sodelujeta s kritikoma Branetom Kovičem in Nadjo Zgonik.

Galerija zastopa predvsem že uveljavljene mlade avtorje iz domačega in mednarodnega prostora (nekateri so slovenska javnost lahko v zadnjem času spremljala predvsem v Skucu, Mali galeriji ali Koližeju): Ingold Airlines, Vadim Fiskin, Irwin Bogoslav Kalas, Zeljko Kipke, Jurij Leiderman, K. Malevič, Tadej Pogacar, Zora Stancic, Mladen Stilinovic in Petra Varl Simoncic. Galerija ponuja tudi graficna dela nekaterih največjih svetovnih klasikov 20. stoletja, med njimi Picassa, Chagalla, Mirója, Dalíja, Calderja, Kandinskega, Vasarelya in Braquea. Prodajne cene se gibljejo v razmerju, ki je primerljivo s ponudbo drugih slovenskih (in v slovenske avtorje usmerjenih) prodajnih galerij: od 700 do 10 tisoč nemških mark. Pri tem kaže poudariti razliko: medtem ko lahko neka anonimna slika, denimo, Riharda Jakopica doseže v Sloveniji neverjetno visoko vsoto - v tujini, kjer je Jakopič neznan, je seveda ne bi - so dela mednarodnih klasikov tokrat

Prva razstava v galeriji Anonimus (Foto: B. P./BOBO)

v Ljubljani naprodaj po cenah, ki so tudi mednarodno primerljive.

Gre torej za poskus odpiranja in discipliniranja našega (v najozjem smislu) nacionalnega likovnega trga, uvajanje poslovanja zasebnih galerij po zahodnih standardih (vsi avtorji, ki jih galerija zastopa, so podpisali pogodbe) in promocijo domačih likovnikov. Njihova dela namreč prodajajo skupaj z deli najslavitejših mojstrov, Anonimus pa jih bo zastopal tudi v tujini.

Vojo Urbancic

IZŠLO JE

Dimitrij Žilevski: Otok brez milosti

Spomini, založba in tiskarna Rotis Maribor, grafična priprava Katarina Visočnik, Maribor, 1995, 2000 izvodov, trda vezava, 15x21 cm, 260 str.

Dimitrij Žilevski se je rodil pred 68 leti v Makedoniji, toda že s 17 leti je prišel v Slovenijo, kjer živi se danes. Leta 1949 je bil obsojen kot informbirojevec. Vojsko sodisce v Ljubljani mu je izreklo dvanajstletno zaporno kazen. Prestajal jo je skupaj z najvišjimi oficirji in vodilnimi ljudmi partijskega, policijskega, vojskega in državnega vrha Jugoslavije. Žilevski v tej knjigi skoraj dnevniško opisuje čas od aretacije v Mariboru do pomilostitve in vrnitve domov leta 1953. Delo nas popelje v zapore na Metelkovi v Ljubljani, pa v Zagrebu, Stari Gradiski, na Sv. Grgurju, Golem otoku in končno v Bileci. Žilevski je napisal napeto in berljivo knjigo. Grozote, ki jih je preživel s sojetniki, skorajda presegajo domisljijo. V delu so objavljeni tudi sezname sotrpinov, ki jih je začel skrivaj sestavljati na Grgurju, da bi jim tako morda pomagal pri uveljavljanju odškodnine za prestane krivice. Knjigo popestrijo risbe iz ujetniškega življenja, ki sta jih prispevala akademski slikar Stane Jarm in Andrej Levstik. (J. S.)

Zbornik o NOB

Kulturno-moralne razsežnosti narodnoosvobodilnega boja 1941-1945: Zbornik referatov s simpozija, zbornik uredila Marjan Znidaric in Zvonko Cajnko, izdala in založila Muzej narodne osvoboditve Maribor, Občinski odbor Združenja borcev in udeležencev NOB Maribor, Maribor 1995, mehka vezava, 207 str., 16 x 24 cm.

Zbornik vsebuje referate o narodnoosvobodilnem boju, ki so bili 23. februarja letos predstavljeni v Mariboru, in sicer v okviru proslav ob 50-letnici zmage nad fašizmom. Udeleženci so iz različnih zornih kotov razmišljali o pomenu NOB za današnji čas. Pri tem so se nekateri dotaknili procesa polarizacije med Slovenci, dvojne narave slovenskega upora in poskusa narodne sprave (Ciril Zlobec, Bogdan Osolnik), moralnih in etičnih razsežnosti osvobodilnega boja (Vekoslav Grmic, Peter Kovacic, Spomenka Hribar) in kolaboracije (Janko Pleterški, Ivan Kristan, Zvonko Cajnko). V okviru simpozija so predstavili tudi dosedanje zgodovinsko obravnavo okupacije in NOB (Milan Zevart), partizansko saniteto (Davorin Valenti), etično in državljansko vzgojo in pouk med narodnoosvobodilnim bojem, ljudsko sodstvo v letih od 1941 do 1943, idejno-estetske značilnosti partizanske literature (Francek Bohanec) in vlogo ter pomen prvega plenuma slovenskih kulturnih delavcev leta 1941. (A. P.)

ONESNAŽENJE / PO PODATKIH SVETOVNE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE

V zraku italijanskih mest izredne koncentracije prahu

Zdravju je najnevarnejši droben prah, ki ga ne izločimo s kašljanjem

RIM - V zraku Bergama, Bologne, Pise, Milana, Mode- ne, Rima in Turina so pretirane količine prasnih delcev, saj je v več kot polovici dni v enem letu koncentracija vi- šja od 60 mikrogramov na kubični meter zraka. Najmanj osemnajst dni v letu pa se koncentracija zviša na 125 mi- krogramov za kubični meter. V teh sedmih italijanskih mestih je torej koncentracija prahu v zraku takšna, da za 5 odstotkov zmanjša kapaciteto pljuč, vpliva na porast bole- zni dihal in ozilja.

To izhaja iz letnega poročila evropskega odseka Sveto- vne zdravstvene organizacije (WHO). V Italiji gre vsako leto v ozracje vsaj 0, 5 milijona ton prahu. V glavnem je ta prah vezan na industrijsko proizvodnjo (39%) in na ces- ni promet (38, 5%). Zrak je postal v Italiji »izredno tez- zak« po letu 1989, ko se je količina prahu zvišala za 13%.

Ni pa vsak prah dusljiv. Najnevarnejši za zdravje so najmanjši prasniki delci, manjši od 2, 5 mikrona, ker jih ne izločimo s kašljanjem. Za WHO pa so nevarni vsi prasniki delci, ki so manjši od 10 mikronov, ker se kemio- vežejo in povzročajo vnetja dihal.

V Italiji pa za sedaj ne locijo drobnega od debelejšega prahu. To bodo začeli upoštevati šele 1. januarja 1996. Tako namreč predvideva vladni odlok, ki je obenem do- locil, da je skrajna dopustna meja koncentracije prahu pod 10 mikroni 60 mikrogramov na kubični meter, leta 1999 pa bo dopustna meja le 40 mikrogramov.

Po dežju in močnejši prevetrilvi je včasih tudi v Milanu zrak izredno čist (Telefoto AP)

ZDA / PO SKLEPU PARLAMENTA

Internet postal pravi zlati rudnik za industrijo pornografije

NEW YORK - Sklep ameriskega parlamenta, da v ZDA prepove računalniško pornografijo in ero- tizem, je povzročil nasproten učinek od zazelje- nega. Se nikoli prej se niso milijoni Američanov tako zanimali za pornografijo na Internetu (omre- zje računalniških mrež) kot prav sedaj. To je ugo- tovila studija revije Times, iz katere izhaja, da je Internet postal pravi zlati rudnik za industrijo pornografije, prepoved parlamenta pa ne bo pre- precila donosnih poslov.

Times izhaja iz ugotovitve, da kar 48 odstotkov Američanov nasprotuje zveznemu posegu zoper računalniško pornografijo, podpira pa ga le 42 odstotkov. Nadaljnje ugotovitve pa so presenetljive. Timesovi raziskovalci so namreč ugotovili, da je kar 83, 5 odstotka slik na Internetu pornograf- ske vsebine. Pornografskih pisnih sporočil je 3 odstotke, skoraj vsi neprofesionalni uporabniki te informacijske ceste pa si izmenjujejo pornograf- sko gradivo. Zasluzki računalniške pornografije bliskovito narastajo. Družbe in posamezniki za- htevaajo za svoje »storitve« fiksno in redno naje- mnino od 10 do 30 dolarjev, tako da je prvih pet pornoracunalniških družb zadnje leto zasluzilo že po milijon dolarjev vsaka. Timesova raziskava je obenem ugotovila, da so računalniški porno- grafi v skoraj vseh državah sveta.

POTRESI / V ZADNJIH OSEMINŠTIRIDESETIH URAH

Po vsem svetu izredna potresna dejavnost

Potresni sunek na Tajvanu, dva šibkejša v Grčiji in po eden v Švici in na širšem losangeleskem območju

ATENE, LOS ANGE- LES - Medtem ko so taj- vanske oblasti navajale, da je nedeljski potres 6, 5 stopnje po Richterju povzročil le neznatno škodo, ker je menda pri- zadel redko naseljeno območje, pa so seizmo- grafi po svetu zabeležili od nedelje do včeraj ce- lo vrsto potresov. V ne- deljo ob 4.06 po kraje- vnem času je v pelopo- neskem Patrasu prebu- dil ljudi iz spanja potre- sni sunek 4, 1 stopnje po Richterju. Ni povzro- čil ne zrtv in ne gmo- tne skode, le izredno pa- niko med prebival- stvom, ki je jutro doca- kalo pod milim nebom. Strah je bil navsezadnje

razumljiv, saj je 15. juni- ja rusilni potres v 30 ki- lometrov oddaljenem Egiptu povzročil zrtve in precejšnje razdejanje.

Včeraj ob 7.09 po kra- jevnem času pa so na se- verovzhodni obali Krete zabeležili potresni su- nek 4, 5 stopnje po Ric- hterju. Zarisce potresa je bilo pod morjem, kakih 80 kilometrov severovz- hodno od tega grškega otoka.

Dopoldne pa so se tla stresla tudi v Švici, kjer so v Winterthouru in Zürichu zabeležili po- tres 4 stopnje po Richt- erju. Tudi tu ni bilo sko- de, potres pa ni tako prestrasil Švicarjev kot je prestrasil Grke, ki

imajo slabše izkušnje s potresi.

Nekaj ur kasneje, ob 1.45 po krajevnem času, so se tla stresla tudi v južni Kaliforniji. Podo- bno kot Grki so tudi tu ljudje v paničnem stra- hu zapustili stanovanja na širšem losangeleskem območju in docakali ju- tro pod milim nebom, saj niso se pozabili lan- skega rusilnega potresa, ki je terjal 61 zrtv in ogromno gmotno škodo na losangeleskih nadvo- znih hitrih cestah. Vče- rajšnji potresni sunek je bil močan le 4, 9 sto- pnje po Richterju, epi- center pa je bil nedaleč od lanskega.

MILAN / PRIKAZI MODELOV ZA POMLAD-POLETJE '96

Tehnološki materiali bistven del italijanske moške mode

Versace predstavil glavno in kolekciji za najstnike

MILAN - Tretjemu tisočletju naproti z novimi, visoko tehnolo- skimi materiali. Gianni Versace, ki že dolgo sodi med najbolj priljubljene in inovativne mojstre italijanske mode, je svojo moško ponudbo za prihodnjo spomla- dansko-poletno sezono zasidral v vesolju oz. v raziskovalnih cen- trih. Kot kaže, so istega mnenja tudi ostali modni stilisti, ki bodo prikazali svoje modele tja do sre- de.

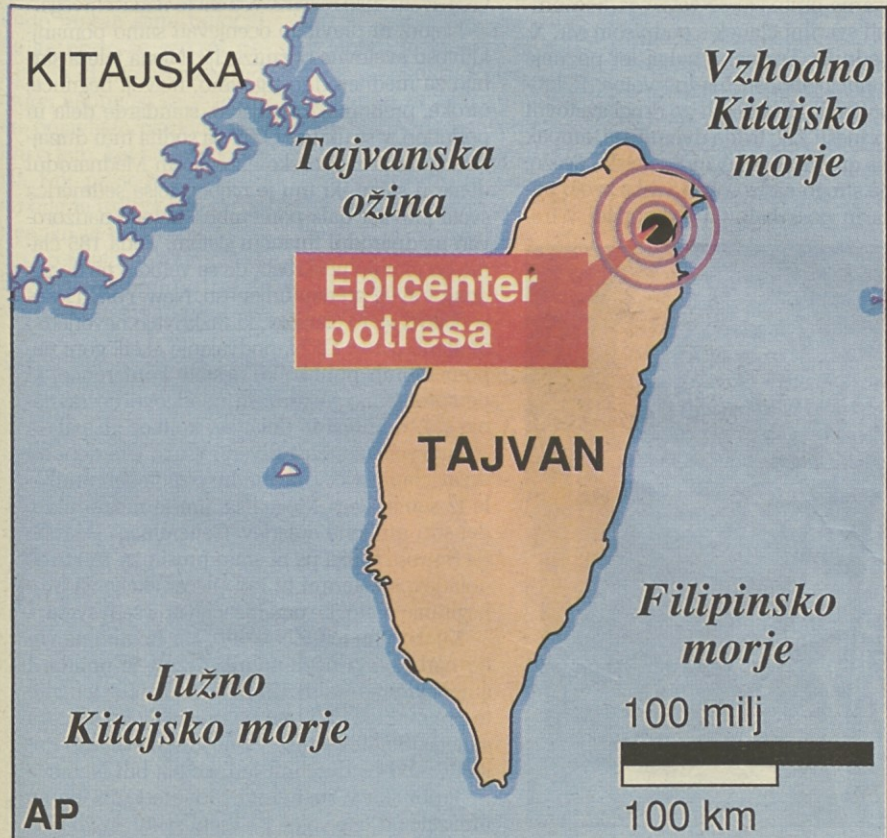
V ateljih italijanske moške mode so sploh optimistično na- strojeni: po eni strani o tem prica izbira tematike - raziskujemo se ne- znano, po drugi oz. predvsem pa optimizem izhaja iz nadvse poziti- vnih prodajnih rezultatov. Vse italijanske modne hiše so lani, se pravi modele za letošnjo sezono, odlično prodale, se posebej na tu- je trge, mason Versace je kar za 73 ods. zvišala prodajo. In pri tem ne gre samo za posledico padca li-

re, pravijo, temveč predvsem za visoko kakovost italijanske ponu- dbe na tem področju.

Tehnološki, vendar elegantni: takšni bodo naslednjo sezono mo- ski oblečeni po italijanski modi. Če so uporabljeni materiali isti, kot jih npr. rabijo tudi za oblacila astronautov, pa je kraj velikog- antnejši. Versacejev moški se npr. ne bo nerodno premikal v ne- rodnih, vendar za raziskovanje vesolja nujno potrebnih »paja- cih«, temveč bo lahko urno hitel za Naomi Campbell, ki je nekako naznanila začetek tokratnega Ver- sacejevega defileja (telefoto AP). Za lepo manekenko se je tokrat zapodilo lepo stvelo manekenov, najeli so jih kar 75, tudi zato, ker so v kratkem času predstavili kar tri kolekcije. Ob glavni (Gianni Versace) se dve, namenjeni mla- dim (Versus in Istante), ki naj bi se prihodnjo sezono oblačili kot vestni dijaki ali pa kot igralci ba-

seballa. Pri uporabljenih materia- lih je v ospredju tudi stari znanec nylon, iz katerega pa je npr. tudi sloviti Valentino ukrojl izredno elegantne hlače.

Z moskih oblačil nadalje izgi- njajo gumbi, vse bolj jih zamenju- jejo zadrge in razne sponke, Ver- sace pa je uporabil tudi razne tra- kove za spojitve dveh krajev. Po- membne so seveda tudi barve, po- leg bele in palete svetlih so izre- dno priljubljene svetlikajoče se barve, take, ki jih mogoče ponoči takoj opaziti. Poudarjen je bil tudi čar lune in njenih srebrnih zar- kov, ki jih je Versace »ujel« na re- verje večernih suknjicev. Valenti- no pa spet skuša oziviti mit »latin loverja«, zato je svojega moškega oblekel v tesno oprijete suknjice. Tako pri Versaceju kot pri Valen- tinu pa so elegantni lepote vse do konca ostali oblečeni. »Slacanje ni več v modi«, je razocaranim gledalcem zaupal Versace.

NOVICE

Protesti zaradi francoskih jedrskih poskusov

SIDNEY - »Francoski jedrski poskusi v južnem Pacifiku so zažvepla, v katero se Avstralija ne sme in ne more vmesavati. Poskuse namreč izvajamo na atolu Mururoa, ki sodi v suvereno ozemlje francoske države,« je v televizijskem intervjuju izjavil nekdanji vodja francoske agencije za jedrsko energijo Andre Giraud. S tem je javno izrazil stališče, ki ga je zavzel uradni Pariz glede protestov v Avstraliji in na Novi Zelandiji, kjer prebivalci protestirajo pred francoskimi diplomatskimi predstavništvi, čez ograjo pa menda tu in tam prileti tudi kaksno gnilo jajce. Francija osmih za september napovedanih jedrskih poskusov, ki naj bi jih izvedli na Mururoi, se ni preklekala. Nova Zelandija je Franciji menda že prepovedala sodelovanje na jesenskem vinskem in prehranbenem sejmu, s čimer bo padla v vodo tudi obsežna francoska turistična promocija, ki naj bi jo Francozi izvedli v okviru sejma. (Reuter)

Zamuda pri uresničevanju mirovnega načrta

JERUZALEM - Vodja izraelske pogajalske skupine Uri Savir je včeraj izrazil dvom, da bodo Izraelci in Palestinci do prvega julija podpisali sporazum o razširitvi palestinske samouprave na celotni Zahodni breg. Po njegovem mnenju bo večina neresenih vprašanj rešena do naslednjega tedna, vendar pa bo za pogajalce še vedno ostalo veliko dela. Umik izraelske vojske z zasedenega Zahodnega brega bo postopen, ob tem pa bodo palestinski organi oblasti prevzemali odgovornost za ohranjanje javnega reda in varnosti v mestih in naseljih. Dokončen urnik zamenjave oblasti še ni znan. Včeraj je v bolnišnici v vzhodnem Jeruzalemu umrl 21-letni palestinski študent, ki je bil med nedeljskimi demonstracijami v Nablusu ranjen v glavo. (Reuter, telefoto: AP)

Oporočnika Zimanga odpeljali v zapor

PEKING - Kitajske oblasti so v noči na ponedeljek v zapor odpeljale disidenta Cen Zimanga, veterana kitajskega gibanja za človekove pravice. Policisti so s seboj odnesli tudi Zimingov računalnik, tiskalnik, diskete in zapiske. Kot so povedali njegovi sorodniki, so policisti aretacijo posneli na videokaseto. Zimanga, ki boleha za rakom in nujno potrebuje zdravniško nego, so oblasti obsodile na trinaest let zaporne kazni, ker je leta 1989 organiziral demonstracije na Trgu nebeskega miru. Zimingova soproga je včeraj v pismih narodnemu kongresu, vladi, pravosodnemu in potrjenemu ministru zahtevala takojšnjo izpustitev njenega moza. (dpa)

PONUDBA DNEVA

Tajvan ponudil milijardo dolarjev za članstvo v ZN

TAIPEI - Tajvan je včeraj ubožani organizaciji Združenih narodov ponudil milijardo dolarjev, če bi lahko postal njen član. V okviru slovesnosti ob 50-letnici ZN v San Franciscu je Tajvan sporočil, da bi denar namenil v sklad za pomoč državam v razvoju.

»Ce bi lahko postala članica ZN, je Kitajska republika (Tajvan) pripravljena prispevati 0,44 odstotka svojega BDP, ki znaša milijardo ameriških dolarjev,« je izjavil namestnik zunanjega ministra Fang Cien Jen. Povedal je, da je tajvanski zunanji minister Fredrich Sien včeraj poslal pisma vsem zunanjim ministrom držav članic ZN, z izjemo Mongolije in Kitajske, v katerih jih prosi za podporo pri prizadevanjih, da bi ta država dobila sedež v ZN. Podobno pismo so izročili tudi generalnemu sekretarju Butrosu Galiju. Tajvan je sedež v tej organizaciji izgubil leta 1971, ko je nanj sedla Kitajska, ki v Tajvanu vidi odpadniško provinco in si vseskozi prizadeva, da bi onemogočila njegovo članstvo v mednarodnih organizacijah. Fang je poudaril, da Tajvan noče kitajskega sedeža, pač pa svojega - in tudi samostojno članstvo. Do pobude je prišlo kmalu po veliki tajvanski diplomatski zmagi, ko je - kljub protestom Kitajske - tajvanski predsednik Li Teng Hui ta mesec prvič uradno obiskal ZDA. Fang je hkrati zavrnil priporočilo Butrosa Galija, naj bi se Taipei v Peking najprej dogovorila med seboj glede članstva v ZN. Dodal je še, da bi devizne rezerve Tajvana, ki znašajo sto milijard dolarjev - skupaj s tajvanskim položajem šestega največjega vlagatelja - pomenile, da lahko Tajvan kot član ZN veliko prispeva, sploh v času, ko svetovni organizaciji takozelo primanjkuje denarja.

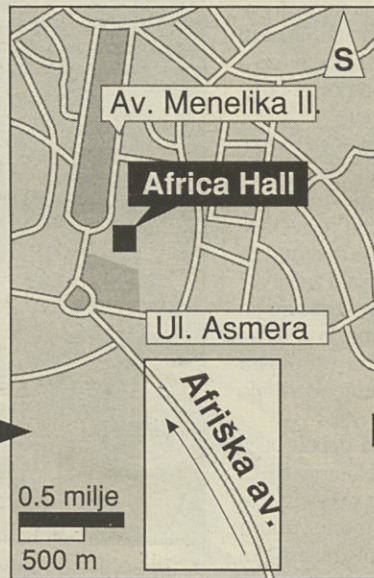
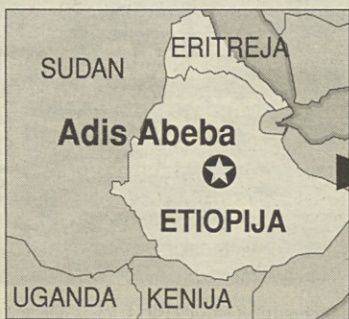
Joyce Liu / Reuter

ETIOPIJA / SLAB ZAČETEK KONFERENCE ORGANIZACIJE AFRIŠKE ENOTNOSTI

Poskus atentata na Hosnija Mubarak

Atentat na Mubarak

Atentatorji so streljali na Mubarakov avto med vožnjo z letališča v Adis Abebi proti dvorani Africa Hall v središču mesta.

AP / Tonia Cowan

ADIS ABEBA (dpa, Reuter) - Na egiptovskega predsednika Hosnija Mubarak, ki se je v etiopski prestolnici nameraval udeležiti začetka zasedanja Organizacije afriške enotnosti, so neznani napadalcii včeraj dopoldne skusali izvesti atentat.

Kolono avtomobilov, v kateri je bilo predsednikovo vozilo, so napadalcii ustavili na cesti, ki pelje z letališča proti mestu. Teroristi, oboroženi z avtomatskimi puškami, so na predsednikov avtomobil streljali s streh bližnjih zgradb in iz stranske ulice. Mubarakovi varnostniki in etiopski policisti so takoj odgovorili z orožjem in pri tem ubili dva napadalca. V spopadu sta bila ubita tudi dva etiopska policista, ranjena pa sta bila policist in palestinski veleposlanik, ki je ravno odhajal iz svojega urada v bližini prizorišča zločina. Egiptovski voditelj ni bil ranjen, ker se je prevzal v blindiranem vozilu. Zaradi poskusa atentata se je Mubarak takoj odpeljal na letališče in se vrnil v Kairo, kjer je imel po vrnitvi tiskovno konferenco.

Predsednik Mubarak je dejal, da so varnos-

tniki s hitro akcijo presenetili napadalce, za poskus atentata pa je osumil islamske skrajneze, ki so po njegovem mnenju najverjetneje prisli iz Sudana. »Ne verjamem, da je Etiopija kakorkoli povezana s temi teroristi, kar pa se tiče Sudana - orožje, ki so ga pred nekaj dnevi našli etiopski policisti je bilo sudansko.«

Etiopska policija je kmalu po atentatu v bližnji hiši odkrila se dva ročna raketometa, dve jurisni puski, ročne bombe, skatlo s streli-

vom in islamsko literaturo v arabščini. V uradnem sporočilu etiopskega zunanjega ministrstva je navedeno, da sta bila ubita napadalca arabskega porekla, njuna identiteta pa se ni znana. Tudi skupno število napadalcev se ni ugotovljeno; predsednik Mubarak je izjavil, da je bilo teroristov pet, medtem ko egiptovski zunanji minister Amr Musa, ki se je vozil v avtomobilu pred Mubarakovim, ni mogel povedati nič določnejšega kot to, da je bilo napa-

dalcev manj kot deset.

Poskus atentata so takoj ostro obsodili v Izraelu. Tiskovni predstavnik zunanjega ministrstva je dejal, da je minister Simon Peres izrazil veliko olajšanje, ker je predsednik Mubarak na varnem in ni bil ranjen. Pri tem je tudi poudaril pomembno vlogo, ki jo ima egiptovski voditelj v bližnjem vzhodnem mirovnem procesu. Zunanji minister Peres je poudaril, da se opozoril na nevarnost mednarodnega te-

rorizma, ki se je spet pokazala z včerajšnjim dogodkom v etiopskem glavnem mestu. Odgovornosti za poskus atentata doslej ni prevzel še nihče. Napad je pozdravila skrajna islamska skupina Strazari zmage, ki izhaja iz organizacije Džihad, katere pripadniki so leta 1981 ubili takratnega egiptovskega predsednika Anvarja el Sadata. Sudanske oblasti v Kartumu so že zanikale kakršnokoli povezavo s poskusom atentata na predsednika Mubarak.

PETDESETLETNICA PODPISA USTANOVNE LISTINE OZN

Mednarodni velikan nujno potrebuje očiščenje

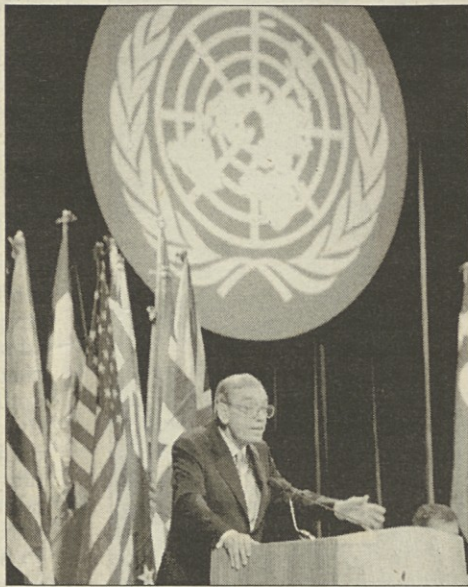
BARBARA KRAMZAR

NEW YORK - Združeni narodi so veliko pomembnejši od propadlih misij v Bosni in Somali, kljub temu pa svetovna organizacija potrebuje temeljito čistko. S tem stavkom bi lahko povzeli govor ameriškega predsednika Billa Clintona v San Franciscu ob praznovanju petdesetega rojstnega dne ustanovne listine OZN.

Kako drugače je bilo vse takoj po koncu druge svetovne vojne, ko je tedanji predsednik ZDA Harry Truman ob se svezem grobu duhovnega očeta OZN Franklina Roosevelta skupaj z drugimi mednarodnimi voditelji obljubil kolektivno varnost, odločne ukrepe proti kršiteljem miru in gospodarsko sodelovanje.

»Pomembno je, da ZN ne obravnavamo samo v okviru dogodkov v Bosni,« je v casniku San Francisco Chronicle včeraj tolazil Bill Clinton in opozarjal na uspehe pri graditvi demokracije na Haitiju in zadrževanju Iraka. Toda prav omenjanje Haitija in Iraka ob Bosni ter Somali sproža vprašanje, ali Združene narode sploh še potrebujemo. Zalivsko vojno in obračun s haitiskimi generali so vodile ZDA, ker nočejo previsoke cene nafte in propadlih držav s stotisi potencialnih beguncev v svoji bližini. Druge akcije ZN, v katerih Washington ni prepoznal svojega nacionalnega interesa, so dvomljive vrednosti, gotovo pa niso prinesle vzvišenega miru, o katerem govori ustanovna listina. Smo torej OZN sploh kdaj potrebovali? V San Franciscu se leta 1945 še ni posušilo črnilo na ustanovni listini, ko je tedanji ameriški veleposlanik v Moskvi George Kennan začel prepo-

znovati nevarne ambicije sovjetskega komunizma in pisati svarilni članek s podpisom Mr. X, ki je predsednika Trumana nekaj let pozneje preprical o neizogibnosti hladne vojne. Relativnega miru v petih desetletjih po drugi svetovni vojni niso prinesli ZN, trdijo dvomljivci, ampak ledeni status quo med ZDA in Sovjetsko zvezo. Ti državi sta strogo nadzorovali vsaka svojo polovico sveta in poskrbeli, da se spopadi v tre-

Butros Gali (Telefoto: AP)

tem svetu niso razširili čez mejo nadzorljivega.

Najbrž ni pravično ocenjevati samo pomanjkljivosti svetovne organizacije. Njena telesa skrbijo za mednarodno trgovino, razvoj, begunce, otroke, prehrano, kmetijstvo, standarde dela in podobno, v strukturo OZN pa sodita tudi dunajska agencija za jedrsko energijo in Mednarodni denarni sklad, ki mu je najbogatejša sedmerica sveta pravkar dala pomembno nalogo nadzorovati mednarodni finančni sistem. Toda 185 članic bo moralo poskrbeti, da se velikan ne bo zadušil v svoji prenapetosti. New York Times je objavil vrsto člankov, ki razkrivajo neverjetno neučinkovitost OZN, podvajanje akcij, gore nepomembnih publikacij, nestete konference, ki ne spremenijo ničesar, in neodgovorno ravnanje s 4,6 milijarde dolarjev, kolikor jih palaca ob newyorskem East Riverju vsako leto dobi od držav članic. Ko so se modre celade lani umikale iz somalskega Mogadiša, jim je nekdo ukradel stiri milijone dolarjev. Generalnega sekretarja Butrosa Galija pa ni sram prositi za 150 tisoč dolarjev, s katerimi bi rad placal akcije za propagiranje svetovne organizacije po vsem svetu.

Kljub temu je OZN edino, kar imamo na voljo nad ravno nacionalnih držav, je poudaril ameriški predsednik Clinton. Toda brez temeljite preureditve OZN ne bo preživela konca tega stoletja. Stalne članice varnostnega sveta so določili pred petdesetimi leti, ko sta bili Nemčija in Japonska v ruševinah. Ideale OZN pa so umazale nestete vojne po vsem svetu, ki jih svetovna organizacija ni znala ustaviti.

EVROPSKA UNIJA

V znamenju zblíževanj in razhajanj

CANNES - Voditelji držav Evropske unije so se v mondenem Cannesu zbrali na vrhunskem zasedanju, kjer bodo poglobljeno vprašanja brezposelnosti, vojne v Bosni in politične prihodnosti Unije. Obmorsko letovišče, ki je bolj vajeno Gérarda Depardieua ali Chaterine Daneuve kot Helmuta Kohla in Felipeja Gonzaleza, gosti petnajst predstavnikov držav članic in enajst gostov, predstavnikov vzhodnoevropskih in sredozemskih držav, ki se bodo zasedanju pridružili danes.

Zelo visoko bosta na dnevnem redu uvrščeni obe vprašanji, glede katerih se EU ne more pohvaliti z uspehom: da bi ustvarili več delovnih mest in končali vojno v Bosni. Predsedniki držav in vlad evropske petnajsterice so včeraj ob trinajsti uri, ko so

v francoskem Cannesu začeli svoje 53. zasedanje, skušali zgladiti nesoglasja o višini pomoči, ki naj bi jo EU nudila najrevnejšim, in o projektih, ki naj bi pomagali zmanjšati brezposelnost.

O povečanju zunanje pomoči tako imenovanim državam ACP (Afrike, Karibov, Pacifika), ki spadajo med najrevnejše države na svetu so se včeraj na posebnem sestanku pogovarjali tudi voditelji diplomacij, zunanji ministri petnajsterice. Francosko predsedstvo je predlagalo, da bi v ta namen petnajsterica v obdobju od 1995 do 1999 prispevala v Evropski sklad za razvoj (FED) vsaj 13, 3 milijarde ekujev. Stevilne države, zlasti Velika Britanija, si že dolgo prizadevajo, da bi ta prispevek zmanjšale. Nemčija je znova poudarila, da to vprašanje povezuje z višino

Francoski predsednik Chirac in italijanski premier Dini v Cannesu. (Telefoto: AP)

sredstev, ki jih EU namenja vzhodni in sredozemski Evropi. Bonn si je že prej prizadeval, da bi v zameno za svoj prispevek v FED pogovoril partnerje k zvišanju pomoči za vzhodnoevropske države, predvsem v luči njihove pridružitve, pa tudi za države Sredozemlja.

Petnajsterica je spregovorila tudi o nekaterih od stinajstih velikih evropskih gradbenih projektih prometnic, za katere se je dogovorila decembra lani na vrhu v Essnu. Potrdili so rokovnik, po katerem naj bi sprejemali enotno valuto, razpravljali o ustano-

vitvi Europol, telesa in organizacije, zadolžene za usklajeno delovanje policij držav članic, in o pripravi medvladne konference o reformi evropskih ustanov, ki se bo začela prihodnje leto.

Danes se bo petnajsterica sesla z voditelji pridruženih članic, držav, ki naj bi se do konca stoletja pridružile EU: med njimi je devet vzhodnoevropskih držav, Ciper in Malta. Francoski predsednik Jacques Chirac se je zavzel, da bi na srečanju voditeljev, katerega gostitelj je, naredili več v boju proti evropski brezposelnosti. Aprila je bila ta v

Franciji 12, 2-odstotna, v državah članicah pa v povprečju 11, 5-odstotna. O tem - z izjemo velikih cestnih projektov - ni nobenih konkretnih predlogov, ki bi presegli retorično raven deklaracij, ugotovljajo opazovalci. Ekonomist Stephen Roach je včeraj na CNN izrekel kritiko Franciji in Nemčiji, ker se vedno zvišujeta plače, namesto da bi jih zniževali. Pri tem je posmehljivo pripomnil, da bo poglobljeno dosežek canskega vrha očitno promocija Cannes kot turističnega kraja.

Jeremy Gaunt / Reuter
Telefoto: AP

V OZADJU

»Nemoteči« varnostni ukrepi med srečanjem EU

CANNES (dpa) - V južnofrancoskem letoviškem kraju, gostitelju vrhunskega srečanja držav članic EU, vlada izredno stanje, čeprav je francoski predsednik Jacques Chirac dal navodila, po katerih je treba posledice, ki bi jih občutili »občani«, čimbolj omejiti. Na enega državnega poglavarja statistično pride skoraj sto policistov, v to število pa ni vstetih 450 sodelavcev tajne službe. Spremljevalci udeležencev vrhovnega srečanja (3500 oseb z uradnimi dovolilnicami različnih barv za različna varnostna območja) je omejeno s 7470 pregradami. Na strehah številnih hiš v Cannesu v teh dneh niso nameščeni le ostrostrelci, po navedbah francoskih oboroženih sil so namestili celo rakete zemlja-zrak tipa Mistral. Krajevni časnik Nice Matin je včeraj na prvi strani zapisal: »Danes in jutri - Cannes glavno mesto velike Evrope.«

Varnostni ukrepi pa niso tako ostri, ko vsako leto maja v Cannes pridejo zvezde in zvezdice iz filmskega sveta. Takrat Cannes postane »svetovna prestolnica filma«. Tudi številni drugi festivali in kongresi privabljajo goste v ta mondeni letoviški kraj na Azurni obali. Dolga leta je Cannes veljal za zimski letoviški kraj petičnih Angležev. Cannes je postal znan med Britanci, ko je nekdanji angleški premier lord Brougham leta 1834 naključno prišel v takratno ribisko mesto. Zelel je namreč v sosednjo Nico, toda zaradi epidemije kolere v Provansi je bogati lord prišel le do ribiškega pristanišča Cannes. Danes v tem kraju stojijo številni razkošni hoteli, pred katerimi so parkirani dragoceni avtomobili. V hotelu Majestic bo v teh dneh stanoval nemški kancler Kohl. Seveda se je osebe hotela dobro pripravilo na prihod tega gosta: krajevni časnik je objavil vest, da so posebej za »velikana iz Bonna« izdelali posteljo, ki v dolžino meri kar 240 centimetrov.

VELIKA BRITANIJA

Desničarski konservativci hočejo prva mesta v stranki

LONDON (Reuter) - V ponedeljek je desničarski minister John Redwood zadal nov udarec politični karieri Johna Majorja, ki si v Cannesu na srečanju voditeljev evropskih držav nabira nove politične točke. Redwood je namreč napovedal, da se bo tudi on potegoval za vodstvo britanskih konservativcev.

Major je zaradi nenehnega nasprotovanja desničarskih konservativcev, ki se ne strinjajo z njegovo politiko tesnejšega povezovanja s preostalo Evropo, prejšnji četrtek odstopil s predsedniškega mesta v konservativni stranki. S tem pa se ni odrekel svoji nadaljnji politični karieri, saj je ponudil kandidaturu na volitvah, ki bodo 4. julija. Tako je prenesel odločitev o tem, ali naj se vedno vztraja v politiki ali naj se umakne, na ramena svojih strankarskih kolegov, ki se bodo morali sami odločiti, če ga bodo se enkrat podprli. Od Majorjevega odstopa naprej so se v javnosti pojavljale različne trditve o tem, kaj bo Major storil. Kot pa se je pokazalo, so bile te trditve vse do danes, ko je Redwood Majorju po telefonu sporočil, da bo tudi on kandidiral za vodjo konservativcev, sa-

mo prazna ugibanja. Major je menda novico sprejel »hladno in brez vidnih znakov razburjenja«, eden od Majorjevih tesnih sodelavcev pa je povedal, da je britanskega premiera odločitev njegovega strankarskega kolega močno razočarala. Nekateri britanski politični analitiki so Majorjevo slabo voljo komentirali s tem, da je britanski premier zaslutil konec svojega političnega pota. Redwood je namreč hladokrven politik, ki ima dovolj izkušenj in privržencev, da bi lahko resno ogrozil Majorjevo kandidaturo.

Vsi konservativci pa niso zadovoljni z Redwoodovo odločitvijo: »Menim, da se politika, ki jo zagovarjajo desno usmerjeni konservativci, pri vodenju stranke ne bi obnesla. V primeru, da bo vodstvo v stranki prevzel Redwood, se bodo britanski konservativci razdelili v tabore in stranka bo začela razpadati. Poleg tega pa lahko že zdaj z gotovostjo trdim, da konservativci s trdo desno politiko vsaj prihodnjih tisoč let ne bomo zmagali na volitvah.« je novinarjem povedal proevropsko usmerjeni finančni minister Kenneth Clarke.

Kombinirani javni promet ali železniška prihodnost EU

BUSELJ (AFP) - Evropska petnajsterica načrtuje stiriinajst velikih transevropskih prometnic, ki naj bi jih začeli graditi se pred koncem leta 1996. V Cannesu bodo poskušali zaključiti njihovo finančno konstrukcijo. Gre za naslednje velike projekte:

- zelo hitra proga (TGV) v smeri sever-jug od Berlina do Verone, čez München in Nürnberg, skozi brennerski predor
- zelo hitra proga Pariz-Bruselj- Köln-Amsterdam-London
- zelo hitra proga - južna smer: od Madrida do Montpelierja in od Madrida do Daxa
- zelo hitra proga - vzhodna smer: Pariz-Luxembourg-Strasbourg-Karlsruhe
- klasična železniška proga - v povezavi s tovorno - med Rotterdamom in Nemčijo
- zelo hitra proga - v povezavi s tovorno - na relaciji Lyon-Torino in Torino-Milano-Berlinke-Trst
- grški avtocesti (Pathe in Via Egnatia)

- avtocesta Lizbona-Valladolid
- klasična železniška proga med Irsko in Skotsko (Cork-Dublin-Belfast-Stanraer)
- milansko letališče (Malpensa)
- kopenska cestna in železniška povezava med Dansko in Švedsko (čez most Oresund)
- nordijski cestno-železniški trikotnik (Švedska-Danska-Finska)
- morska cestna povezava med Irsko, Veliko Britanijo in Beneluxom
- zahodna obmorska železnica Velike Britanije (London-Manchester-Glasgow).

Kombinirani transport pomeni, da tovrstne naloge vlake, te pa na trajekte. Načrtujejo tudi sklenitev električnega omrežja med Italijo in Grčijo, Francijo in Italijo, Francijo in Španijo, Španijo in Portugalsko, med danskimi otoki, pa tudi omrežje zemeljskega plina po Grčiji in Portugalski ter medsebojno povezavo obstoječih plinovodov med EU ter Alžirijo in Marokom na eni, in Rusijo na drugi strani.

ŠVICA

Tujci, nepremičnine, pokojnine

BERN (AFP) - V nedeljo so Svicarji na referendumu zavrnili možnost, da bi omilili tako imenovani zakon Lex Friedrich, s katerim Švica tujce omejuje pri nakupu nepremičnin. Referendumska zavrnitev utegne bernsko vlado spraviti v precejšnje zadrego v obdobju, ko potekajo pogajanja za sklenitev številnih dvostranskih sporazumov z EU. Dosedanja smer reform, s katerimi so se strinjali skoraj vsi politični dejavniki, je s tem referendumskim izidom naletela na odločen odpor vseh, ki so prepričani, da gre za »razpadajočo nacionalnega ozemlja«.

Po nepopolnih izidih je v 26 kantonih in polkantonih proti omilitvi tega zakona glasovalo 53, 7 odstotka volilcev. Vsi nemško govoreči kantoni so se izrekli proti, medtem ko so v nekaterih francosko govorečih kantonih (v zenevskem in valaiskem) predlagane spremembe podprli. Po sedanjih predpisih mora sleherni tujec dobiti uradno dovoljenje, če hoče v Švici kupiti nepremičnino. Omejeno je tudi število nepremičnin, ki jih je mogoče prodati tujcem. V turističnem kantonu Valais na jugu je, denimo, vsako leto mogoče opraviti le 310 nepremičninskih transakcij. Vlada je v želji, da bi se Švica bolj odprla tujcem, predlagala, da bi ukinili dovoljenja za tujce, ki hočejo kupiti nepremičnino, a v Švici prebivajo že pet let. V prid tujim podjetjem so predlagali tudi ukinitve upravnega dovoljenja za nakup nepremičnine, in sicer v primeru, če je bila ta že prej namenjena gospodarski dejavnosti. Referendumska odločitev Svicarjev utegne močno vplivati na potek pogajanj, ki pravkar potekajo med švicarsko vlado

in EU. Po sedanjih ocenah je delež letovisc in sekundarnih bivalisc v Švici, katerih lastniki so tujci, približno dvajsetodstoten. V obdobju od leta 1967 do 1993 so tujci kupili le 0,7 odstotka zazidljivih zemljišč.

V nedeljo so švicarski volilci glasovali tudi o postopnem podaljšanju starosti, v kateri se lahko upokojijo ženske, in sicer s sedanjih 62 na 64 let, medtem ko morajo moški v pokoj pri 65 letih. Vlada je na referendumu predložila reformirani sistem starostnega zavarovanja (AVS), za katerega se je izreklo 60, 4 odstotka udeležencev referendumu. Med predvidene ukrepe tega sistema spada tudi bonus, ki je namenjen starim staršem, ki bodo pomagali pri vzgoji vnukov ali prevzeli del skrbi zanje skupaj s starši. Prejeli bodo tako imenovani vzgojni bonus, tega pa bodo pri upokojitvi obračunali kot prihodek 35 tisoč švicarskih frankov na leto za vsa leta, ki so ga preživeli na tem »delovnem mestu«. Postopno zviševanje starostne meje, ko se ženske lahko upokojijo, na 64 let, bo kar za 13, 6 odstotka zmanjšalo obseg pokojnin, ki jih mora izplačati država. Že zdaj pa je jasno, da bodo Svicarji znova glasovali o tem, da bi sle ženske lahko v pokoj sele pri 64 letih. Nasprotniki podaljšanja aktivnega življenja za ženske so že zbrali potrebnih sto tisoč podpisov, ki zadoščajo za to, da bo moral Bern za to vprašanje znova organizirati referendum. Glasovanje o tem naj bi potekalo čez tri do štiri leta, kajti v nedeljo so se odločili, da bodo ženske lahko sle namesto z 62 v pokoj s 63 leti, vendar bo ta ukrep stopil v veljavo sele leta 2001.

NOVICI

Določila schengenskega sporazuma »na preizkušnji«

PARIZ - »Francoska vlada se bo v četrtek odločala o predlogu glede podaljšanja poskusne dobe pred uresničevanjem sporazuma iz Schengena, po katerem naj bi bila odpravljena meja med sedmimi evropskimi državami,« je za francoski dnevnik Liberation izjavil minister za evropske zadeve Michel Barnier. Francija namreč dvomi o možnosti sodelovanja med policijami, pa tudi o določilih za dodeljevanje političnega azila in učinkoviti politiki proti prodaji mamil na Nizozemskem. »Premier Juppé bo francosko stališče glede določil schengenskega sporazuma objavil v četrtek, ko bo v Bruslju zasedal izvršni komite podpisnik sporazuma,« je dejal Barnier. Odbor za evropske zadeve v francoskem senatu je predlagal začetek uresničevanja določil sporazuma po šestmesečni preizkušni dobi. Sporazum določa ukinitve kontrole na mejah, vzpostavitev skupnega informacijskega sistema, policiji dovoljuje zasledovati storilca kaznivnega dejanja tudi v sosednji državi. Sporazum, ki so ga marca v Schengenu podpisali predstavniki Belgije, Francije, Nemčije, Luksemburga, Nizozemske, Portugalske in Španije, naj bi začel veljati 1. julija letos. (Reuter)

Li Peng v Moskvi

MOSKVA - Kitajski premier Li Peng je včeraj prispel na uradni obisk v Rusijo. V Moskvi ga je sprejel ruski kolega Viktor Cernomirdin. Med pogovori v Kremlju sta sogovornika izrazila željo po poglobitvi sodelovanja med državama na gospodarskem in političnem področju, podpisala sta tudi sporazum o skupnem boju proti organiziranemu in mednarodnemu kriminalu. V Moskvi so včeraj sočasno potekali pogovori med skupino kitajskih vojskarskih strokovnjakov in ruskim obrambnim ministrom Gracovom. Tema pogovorov je bilo sodelovanje na področju oboroževanja. Li Peng se bo med stitidnevni obiskom v Moskvi sesel se s predsednikom Borisom Jelcinom. Kitajski premier in njegova soproga sta se včeraj v Moskvi na grob neznanega junaka položila venec. (dpa, telefoto: AP)

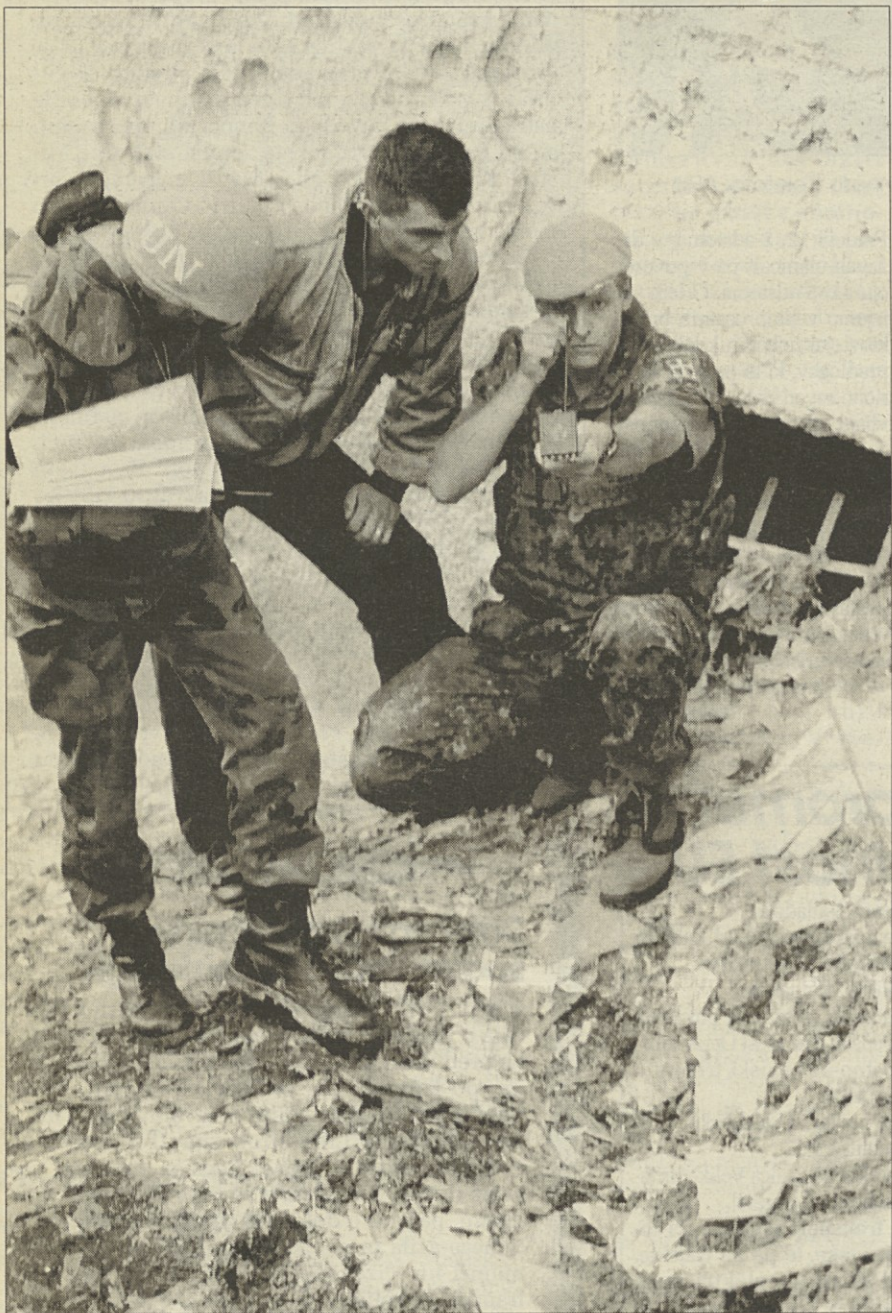

John Redwood in John Major (Telefoto: arhiv AP)

BOSNA IN HERCEGOVINA

Po petdesetih letih se Nemci vračajo na Balkan

Belgijski pripadniki ZN v Sarajevu (Telefoto: AP)

SARAJEVO, CANNES, BONN (dpa, Reuter) - Med včerajšnjim srbskim minometnim napadom na bosanskohercegovo glavno mesto je bila ena oseba ubita, šest ljudi pa ranjenih. Napad se je pripetil pozno popoldne, ko so v blizino sarajevske katedrale padle tri minometne granate.

V ponedeljek sta bila na različnih koncih Sarajeva ranjena tudi dva francoska pripadnika mirovnih enot Združenih narodov. Prvi francoski vojak je bil ranjen na cesti v blizini Kobilje glave severno od središča mesta, ko je srbski tank uničil tovornjak ZN. Francoske enote so na napad odgovorile z dimnimi granatami. Drugi vojak je bil ranjen v nogo ob minometnem napadu na opazovalno točko Zuć. Kot je izjavil tiskovni predstavnik modrih celad v Sarajevu, polkovnik Gary Coward, poveljstvo sil ZN razmislija tudi o drugačnih reakcijah, kot so protesti in dimne granate, vendar pa noče povzročiti siritve spopadov.

Bosanski Srbi trdijo, da so vladne sile BiH včeraj iz smeri Srebrenice napadle vas Višnjica. Pri tem naj bi bil ubit en srbski vojak, dva civilista pa sta bila ranjena. Srbska stran se navaja, da so vladni vojak po zgledu požgali in izropali več hiš, medtem ko prvotnih poročil o domnevnem mučenju vaščanov kasneje niso mogli potrditi.

O vojni v Bosni in Hercegovini so včeraj razpravljali tudi na začetku vrhunškega srečanja voditeljev držav članic Evropske unije v Cannesu. Francija, ki do konca tedna se predseduje evropski petnajsterici, naj bi predstavila svoj načrt za reševanje krize na območju nekdanje Jugoslavije. Podrobnosti nacrtja se niso znane, francoski uradni predstavniki pa so že vnaprej svarili pred pretiranim optimizmom in vsemogočnostjo nove pobude. O njej bo moral odločiti svet ministrov EU, ki bo svoje smernice nato podal evropskemu posredniku, nekdanjemu švedskemu premieru Carlu Bildtu. Po zagotovilih nekaterih dobro obveščenih krogov naj bi francoski predlog pomenil najostrejšo unijino obsodbo vojne v BiH doslej, izrazil pa naj bi tudi podporo britansko-francoskim silam za hitro posredovanje in Bildtovemu poslanstvu na Balkanu.

Po vsem sodeč se bo v balkanski kotel kmalu podala tudi Nemčija. Nemška vlada je v ponedeljek na izredni seji sprejela odločitev o sodelovanju bojnih enot Bundeswehra na območju nekdanje Jugoslavije. Vladin predlog mora potrditi se parlament. Točno število vojakov, ki naj bi sodelovali pri operacijah v okviru ZN, se ni znano. V Splitu naj bi petsto vojakov skupaj s Francozi organiziralo vojaško bolnišnico, nemško letalstvo pa naj bi sodelovalo s tisoč pripadniki. Pri tem bodo največji delež nosili piloti lovskih bombnikov tornado, opremljenih za uničevanje radarjev. Prav od teh pilotov poveljstvo Severnoatlantske zveze največ pričakuje pri morebitnem umiku modrih celad iz BiH, saj bi morali Nemci z uničenjem srbskih radarjev zaščititi letalske sile Severnoatlantske zveze, ki bi varovale umikajoče se pripadnike ZN.

MNENJE

Stoltenberg: »Nisem prosrbsko naravnan«

OSLO (Reuter, telefoto: AP) - Thorvald Stoltenberg, posrednik ZN za nekdanjo Jugoslavijo, ki je dvignil precej prahu z izjavo, da so bosanski Hrvati in Muslimani po poreklu Srbi, je včeraj zanikal svojo domnevno prosrbsko usmeritev.

»Nisem prosrbsko naravnan. Res si želim, da bi Srbi vrnili vsa ozemlja, ki so jih zasedli v Bosni,« je izjavil Thorvald Stoltenberg za ponedeljkovo izdajo casnika Dagbladet. Stoltenbergovi komentarji o vojni v Bosni, ki jih je izrekel 13. maja na srečanju pri organizaciji Norveškega sveta za begunce v Oslu, so naleteli na ostre ugovore bosanske vlade, ki jo vodijo muslimani.

»Etnična vojna? Mislim, da ne gre za to,« je menil Stoltenberg, kot je takrat poročal tednik Ny Tid. »Vsi skupaj so Srbi. Poleg tistih, ki se tako imenujejo, so se Muslimani, ki so Srbi muslimanske veroizpovedi, mnogi med tistimi, ki se danes predstavljajo kot Hrvati, pa so prav tako Srbi,« je se dodal. »Pravo ozadje te vojne, podobno kot številnih drugih, so socialne in ekonomske razmere,« je se izjavil Stoltenberg.

V včerajšnjem radijskem intervjuju je Stoltenberg se povedal, da na oselskem srečanju ni govoril na temelju vnaprej napisanega govora. »Mogoče sem res izjavil kaj podobnega, a morali bi upoštevati besedilo,« je se pojasnil. Po mnenju Izeta Serdarevića, bosansko-hercegovega veleposlanika za nordijske države, je postal Stoltenberg ovira na poti mirovnih prizadevanj v nekdanji Jugoslaviji.

»Ne razumem ga in prav nič mi ni všeč, kar govori,« je izjavil Serdarević za Dagbladet. V najnoveši spor je vpleten tudi novi posrednik EU Carl Bildt, zlasti potem ko je zanikal, da bi Stoltenberg kdaj izjavil kaj podobnega. Mnogi med novinarji, ki so bili navzoči, se ne spominjajo takšne Bildtove izjave, vanjo pa je podvomil tudi Stoltenberg, ki je v omenjenem radijskem intervjuju izjavil, da so brzkone narobe razmeli tudi Bildta.

ČEČENIJA / PRIPRAVE NA NOVI KROG MIROVNIH POGAJANJ KLJUB IZBRUHU SPOPADOV

Moskva ubrala novo taktiko

MOSKVA (dpa, Reuter) - Za ključno vprašanje spora med Rusijo in Čecenijo je prvič po sedmih mesecih vojne na obzorju konkretna rešitev. Vodja ruske delegacije na mirovnih pogovorih s Čeceni Vjaceslav Mihajlov je včeraj v pogovoru s tiskovno agencijo Interfax povedal, da Moskva ne bo več zahtevala takojšnje rešitve tega vprašanja in da bo počakala do izvolitve novega čecenskega parlamenta.

Moskva tako skusa prepričati pogajanja s predstavniki čecenskega predsednika Dudajeva o prihodnjem političnem statusu Čecenije. Rusija upa, da bodo Čeceni izvolili politike, ki ne bodo imeli tako skrajnih nazorov kot Džohar Dudajev. Za Dudajeva, ki je bil leta 1991 glavni zagovornik odcepitve Čecenije od Rusije, so ruske oblasti razpisale tiralo. Dudajev in Samil Basajev, ki je vodil ugrabitev v Budjonovsku, veljata za državna sovražnika Rusije.

Predsednik ruske vla-

de Viktor Cernomirdin je v soboto v Moskvi povedal, da so svobodne volitve v jeseni pogoj za dosego miru v Čeceniji. »Mir v Čeceniji je naš glavni cilj. Skoda, da smo izpustili že toliko priložnosti zanj,« je se izjavil Cernomirdin.

V Čeceniji, kjer od petka velja prekinitev ognja, pa že od nedelje potekajo spopadi med ruskimi silami in uporniki. Boji, v katerih sta umrla dva vojaka, deset pa je bilo ranjenih, so izbruhnili na jugu kavkaskе republike. Včeraj pa so čecenski uporniki s težkim topništvom napadli ruske položaje v bližini prestolnice Grozni. »Položaj se izboljšuje,« je bilo včeraj popoldne slišati iz ruskega vojaškega poveljstva, ki je v akciji uporabilo tudi letalske in helikopterske enote. Ruske sile so po lastnih navedbah s topništvom napadle vas Dargo, saj domnevajo, da se v njej skriva vodja čecenskih upornikov Basajev. »To ni krsitev premirja. Imamo vsa pooblastila, da zaključimo boje,«

je povedal pogajalec Mihajlov, preden je Cernomirdina v nedeljo obvestil o najnovejših dosežkih pogajanj s čecensko stranjo.

Mirovne pogovore so prestavili na danes. Cernomirdin je napovedal, da bo sam vodil rusko

delegacijo, če bo od tega odvisen uspeh pogajanj. Na naslednjem sestanku ruske in čecenske strani bodo odločili, kako in kdaj bodo v Čeceniji izvedli volitve. Sporno je predvsem vprašanje, ali smejo tudi Dudajev in njegovi privrženci

kandidirati na volitvah. Strokovnjaki obeh strani se pogovarjajo o tem, da bi natančno določili, se sklenjene vojaške dogovore. Izdelati morajo namreč natančen načrt sočasnega umika ruskih sil in razorožitve sil Džoharja Dudajeva.

Ruske tankovske enote v hribih južno od Groznija (Telefoto: AP)

NOVICI

Demonstranti zahtevajo vstop Bosne v EU

VENTIMIGLIA - Italijanska mejna policija je včeraj zaustavila več kot sto protestnikov, namenjenih v Cannes, kjer so hoteli v času vrhunškega srečanja petnajsterice zahtevati včlanitev Bosne v EU. Skupina, v kateri je bilo približno petdeset bosanskih državljanov, je potovala z avtobusi, ki jih je najela italijanska radikalna stranka; ker potovanja niso smeli nadaljevati, so na meji protestniki mirno demonstrirali. Predstavnica italijanske policije je povedala, da francoske oblasti ne bi spustile v državo bosanskih državljanov, italijanski pa bi verjetno lahko nadaljevali pot proti Cannesu, vendar bi morali imeti ustrezne dokumente. (Reuter)

Tudman na obisku na Novi Zelandiji

AUCKLAND - Hrvatski predsednik Franjo Tudman je včeraj začel svoj uradni obisk na Novi Zelandiji, za katerega upa, da bo manj buren, kot je bila pravkar končana turneja po Avstraliji. Tudman je v nedeljo zvečer dopotoval v Auckland iz Avstralije, kjer so njegov sedemdnnevni obisk zaznamovale silovite demonstracije srbskih in hrvaških izseljencev. Po eksploziji bombe je prišlo tudi do požiga neke srbske restavracije. Častni hrvaški generalni konzul na Novi Zelandiji Toni Cović je izrazil upanje, da se kaj podobnega na Novi Zelandiji ne bo zgodilo. Po besedah tiskovnega predstavnika srbske skupnosti v Wellingtonu Svepolica Lazarovića srbski izseljenci ne nacrjujejo demonstracij, čeprav je novozelandske vlada zagrešila hudo napako, ker je v goste povabila Tudmana. Pač pa je novozelandska predstavnica Amnesty International Elizabeth Hoffman v pismu, ki ga je naslovila novozelandskemu premieru Jimu Bolgerju in zunanjemu ministru Donu McKinnonu, priporočila, naj Nova Zelandija hrvaškemu predsedniku zastavi vprašanje o uresničevanju človekovih pravic in si pridobi njegovo soglasje, da bo hrvaška vlada več storila na področju uresničevanja in spostovanja človekovih pravic. (AFP)

ZAGATE OB DRŽAVNIH PROSLAVAH

Kako se izogniti napol praznim dvoranam?

V Cankarjevem domu ni šlo za bojkot, pač pa za slabo organizacijo

LJUBLJANA - V nasi državi je vsaka proslava presenečenje, se zlasti, če je državna. Nikoli ne vemo, kaj bomo videli, kdo se je bo udeležil in kdo ne. Nad nedeljsko slovesnostjo v Cankarjevem domu bi bili lahko prijetno presenečeni, vendar le, če bi pri tem odmislili množico praznih sedežev v dvorani.

Očitno je zatajil protokol. Organizatorji proslave ob 50-letnici zmage nad fašizmom so na proslavo v Cankarjevem domu vabili nekatere znane javne osebnosti, obenem pa so proslavo odprli tudi za širšo javnost. In kaj se je zgodilo? Mnogi povabljeni sploh niso prisli do svojih sedežev. Zato so organizatorji tokratne proslave (kulturno ministrstvo) pripravili proslavo, ki rfi bila odprta za javnost - in dvorana je bila polprazna.

Vse to se ne bi dogajalo, če bi v Sloveniji imeli stalni organizacijski odbor za taksne proslave. Na to je že maja lani v pismu premieru Drnovsku opozoril predsednik Kucan, ki je dal pobudo za ustanovitev posebnega koordinacijskega odbora za pripravo pomembnejših proslav in prireditvev državnega pomena. Zdaj končno deluje odbor za protokolarna pravila, v katerem so predstavniki vseh pomembnejših državnih organov. Direktor vladnega urada za informiranje Borut Suklje nam je povedal, da ta skrbi bolj za to, katere praznike je treba obeležiti na državnih ravni, potem pa »dodeli« organizacijo pro-

slave določenemu ministru. Drugod po svetu imajo posebne državne odbore, v okviru katerih delujejo stalne organizacijske ekipe, ki imajo s tovrstnimi prireditvami izkušnje in se jim ne morejo zgoditi podobne zadrege, kot se dogajajo pri nas ob vprašanju, kdo bo glavni govornik ali koga povabiti. Tako se ne bi moglo zgoditi niti to, da bi kakšna stranka vabila na državno proslavo posebej svoje članke, kot je za sinocnjo prireditvev na Kongresnem trgu vabil ljubljanski odbor SDSS. Medtem ko je predsednik ljubljanskega odbora SDSS pisno vabil nekatere članke stranke na piknik v Mostec in jih pozival k sodelovanju »z željami in pripombami« v mestnem svetu, jih je mimogrede povabil se na državno proslavo, na kateri bo imel prvo besedo on, zadnji pa njihov predsednik.

Verjetno bi bilo dobro vedeti, da bomo tudi naslednje leto na isti dan praznovali isti praznik, zato ne bi bilo odveč na njegovo proslavljanje pomisliti že danes in se iz današnjih napak kaj naučiti za jutri.

Janja Klasinc

Človek, pa četudi župan, ne more biti na dveh koncih hkrati (Foto: B. V./BOBO)

Prestolnica proslavlja po svoje

LJUBLJANA - Scenarij slovesnosti ob dnevu državnosti v Ljubljani je že pred tednom dvignil nekaj prahu, saj so se mnogi o tem, kaj je primerno in kaj ni, znova krizala. Kljub temu pa je tudi glavno mesto včeraj praznovalo, približno tako, kot je bilo napovedano. Na ljubljanskem gradu se je dopoldne na slavnostni seji sestal mestni svet z gosti iz diplomatskega zbora in SA-ZU. Slavnostni govornik je bil predsednik mestnega sveta Dimitrij Kovacic. Zmagovita vojna nam je prinesla neodvisno državo in omogočila nadaljnji razvoj demokracije, je dejal Kovacic in opozoril, da ima pri teznjah za demokracijo, za duhovni, moralni in gospodarski napredek pomembno vlogo tudi Ljubljana kot prestolnica in vodstvo mestne občine. »Skrbeti moramo, da bo naše mesto vedno lepše, zdravo in prijetno

za bivanje, tako da bomo lahko nanj ponosni. Mislim, da se lahko pri tem vsi zedinimo, ne glede na politične razlike med nami. Te razlike seveda obstajajo in so v demokraciji družbi naravne in legitimne, ne smemo pa političnih interesov ali ambicij posameznikov uveljavljati na račun stvarnih koristi mesta in njegovih meščanov,« je dejal Kovacic. Župan Dimitrij Rupel se ni udeležil seje sveta, saj je v tem času priredil sprejem za poslance državnega zbora in njegovega predsednika Jožefa Skolca, ki mu je ob tej priložnosti svečano izročil mestni ključ. Z delegacijo se je župan s sodelavci pogovarjal o aktualnih vprašanjih. Tako Dimitrij Rupel kot Jožef Skolc sta poudarila pomen zgledega sodelovanja med mestno občino in državo.

Anita Zmahar

AFERA HIT / PARLAMENTARNA PREISKAVA

Varnostne službe spet na komisijskem rešetju

Člani komisije so poskušali ugotoviti povezave med Službo državne varnosti in novogoriške igralnice

LJUBLJANA - Parlamentarna komisija, ki raziskuje politična ozadja največjih slovenskih afer, je včeraj soocila nekaj pric, ki naj bi pojasnile povezavo nekdanje Službe državne varnosti (pozneje Visa) z novogoriško igralnico Hit. Najprej sta o začetkih Visove »operativne obdelave« v igralnici govorila nekdanji vodja Visa Miha Brejc in nekdanji vodja kriminalistične službe Darko Maver.

Leta 1990 je bil pri takratnem ministru Igorju Bavcarju sestanek, na katerem so sklenili, da se bodo podrobneje ukvarjali z igralnistvom. Kriminalisti so namreč dobili vrsto nami-

gov in indicev, da iz portorškega Casinoja odteka denar čez mejo.

Zanimivo je, da je »operativno obdelavo« Hita potem začela varnostna služba, kriminalisti pa so bili o

tej preiskavi obveščeni sele ob koncu leta 1992. (Ob tem je Maver dodal, da ga je »Brejc v svoji knjigi na treh straneh popljuval«, kar kaže na raven sodelovanja obeh služb.) Sicer pa je nekdanji vodja kriminalistov dejal, da so pri preiskavi odtekanja denarja v tujino, pranja denarja in podobnega naleteli na neresljive težave, saj enostavno ni bilo mogoče zbrati potrebnih dokazov. Parlamentar-

cem je predlagal, naj poskrbijo za sprejem takšne zakonodaje, da bi pristojni organi od državljanov lahko zahtevali podatke o izvoru premoženja. Miha Brejc je protestiral, ker se preiskovalci ukvarjajo s tematiko, ki ni v njihovi pristojnosti - z delovanjem varnostne službe.

Preiskovalci so nato soocili Miho Brejca in Bojana Podbevška, kriminalista, ki je vodil preiskavo v igralnici. Podbevsek je dejal, da je pred letom 1990 igralnice »pokrivala« SDV, tako da je kriminalistična služba zgolj ugibala o nepravilnostih. Podbevška je z rezultati Visove preiskave seznanil Tomaz Miklavcic, potem ko je Brejc že prinesel gradivo v parlament. Kriminalisti so sicer ugotovili, da dokumenti ne prinasajo nobenih novih dokazov. Brejc je se dodal, da je služba takrat, ko je bil zaposlen, razpolagala samo z indici. Če bi imeli se šest mesecev časa, pa bi dobili dovolj dokazov, da bi (skupaj s kriminalisti) ujeli tiste »s kovčki na meji«.

Na koncu sta bila soocena nekdanji predstojnik SDV Ivan Erzen in njegov voznik Jože Sasek. Po Erzenovih besedah so devize v tako imenovani special-

ni fond prihajale iz Beograda. To so bile majhne vsote, denimo deset tisoč nemških mark na mesec. Za posamezne akcije je zvezna SDV denar pošiljala posebej in te devize so dobili v roke posamezni operativci, ki so jih kot dnevnice v gotovini nesli čez mejo, je dejal Erzen. V tujini torej SDV ni imela nobenega računa. Erzen Fanellija ne pozna, v Portorožu pa je bil samo enkrat. Nikoli ni bil v igralnicah. Ivo Hvalica je nato Erzenu in SDV očitil vrsto nepravilnosti - od prepovedi cigaret, alkohola in mamil v Kočevski Reki do pobiranja igralniških provizij, ki naj bi sle v roke Erzena in Danila Zorna. Nekdanji vodja varnostne službe je odgovoril, da gre za nedokazane in krivične obtožbe, s katerimi skušajo nekateri »se napake zvrniti na SDV, da bi prikrili svoje lastne. Hvalica je potem obljubil, da bo pripehljal svoje priče, ki bodo na zaprti seji ponudile dokaz. Erzen je zatrdil, da je pripravljen na vsako soocenje. Komisija je na koncu ugotovila, da bo zaslišala se vrsto pric: Janeza Drnovska, Janeza Sirseta, Romana Jeglica...

Tanja Staric

Kam gremo?

MATEJA KOZUH NOVAK

Ob zadnji nedeljski oddaji Presodite sem se prvič začela zelo resno spraševati, kam vodijo našo mlado državo in njene v ekonomski recesiji in klinču nedomiselnih in škodljivih strankarskih prerivanj preizkušene prebivalce ljudje, ki uporabljajo pritlehne, moralno sporne metode za privzganje pokornosti in poslušnosti preprostemu cloveku. Pricakovala sem, da se bo poleg mene se kdo uprl zlorabljanju medijskega prostora, kakrsnega uveljavlja državna TV. Ker tega nisem docakala, bom poizkusila se enkrat, bolj jasno, kot mi je to uspelo v oddaji, prikazati, za kaj je pravzaprav slo.

Oddaja je bila najgrsa manipulacija z mladimi ljudmi, kar sem jih do zdaj videla na slovenski TV. Ze sama tema, odlocanje o splavu ali porodu, v tako zabavno oddajo ne sodi, saj je prevec občutljiva in intimna, da bi o njej lahko navijasko razpravljalo pol Slovenije.

Scenarist je postavil na tehtnico otroka ali denar, torej je vnaprej odlocil, kdo je moralen in kdo ne. Dejansko izbire ni bilo ne zame ne za kogarkoli drugega. Izid bi lahko napovedali na zacetku oddaje. Bila sem presenečena, ko je za otroka glasovalo le 70 odstotkov gledalcev.

V srz dogajanj je postavil mlado uspesno zensko, »kariéristko«, kot danes zenske tako radi zigosajo določeni krogi. Pri tem ji pripisuje skrajno neodgovornost, saj prepusti tako odgovorno dejanje, kot je spocetje, nakljucju, pri tem pa zahteva samo od nje, da nosi vso tezo odgovornosti za odlocitev o otroku. Svet vrhunskega sporta je svet velikih vsot denarja. Ta pa ni usmiljen. Tega se vrhunske sportnice dobro zavedajo, zato usode svojih otrok ne prepuščajo nakljucju. Če bi scenarist res želel predstaviti problematiko splava in ne le ozigosati zensk, ki »delajo kariero«, bi izbral veliko bolj realno situacijo, ki jih je slovenski prostor - zal tudi zaradi take arogance do tega problema, kot jo je pokazal vodilni slovenski medij - se vedno poln.

Edina, ki ji svetuje splav, je njena klubska kolegica, torej tudi mlada »kariéristka«. To je grda in namenska obsodba mladih zensk, ki naj bi ne imele nobenega odnosa do svetosti življenja. Celotako daleč gre scenarist v manipulaciji z mladimi, da doda ponudbo dvojne količine denarja. Tukaj se zelo prefinjeno poigrava z moralnimi občutki gledalcev. Bolj ko viša denarni, to je umazani zastavek, bolj vzbuja pri prebivalcih potrebo, da se odločijo drugače. Kajti njegov cilj je, kot piše v Slovenscu 22. junija neki bralec, da prikaže dvomljivcem, kako je večina Slovencev absolutno za prepoved splava, saj že napoveduje spremembo 55. člena. Do konca pokvarjeno!

Poglejmo, kako oddaja prikazuje moskega: v nasprotju z množico moskih, katerih reakcije ob nepričakovani nosečnosti sem v svoji ginekološki praksi srečevala jaz, se ta moški ganljivo razveseli otroka, niti za trenutek ne pomisli na dekle, ki naj bi jo imel rad, in niti za trenutek ne pomisli, da bi se sam odrek svojim načrtom na račun svojega otroka. Nasprotno, ko dekle pove svoje pomisleke, jo zavrže, prepusti jo njeni stiski in ji ne stoji ob strani, ko sprejema tako težko in pomembno odločitev, kot je rojstvo ali splav. Kako zelo je scenarist delal po navodilih točno določene politične usmeritve, kaže nadaljevanje zgodbe: ni prišel fant k dekletu in se ji opravičil, ker je zahteval zrtev samo od nje, sam pa se svoji poti ni bil pripravljen odpovedati. Ne, dekle se vrne h fantu, se mu vrže okrog vratu in ga prosi za pomoč. V tako težkih trenutkih, kot je pot na splav, tudi ni bilo fanta, ki bi ji stal ob strani, spremljala jo je mati. Kako klasični paternalistični kliseji! Takšno prikazovanje obnašanja mladih parov ne škoduje samo mladim ženskam, škoduje predvsem mladim moskim, saj jim nudi preživele vzorce obnašanja, ki jih bodo, če jim bodo sledili, potiskali same v stiske in osamljenost. In nazadnje se nekaj o moskem porotniku, celo članu Sveta RTV Ljubljana. Kar slabo mi je bilo, ko sem poslušala napihnjene in lažne besede o absolutnem spoštovanju svetosti življenja. Kot da bi imel pravico do spostovanja življenja le zarodek in ne tudi tisti zivi, ki jo od našega pesnika zahtevajo vsak dan. Humanist ima vsak dan priložnost dokazovati, da spoustuje svetost življenja in njegov odnos do ze rojenih. Gorje nam, ce nam bodo etične norme pripisovali polovični »humanisti«, ki v nenehni potrebi po uveljavljanju svojega ega zlorablajo ženske in otroke le za dokazovanje svoje spolne radoživosti.

TV je močnega medij. Njč cudnega, da je ves čas pod udarom te ali one nasilne politične opcije. Po svoje je svojevrsten napovedovalec, kam vodijo narod tisti, ki menijo, da so najbolj poklicani, da prevzamejo vlogo sodobnega slovenskega Mojzesa. Oddaja, ki smo jo gledali, napoveduje pot v suženjstvo in duhovno smrt naroda.

Tokrat je šlo brez pljuvanja (Foto: B. V./BOBO)

RAI 1

- 6.45 Jutranja oddaja Unomat-tina, vmes(7.00, 8.00, 9.00, 9.30, 10.00) dnevnik, 7.35 Gospodarstvo
9.35 Nan.: Očetov pes
9.55 Film: Una gita domenicale (kom., ZDA '86), vmes (11.00) dnevnik
11.40 Aktualna poletna oddaja: Verdemattina estate
12.25 Vreme in dnevnik
12.35 Nan.: Gropa v rumenem
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.20 Film: La zingara rossa (dram., VB '58, i. M. Mercouri, K. Mitchell)
16.00 Mladinski variete Solletico, vmes risanke
17.30 Nan.: Dinozavri med nami, filmske novice
17.55 Danes v Parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Zanimivosti iz vsakdana: Italia sera
18.50 Variete: Poletje v Luna Parku
19.35 Vreme, dnevnik in sport
20.40 Nogomet Master Over 35: Avstrija-Italija
22.50 Dnevnik
22.55 Variete: Seconda serata (vodi Laura Laurenzi)
24.00 Dnevnik in vreme, 0.30 Danes v Parlamentu
0.40 Dok. o kulturi renesanse: La stanza del Principe
1.10 Aktualno: Sottovoce

RAI 2

- 7.15 Nan.: La clinica della Foresta nera
8.00 Variete za najmlajše Quante storie!
9.55 Nad.: Quando si ama
11.45 Dnevnik, 12.00 TG2 33
12.10 Nan.: Zdravnik med medvedi
13.00 Dnevnik, zdravje, vreme
14.00 Otroški variete: Quante storie Disney, risanke
14.30 Nad.: Paradise Beach, 15.00 Santa Barbara
15.45 Dnevnik
15.50 Variete: Popolne na RAI 2 (vodi G. Fossà)
16.05 Film: Guardia di ferro (dram., ZDA '90, i. G.C. Scott, E. Roberts)
17.00 Dnevnik
17.50 Vabilo na festival v Spoleto, 18.10 Sport
18.35 Sereno Variabile
18.45 Dvojni obraz pravice
19.45 Dnevnik in sport
20.20 Variete: Ventieventi
20.40 Film: Rio Conchos (western, ZDA '64, i. R. Boone, T. Franciosa)
22.35 Aktualno: Mladi v živo
23.30 Dnevnik in vreme
0.05 Avtorska glasba
1.00 Nan.: Komisar Kress

RAI 3

- 6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Videosapere: Rossellini TV, Divja narava, Potovanje po Italiji, Vodice za izbiro fakultete
12.00 Dnevnik, delo, okolje, znanstveni dnevnik
12.40 Nan.: Vita da strega
13.05 Dok.: Arabija
13.25 Ženske v glasbi
14.00 Deželne vesti, dnevnik
14.50 TGR Bellitalia
15.30 Sport: atletika, superbike, bezbol
16.30 Potovanje po Italiji
17.00 Film: La diva (dram., ZDA '53, i. B. Davis)
18.45 Rubrika Vivere, vreme, dnevnik, deželne vesti
19.50 BlobCartoon, 20.10 Blob
20.30 Aktualno: Chi l'ha visto?
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Aktualno: Talk Show Linea 3, 23.55 Pred premiero: Opera kviz
0.30 Dnevnik, pregled tiska, vreme, filmske novice
1.00 Variete: Fuori orario

RETE 4

- 7.00 Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.30 Nad.: Manuela, 8.30 Il disprezzo, 9.45 Rubi, 10.30 La donna del mistero 2, 11.00 Senza peccato, 12.20 nan. Mai dire sì, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00 Nad.: Sentieri
14.45 Film: Esterina (dram., It. '59, r. C. Lizzani, i. C. Gravina, G. Horne)
17.10 Aktualno: Perdonami, 18.00 Punto di svolta, vmes (19.00) dnevnik
20.45 Film: Sfida all'O.K. Corral (western, ZDA '57, i. K. Douglas, B. Lancaster)
22.50 Film: L'innocente (dram., It. '70, i. G. Gianini, L. Antonelli), vmes (23.30) dnevnik
1.30 Pregled tiska
1.40 Nan.: Hitchcock

CANALE 5

- 6.00 Na prvi strani
9.00 Maurizio Costanzo Show
11.10 Una bionda per papà
11.40 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik TG 5
13.25 Sgarbi quotidiani
13.40 Nad.: Beautiful, 14.15 Amarsi
15.00 Nan.: Pappa e Ciccio, 15.30 La tata
16.00 Otroški variete, vmes risanke in nanizanka
17.55 TG5 Flash - Kratke vesti
18.00 Kviza: OK, il prezzo è giusto, 19.00 La ruota della fortuna
20.00 Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40 Nan.: Papà prende moglie (i. M. Columbro)
22.45 Večerni dnevnik
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) dnevnik
1.30 Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

- 6.30 Otroški variete
9.20 Nan.: Chips, 10.25 T.J. Hooker, 11.25 Village, 11.30 MacGyver
12.25 Odprti studio
12.30 Aktualno: Fatti e misfatti
12.40 Sport studio
12.50 Otroški variete
14.00 Odprti studio
14.30 Variete: Non è la RAI
16.15 Nan.: Un professore alle elementari, 16.45 Neon Rider, 17.45 Primi baci, 18.20 Melrose Place
19.30 Odprti studio, vreme
19.50 Sport studio
20.00 Variete: Karaoke
20.40 Glasb. oddaja: Festivalbar (vodi F. Panicucci)
22.40 Film: Body Bags (srh., ZDA '93, i. S. Easton, Twiggy), vmes (23.40) Fatti e misfatti
0.45 Italia 1 sport
1.45 Sgarbi quotidiani

TELE 4

- 13.30 19.30, 22.10, 0.15 Dogodki in odmevi
20.30 Film: Comedy Company
22.05 Gospodarska stran

MONTECARLO

- 14.00 18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10 Film: I pirati dello spazio
20.35 Nad.: Homefront
23.30 Variete: Tappeto volante
0.10 Film: Il rivoluzionario (dram., ZDA '70)

RAI 3 slovenski program

- 20.25 Risanka: Podobe
20.30 TV dnevnik

SLOVENIJA 1

- 09.10 Igrajmo se gledališče, 12/13 del lutkovne serije
09.40 Lovca na jelene, ponovitev ameriskega filma
12.35 Izziv, ponovitev
13.00 Porocila
13.05 Sedma steza, ponovitev
15.10 Sobotna noč, ponovitev
17.20 Mostovi
18.00 TV dnevnik 1
Otroški program
18.05 Arabella se vrača, 11/26 del ceske nadaljevanke
18.35 Risanka
18.40 Fallerjevi, 2. del nemske serije
19.13 Risanka
19.30 TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05 Zgodbe medenih tednov: Na preizkusnji, 7. del nemske nanizanke
21.00 Osmi dan
22.00 TV dnevnik 3, vreme, sport
22.15 Zarišče
22.35 Poslovna borza
22.50 Sovo
'Alo, 'alo, 5/6 del angleske nanizanke
Heroji umirajo mladi
Novo življenje, 12/16 del ameriske nadaljevanke
Ne motite

SLOVENIJA 2

- 08.25 Atene: EP v kosarki (M): Slovenija - Turcija, prenos
13.00 Euronews
15.10 Malo anglescine, prosim, ponovitev
15.35 Karaoke, ponovitev
16.40 Sovo, ponovitev:
18.00 TV dnevnik 1
18.05 Regionalni studio Koper
18.45 Iz življenja za življenje
19.15 Videospon
20.05 R & R
20.30 Zelena ura
20.55 MTV Unplugged: R. E. M.
21.45 Zgodbe iz malega mesta, 3., zadnji del finske drame
22.45 Svet poroča
EP v kosarki (M): Slovenija - Turcija, 2. polčas, posnetek

KANAL A

- 10.15 Luč svetlobe, ponovitev
11.05 Alice v glasbeni deželi, ponovitev
11.35 Video igralnica, ponovitev
12.05 A-shop, Spot tedna, CMT
16.15 Spot tedna, A-shop
16.30 Prihod, ponovitev
18.15 Generacija transformacij II, ponovitev
18.45 A-shop
19.00 Vreme, risanka
19.10 Luč svetlobe, 456. del
20.00 Rodeo
20.30 Tropska vročina
21.20 Vreme
21.25 Vrečni krog
21.55 Računalniška kronika
22.25 Dežurna lekarna

Koper

- 16.00 Euronews
16.30 Kosarka - EP v Atenah: Slovenija - Turcija, posnetek
18.00 Slovenski program
Studio 2
18.45 Primorska kronika
Sredozemlje
19.00 TV dnevnik
19.30 TV sola
20.00 Euronews
20.30 Sredozemlje
21.00 Rhythm & News, vodi Andrea F.
22.00 Slike iz Sečuana: Otroške igre
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Slovenski program
Sportel - oddaja o zamejskem športu in športnikih

Avstrija 1

- 06.05 Ponovitve
13.00 Otroški program
15.25 Mini cas v sliki
15.35 Vesoljska ladja Enterprise
Potovanje na Eden
16.25 Knight Rider
Skrivnostni menih
17.10 Strašno prijazna družina
Kdo bo zadel več?
17.35 Zlata palača
Zena za Rolanda
18.05 Grad ob Vrbskem jezeru
Z gologlavcem zmeraj pridejo težave
Pri Huxtablovih
Gospod Divjina
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Pogledi od strani
20.15 Cisto vsakdanja posast
Domaca muha
21.05 Chichago Hope
Primer za psihiatra
21.55 Glavni osumljenec, Nova sled inspektorice
Tennis nove
23.40 Cas v sliki
23.45 Komeditanti, ameriški film, 1967
Igrajo: Richard Burton, Elizabeth Taylor, Paul Smith, Lillian Gish, Alec Guinness in drugi
Režija: Peter Glenville
20.05 Strašno prijazna družina, ponovitev
02.30 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
03.30 Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
05.35 Raji zivali

Avstrija 2

- 09.00 Cas v sliki
09.05 Vsak dan s Schiejokom, ponovitev
10.05 Divja reka, ponovitev
11.55 Vreme
12.05 Klub za seniorje
13.00 Cas v sliki
13.10 Tema, ponovitev
14.25 Doktor Trapper John
Sestra ima problem
Umor, je napisala
15.10 Smrtonosno snidenje
S Schiejokom vsak dan
16.00 Cas v sliki
17.00 Dobrodošli v Avstriji
17.05 Zvezna dežela danes
19.30 Cas v sliki, kultura
20.00 Sport
20.15 Akti X
Lazar
21.10 Reportaza
22.00 Cas v sliki 2
22.30 Sport
23.15 Phettbergs Nette nocti sov
00.00 Checkpoint '95
reportaza o TV spektaklu
01.00 Akcija K, avstrijski dokumentarec, 1994
01.25 Umetniki za boljši svet
01.35 Pogledi od strani
01.45 Videonoc

RADIO

Slovenija 1

- 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 8.40 Novakovi; 9.35 Turistični napotki; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Ekološki kotiček; 17.00 Studio ob 17-h; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Slov. zemlja v pesmi in besedi; 21.05 Igra; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 23.05 Nokturno.

Slovenija 2

- 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar kulturnih prireditev; 9.35 Pop-evki tedna; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 13.00 Obvestila; 14.00 Drobtnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Lingvistični kotiček; 17.50 Šport; 18.10 Fiesta latina; 19.30 Štos - še v torek obujamo spomine; 21.00 Od dejanj k besedam; 22.20 Stoletje improvizirane glasbe.

Slovenija 3

- 7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Kulturni globus; 11.05 Človek in zdravje; 13.05 Počitniško popotovanje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Big Band RTVS; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Ljudsko izročilo; 16.40 Enej; 17.45 Izšlo je; 18.00 Koncerti na tujem; 19.30 Arije in monologi; 20.00 Literarni večer; 20.45 S koncertov; 22.25 Glasba našega časa; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

- 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Otvoritev, jutranjik; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servise informacije; 9.45 Iz odvetnikove pisarne; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 Pesem tedna; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Kontaktna odd.: Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.45 Informativni servis; 17.15 Borzno poročilo; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Iz kulturnega sveta; 19.00 Dnevnik; 19.30 Večerni pr 22.30 Torkov koncert.

Radio Koper

(italijanski program)

- 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbi-rali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Edig Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kultura; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.50 Single ted-

na; 15.00 Zoo station; 16.00 Modri val- glasbeno popoldne; 18.00 Italijanska glasba; 18.45 Il flauto magico; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 11.45 Borza znanja; 12.00 BBC novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 16.25 Uganka; 17.00 Bančne informacije; 20.00 Labirint znanja; 23.00 Egostyle; DJ Alf.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 13.20 Tudi jeseni je lepo; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.10 Varujmo zdravje; 19.30 Večerni pr - 911 Turbo.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Studij in glasba; 19.30 Športna sobota; 21.00 Kulturno-umetniški program.

Radio Študent

9.00 Jajčkova lestvica; 11.00 Kondicija dvojskega sistema; 14.00 Recenzije (knjižne novice) & Napovedi; 15.00 OF, Jocular; 17.00 Kaj pa univerza?; 19.00 TB: Method Man; 20.00 Underground International, Hard'n'Heavy, Techno; 24.00 Reprize.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kraji pod Grmado v letih 1914-1918; 8.40 Potpuri, vmes (9.15) Pravilnični kotiček; 10.10 Simfonični koncert; 11.30 Odprta knjiga: Doktor Živago (B. Pasternak, r. M. Prepeluh, 2.); 12.00 Na počitnice, nato Slov. lahka glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Literarne podobe; 14.40 Evergreen; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album: S. Prokofjev; 18.00 Enej: Adam, kje si? E. Kocbek in njegov čas (r. J. Babič); 18.30 Tropicana; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Glasba po željah; 15.00 Rok z Vami; 18.00 Otroški vrtiljak; 20.00 Oddaja SKD Tabor Opčine; 20.30 Smeh in glasba.

Radio Koroška

18.10-19.00 Otroška odd.

GLEDALIŠČA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

CANKARJEV DOM,
tel.: 061/ 222-815

Danes, 27. junija, ob 20. uri:
SKUPINA NORDEY -
ARMANDO LLAMAS:
14 V PAST UJETIH IGER (+2).

Režiser je Stanislas Nordey - najnovej-
se odkritje francoskega gledališča.
Dvoumna in sprevržena spolnost.
Komično v tragicnem,
tragično v komičnem.
Predstava presenecenj!

KUD FRANCE PRESEREN, tel.: 061/ 332-288
V sredo, 28. junija, ob 21. uri: DIVINA DIVANOVA v izvedbi Gledališča Ane Monro.

CELJE
SLG, tel.: 063/ 25-332
V sredo, 28. junija, ob 21. uri: O. Zupancič - VERONIKA DESENISKA, za abonma sobota večerni I in izven. Predstava bo se v četrtek, 29. junija, isti uri, za abonma sobotni večerni II, izven in v petek, 30. junija, ob isti uri, za abonma torek in izven.

KOPER
V četrtek, 29. junija, Martincev trg ob 19. uri: OSAP-SKE STORIJE v izvedbi Gledališke skupine Osp.

MARIBOR
SNG D.RAMA, tel.: 062/ 221-206
V sredo, 28. junija, Minoritska cerkev ob 21. uri: R. Serling - OBMOČJE SOMRAKA.
V soboto, 1. julija, Slomškov trg pred gledališčem ob 21. uri: PRVA POLETNA NOČ DRAME - Predstavitel nove repertoarne podobe Drame v sezoni 95/96.

SNG OPERA IN BALET, tel.: 062/ 221-206
V četrtek, 29. junija, ob 21.30: J. Strauss - PLES KADETOV, balet. V nedeljo, 2. julija, ob 19.30: TRISTAN IN IZOLDA. Gostovanje na festivalu Lent 95.

LGM, tel.: 062/ 26-748
V nedeljo, 2. julija, atrij mariborskega gradu ob 11. uri: Nace Simončič - VELIKI KIKIRIKI.

KRANJ

Kranjsko gledališče Cez cesto
je skupaj z Dramo Recan iz Trenta
pripravilo zanimiv gledališki dogodek,
ki se bo odvijal v
starem pokritem bazenu v Kranju.
Mrozkov Poletni dan boste prvic preživeli v Sloveniji
danes, 27., v četrtek, 29., in v petek,
30. junija, ob 22. uri.

LUTKE BREZ MEJA - BLED 95

15. uri: otvoritev lutkovnega festivala;
16. uri: nastop italijanskih lutkarjev;
17. uri: nastop lutovnega gledališča GM Jesenice, 2premiera lutkovne igrice FONFEK FIJE;
17.30: nastop glasbene skupine TIP-TOP.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich
Mednarodni festival operete 1995 bo na sporedu od 4. julija do 13. avgusta.
Festival bodo otvorili z Leharjevo opereto »Dezela smehljlja« (Il paese del sorriso). Pod vodstvom Tiziana Severinija bodo nastopili orkester, zbor in balet gledališča Verdi.
Premierska predstava bo v torek, 4. julija, ob 20.30 (red A). Ponovitve bodo trajale do 8. julija.
Avditorij Muzeja Revoltella
Poletni koncerti: V ponedeljek, 3. julija, ob 20.30 - Koncert pianistke Elizavete Chaverdian. Na programu Schumann, Liszt in Rachmaninov.

Prodaja vstopnic pri blagajni dvorane Tripcovich: 9-12, 16-19.
Grad sv. Justa
V nedeljo, 2. julija, ob 21. uri »Il postino«. Režija Michael Redford. Nastopa Massimo Troisi.
V ponedeljek, 3. julija, ob 21.00 - »Fragola e cioccolata«, režija T. Gutierrez Alea e J. Carlos Tabio. Igrajo J. Perrugoria in V. Cruz.

KOROŠKA

CELOVEC

Koroska hala (Sejmisce): do 1. julija 1995 je na sporedu muzikal »Cats«. Urnik: vsak dan (razen ponedeljkov) ob 20.00, ob sobotah in nedeljah dodatno tudi ob 15.00. Vsak torek (ob 20.00) in vsako nedeljo (ob 15.00) so predstave v angleščini.
nazije za Slovence.

TINJE

Danes, 27. t.m., ob 19.30 - Posledice spremembe podnebja v srednji Evropi.Predava

RAZNE PRIREDITVE
SLOVENIJA

LJUBLJANA

GLEDALISKI KLUB KRKA,
Dunajska 65
Danes, 27. junija, ob 19.30: srečanje z
NACETOM SIMONCICEM.

GALERIJA SOU KAPELICA
V sredo, 28. junija, ob 21. uri: predavanje izvrstne poznavalke sodobne performance umetnosti EVE DIEGRITZ, ki bo predstavila svoj izbor aktualne svetovne produkcije z video posnetki in komentarji.

MUZEJ NOVEJSE ZGODOVINE,
Celovška c. 23
V sredo, 28. junija, ob 11. uri: predstavitev CD-ROMAa Slovenski bankovci in kovanci 1918-1995.

VODNIKOVA DOMACIJA,
Vodnikova 65
Danes, 27. junija, ob 19.30: predstavitev
knjige BOJANA MESERKA - Sanjalisce.

GALERIJA SKUC, Stari trg 21
Predavanji ruskega lingvista in antropologa kulture ALEKSEJA JURČAKA:
danes, 27. junija, ob 19. uri: CINICNI

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej judovske skupnosti iz Trsta »Carlo in Vera Wagner« (Ul. del Monte 5): Do 31. julija je na ogled razstava ob 50. obletnici smrti Ane Frank.
Obcinska galerija: do 16. julija si lahko ogledate razstavo, ki je posvečena italijanskemu

opernemu pevcu Enzu de Muro z naslovom »Il magico splendor lo sguardo abbaglia« (Magični blesk privablja pogled).

V
Cankarjevem
domu
v Ljubljani
je v okviru
21.
Mednarodnega
grafičnega
bienala
na ogled
razstava
otroške grafike

GLASBA
SLOVENIJA

LJUBLJANA

36. MEDNARODNI JAZZ
FESTIVAL

Krizanke in Cankarjev dom
od 28. junija do 1. julija

Sreda, 28. junija, ob 20. uri: DEWEY REDMAN QUARTET in ABBEY LINCOLN QUARTET.

V četrtek, 29. junija, ob 20. uri: THE GERI ALLEN TRIO in BILL EVANS & PUSH.
Klub CD ob 24. uri:
SLOVENSKI ROUND MIDNIGHT + JAM SESSION, QUATEBRIGA.

KUD FRANCE PRESEREN,
tel.: 061/ 332-288

V četrtek, 29. junija, ob 20. uri: koncert THE SPOONS.

BLED

V petek, 30. junija, Cerkev Sv. Martina ob 20.30: koncert GODALNEGA KVARTETA SANKT-PETERSBURG MOZARTEUM.

GROBLJE PRI DOMŽALAH

Danes, 27. junija, cerkev sv. Mohorja
in sv. Fortunata ob 20. uri: 4. koncert
ANDREASA REINERJA (violina) in

ACIJA BERTONCLJA (klavir).

KOPER

V četrtek, 29. junija, Martincev trg, ob 19.30: nastop učencev sole kitaristov, ob 20. uri: nastop sole synthesizerja Koper in ob 20.30: nastop Mesanega pevskega zbora Maestral Koper.

ROGAŠKA SLATINA

V sredo, 28. junija, Kapelica sv. Ane v Zdraviliscu Rogaska Slatina ob 20.30: koncert udeležencev Mojstrskega tecaja za mlade glasbene talente.

GLASBA
FJK

LJUBLJANA

KUD FRANCE PRESEREN
Danes, 27. junija, bo ob 21. uri otvoritev
razstave fotografij LJUBO DOMA
KDOR GA IMA avtoric VESNE CRNI-
VEC in MOJCE CAJNKO. Razstava bo
na ogled do 10. julija.

GALERIJA KOS (v pasazi Nebotičnika)
Razstava risb IVE SUBICA je na ogled do
14. avgusta.

CANKARJEV DOM
V Mali galeriji je do 2. julija na ogled fotografska razstava CHRISTOPHA DONNETA.
Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFIČNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 10. septembra.
Razstava svetovne novinarske fotografije WORLD PRESS PHOTO je na ogled do 5. julija.
MODERNA GALERIJA
V Mali galeriji je do 3. septembra, na ogled razstava PETRE VARL SIMONČIČ z naslovom PITA MOJE MAME.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 10.9. je na ogled razstava umetnika pop-arta Jamesa Rosenquista.
Miramarski park-Konjusnica: do 23.7. je na ogled razstava »Dali kipar, Dali ilustrator«.
Galerija Tommaseo: Do 3. julija je na ogled razstava »Racunalniški izrazi«. razstavljajo Galmonte, Hmeljak, Moschik, Kundlinger in Spizzichino.
Galerija Rettori Tribbio: razstavlja slikar Ottavio Bomben.
Grad sv.Justa-Bastione fiorito: na ogled je antoloska razstava slikarja Fulvia Juricica.
Galerija Art Light Hall: do 30.6., razstavlja fotograf Maurizio Maier.
Galerija Bassanese: na ogled je razstava z naslovom »Ordine, caos e frattali«.
Peterlinova dvorana-Ul. Donizetti 3: na ogled je razstava del slikarke Marte Kunaver.
SESLJAN - Sedez turistične ustanove: do 4.7. razstavlja Michela Stradi.
ŠTANJEL
V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do

GALERIJA GLINA, Gornji trg 11
Razstava del POMPEA PIANEZZOLA je na ogled do 15. julija.

GALERIJA DVORNI TRG, Dvorni trg 2
Razstava NAGRAJENCEV III. BIENALA SLOVENSKE GRAFIKE - NOVO MESTO je na ogled do 5. julija.

KI CENTER KRIZANKE,
Trg francoske revolucije 7
Razstava ARHITEKTURNI MUZEJ - HISA ARHITEKTURE OB PLECNIKOVI HISI V LJUBLJANI je na ogled do 8. julija.

BREŽICE
GALERIJA POSAVSKEGA MUZEJA
Razstava OROZJE PRETEKLOSTI je na ogled do 28. avgusta.

CELJE
LIKOVNI SALON CELJE
Razstava Prostor za pripoved ERICHA PRASCHAKA je na ogled do 30. junija.

IZOLA
GALERIJA INSULA
Razstava OTROSKO KIPARSTVO - Kiparska delavnica ZKO Koper 1990.

KOSTANJEVICA NA KRKI
GALERIJA BOZIDAR JAKAC
Razstava slik JONA GALA PLANINCA je na ogled do 31. avgusta.

MARIBOR
GALERIJA DLUM, Zidovski trg 10
Razstava plastik VOJKA STUHEČA je na ogled do 25. julija.

RAZSTAVNI SALON ROTOVZ,
Kraigherjeva 3
Razstava BRANKA LENARTA fotografije (1972-1993) je na ogled do 22. julija.

PIRAN
MESTNA GALERIJA PIRAN
Razstava fotoreportaze JOHNA PHILLIPSA AMERICANI MED PARTIZANI SLOVENIJE je na ogled do 12. julija.

SLOVENJ GRADEC
Razstava fotografij STANETA JERSICA je na ogled do 1. avgusta.

ŠKOFJA LOKA
GALERIJA IVANA GROHARJA
Razstava slik LOJZETA CEMAZARJA.

30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih od 14.00-19. ure (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10.00-12.00 in od 14.-19.00

KOROŠKA

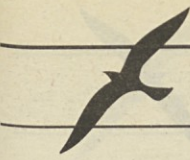
CELOVEC

Dezelna galerija: Do 10.9. bo na ogled razstava »Do danes-dve stoletji umetnosti na Koroskem«
Hisa umetnikov: do 8.7. so na ogled dela Güntherja Brusa.
Mestna hisa-Mestna galerija: do 16.7. je odprta razstava Jeana Eggerja.
Kunstforum: do 7.7. je odprta razstava Kurta Weltherja.

ROŽEK

Galerija Sikoronja
Do 2. julija razstavlja Ivo Prancic.

TENIS / ZAČETEK TURNIRJA ZA GRAND SLAM V WIMBLEDONU

Od nosilcev med gledalci le Krajicek

*Favoriti niso imeli pretirano težkega dela
Pri ženskah v prvem korgu ni bil presenečenj*

LONDON (dpa) - V prvem krogu teniškega turnirja Grand Slam v Wimbledonu se je že poslovil 12. nosilec Richard Krajicek, ki ga je premagal American Brian Shelton. Branilec naslova Pete Sampras pa je odpravil Nemca Karstena Braascha s 7:6 (7:5), 6:7 (2:7), 6:4 in 6:1, izmed nosilcev pa sta bila uspešna tudi četrti Goran Ivanisevič in sedmi Wayne Ferreira.

Izidi: 1. krog - moški: Boetsch (Fra) - Marques (Por) 7:6 (8:6), 6:2, 6:2, Gloria (ZDA) - Renzenbrink (Nem) 6:4, 3:6, 1:6, 6:3, 6:2, Kucera (Slk) - Ondruska (JAR) 6:1, 6:4, 7:5, MacLagan (VB) - Furlan (Ita) 2:6, 6:2, 7:6 (7:5), 6:3, Shelton (ZDA) - Krajicek (Niz, 12) 7:6 (7:2), 6:3, 6:3, Krickstein (ZDA) - Bergström (Sve) 4:6, 0:6, 7:6 (7:4), 6:2, 6:2, Stark (ZDA) - Vasek (Ces) 4:6, 2:6, 6:4, 3:0 - predaja, Ivanisevič (Hrv, 4) - La-reau (Kan) 6:2, 6:4, 6:4, Carbonell (Spa) - Masur (Avs) 6:7 (10:12), 7:5, 6:7 (0:7), 6:4, 6:2, Delaitre (Fra) - O'Brien (ZDA) 6:4, 2:6, 1:6, 6:4, 6:2, Fetterlein (Dan) - Sinner (Nem) 6:4, 7:6 (7:4), 6:3, Sampras (ZDA, 2) - Braasch (Nem) 7:6 (7:5), 6:7 (2:7), 6:4, 6:1, Volkov (Rus) - Washington (ZDA) 4:6, 7:6 (11:9), 6:4, 4:6, 12:10, Björkman (Sve) - Burgsmüller (Nem) 6:1, 6:1, 6:1, Rusedski (VB) - Simian (Fra) 6:3, 6:3, 6:3, Knowles (Bah) - Rios (Cile) 4:6, 6:3, 6:4, 7:6 (7:4), Matsuoaka (Jap) - Novacek (Ces) 6:4, 6:7 (5:7) 3:6, 6:3, 6:4, Ferreira (JAR, 7) - Vacek (Ces) 6:2, 6:4, 5:7, 6:4, Forget (Fra) - Henderson (VB) 6:1, 6:3, 7:6 (7:4); **ženske:** Neiland (Lat) - Avila (Spa) 6:0, 6:1, Monami (Bel) - Fendick (ZDA) 6:2, 6:3, Schultz-McCarthy (Niz, 15) - Bobkova (Ces) 6:7 (4:7), 7:6 (7:3), 6:1, Frazier (ZDA, 12) - Rottier (Niz) 6:4, 7:5, Wiesner (Avt) - Porwik (Nem)

6:4, 6:3, Babel (Nem) - Perfetti (Ita) 2:6, 6:2, 6:4, Date (Jap, 6) - Appelmans (Bel) 6:4, 6:2.

Različna misljenja o novih žogicah v Wimbledonu

O novih žogicah v Wimbledonu krožijo različna misljenja. Potem ko je v lanskem finalu izmenjavanje žogic med Petom Samprasom in Goranom Ivanisevičem samo enkrat trajalo več kot stiri udarce, naj bi bilo letos z mehkiimi žogicami veliko zabavneje. Kroglice iz filca, ki jih je v teniški Meki kar 31.200, so se zmeraj okrogle, vendar bo pritisk v njih za pet odstotkov manjši. Žogica leti počasneje in višje odskoči. Zacetni udarci najboljsh mojstrov bele žogice bodo tako se zlasti v hladnejšem vremenu počasnejši

za 15 km/h. Z novo generacijo žogic naj bi teniška igra na »sveti travi« postala zanimivejša.

»Žogice so resda nekoliko mehkeje, vendar ne dovolj mehke, da bi lahko opazili bistveno razliko,« pravi Pete Sampras, zmagovalac Wimbledonu v zadnjih dveh letih. V nasprotju z Američanom pa se Nemec Michael Stich, zmagovalac tega turnirja leta 1991, počuti nekoliko prikrasnega: »Pri drugem servisu bo težje, ker ga tudi sicer ne udarš tako močno kot prvega. To bo velika prednost za igralce, ki dobro vračajo zacetne udarce, na primer Agassija.« Najboljši igralec na svetovni jakostni lestvici, ki si je leta 1992 wimbledonsko zmago priboril tudi brez mehkih žogic, pa odgovarja: »Nove žogice pomagajo igralcem, kot so Sampras,

Pete Sampras je že v drugem krogu (Telefoto AP)

Ivanisevič, Becker ali Stich.«

V primerjavi z običajnimi žogicami, ki so premera med 6.35 in 6.67 centimetra, so nove žogice za malenkost večje.

Najbolj znani nemški poklicni sodnik Rudi Berger govori o »nebistvenih spremembah«, Boris Breskvar pa priznava: »Žogica resnično leti počasneje. To se vidi že

pri zacetnem udarcu.« Nove žogice so že preizkusili na teniških turnirjih na travi v Halleju, Nottinghamu, Queensu in Rosmalnu. Majhno razliko so opazili strokovnjaki, ne pa tudi gledalci. In ker je v Queensu zmagal wimbledonski zmagovalac Sampras, ta majhna, toda prefinjena razlika ne more biti tako velika.

ATLETIKA / PO IZREDNI DALJAVI 18,43 V TROSKOKU

Veter zagrenil Edwardsovo slavlje

Tudi brez vetra bi angleški skakalec močno presegel znamko svetovnega rekorda

Ne Christie, ne kak drugi veliko bolj pričakovani protagonist ni osvetlil evropskega pokala v Villeneuve d'Ascqu. Proslavil se je Jonathan Edwards, angleški troskokas, ki je v slogu svoji kolegov seveda pristen čudak. Willie Banks je ob zaletiscu večkrat imel radio neprekosljivih razsežnosti in se sele nato sprijaznil z za druge sprejemljivejšemu »walkman«. Banks je bil tudi prvi »showman« atletike, prvi, ki je začel z izven-tekmovalnimi vložki zabavati publiko.

Jonathan Edwards je baptist, v nedeljo ne bi smel delati nicesar. Britanec je bil zlasti dosleden do svoje veroizpovedi na SP v Tokiu leta 1991, ko ni skakal v finalu, ker je bil ta pač na sporedu na nedeljo. Leta 1993 v Stuttgartu spet podobna pesem. Fina-

le je spet bil na sporedu v nedeljo, toda Edwards je vendarle izprosil odpustek in zasedel tretje mesto.

V nedeljo so redki gledalci v Villeneuveu sledili neverjetni seriji skokov, katerih uradno vrednost je iznicil le rahlo premočan veter. Veter je slej ko prej najzvestejši zaveznik Willieja Banksa, cigar rekord 17, 97 m (pri vetru 1, 4 m/sek), dosežen leta 1985, je postal eden izmed najbolj vztrajnih - starejši je le rekord Italijana Mennee na 200 metrov iz leta 1979. Edwards je skočil 17, 90 (veter +2, 5 metra na sekundo), 18, 43 (+2, 4), se vedno spostovanja vrednih in edinih regularnih 17, 72 (+0, 5) in 18, 39 (+3, 7). Banksa je veter resil se v dveh priloznostih. Prejšnji teden je Kubanec Yoelvis Quesada v Madridu skočil natanko 17, 97, toda z »orkanskim«

vetrom 7, 5 m/s v hrbet. Mike Conley, veliki protagonist zadnjih sezon, je leta 1992 na Ol v Barceloni skočil 18, 17 m z vetrom 2, 1 m/s, torej le desetinko cez dovoljenih 2, 0 m/s.

Ob tem se postavlja vprašanje, koliko veter skakalcem v daljino in troskokašem sploh pomaga. Studije Americanov so pokazale, da en meter na sekundo izboljša skok za en odstotek doseženega rezultata. Torej bi Edwards namesto 18, 43 skočil 18, 35, znamka 18, 17 Mikea Conleya pa bi bila 18, 15. Po drugi strani velja pripomniti, da si skakalci dolzino zaleta točno preračunajo in veliko premočen veter (recimo primer Quesade) jim lahko se zmeša strene tik pred odskocno desko. Edwards je po tekmi dejal: »Tudi brez vetra bi skočil cez Banksov rekord.« Pa se res je... (dk)

ODBOJKA / BRAZILIJA, KUBA, ITALIJA, BOLGARIJA, RUSIJA IN J. KOREJA NAPREJ

Finalni del svetovne lige bo v začetku julija v Braziliji

RIM - Reprezentance Brazilije, Kube, Italije, Bolgarije, Rusije in Južne Koreje bodo od 4. do 9. julija v Belo Horizonteju in Rio de Janeiru sodelovale na zaključnem delu svetovne odbojkarske lige. Nazadnje si je uvrstitev v elitno sesterico na račun Španije priborila Kuba, čeprav je v zadnjem srečanju 6. kroga kvalifikacijske faze po petih nizih igre klonila pred Brazilijo.

Italija je pred 9.000 gledalci v Rimu s 3:1 odpravila Nizozemsko. »Nas naslednji cilj v tej ligi je uvrstitev v finale. Imamo močno ekipo in pokazalo se je, da ima tudi ta pomlajena reprezentanca zagotovljeno bodočnost,« je po zmagi proti Nizozemcem poudaril selektor »azzurov« Julio Velasco. Čeprav Nizozemska, ki je olimpij-

ski in svetovni podprvak, ne bo sodelovala na finalu »world league« v Braziliji, selektor Alberda ni bil razocaran. »To je bila za nas pomembna preizkusnja pred nastopom na evropskem prvenstvu v Atenah, saj smo na svetovni seriji sodelovali z zelo mladim mostvom.

Izidi zadnjega kroga

Skupina A: ZDA - Španija 0:3, 3:1, Brazilija - Kuba 3:2, 3:2. Končni vrstni red: Brazilija 14, Kuba in Španija 12, ZDA 8.

Skupina B: Bolgarija - Grčija 3:1, 0:3, Italija - Nizozemska 3:0, 3:1. Končni vrstni red: Italija 20, Bolgarija 18, Grčija 6, Nizozemska 4.

Skupina C: Japonska - J. Koreja 1:3, 3:0, Kitajska - Rusija 1:3, 3:2. Končni vrstni red: Rusija 20, J. Koreja 12, Kitajska in Japonska 8.

Blok Bolgarov Nikolaja Ivanova in Jeljazkova (od leve)

Spored finalnega dela

4. julij: Rusija - Kuba, Italija - J. Koreja, Brazilija - Bolgarija; 5. julij: Italija - Kuba, Bolgarija - J. Koreja, Brazilija - Rusija; 6. julij:

Rusija - Bolgarija, Kuba - J. Koreja, Brazilija - Italija; 8. julij: Italija - Rusija, Kuba - Bolgarija, Brazilija - J. Koreja. 9. julija: tekmi za 3. in 1. mesto.

FORMULA INDY / DIRKA V PORTLANDU

Vasser prvič slavil po diskvalifikaciji Unserja

PORTLAND - Tudi formule indy se je očitno oprijel sindrom formule 1. Prvic po letu 1984 se je namreč zgodilo, da so zmagovalca diskvalificirali, razlog pa je bil zelo podoben tistemu, zaradi katerega je bil lani v Belgiji diskvalificiran Michael Schumacher. Ko so funkcionarji po dirki v Portlandu pregledali avto, s katerim je ciljno crto kot prvi prevozil Al Unser, se je izkazalo, da podvoze njegovega Penske Mercedesesa med dirko ni bilo dvignjeno od tal za predpisanih pet centimetrov, ampak nekaj manj. Ko so funkcionarji hoteli izmeriti debelino materiala, ki podvoze loči od cestisca, so ugotovili, da del tega materiala celo manjka. Pri Penskeju trdijo, da so nedolzni in da je manjkajoči del odpadel med dirko, kar se je videlo tudi na televizijskih zaslonih. Kirk Russell, ki je v indyju zadolžen za tehnično plat tekmovanja, je povedal, da je tudi on videl, da je od avtomobila nekaj odpadlo, zato so njegovi ljudje ti isti del proge natančno pregledali, a niso našli nicesar. Pri Penskeju so se na odločitev vodstva tekmovanja že pritožili, pritožbo pa bodo obravnavali sele čez nekaj tednov. Zmaga v Portlandu je tako prvič v karieri pripadla Jimmyju Vasserju, 2. je bil Bobby Rahal in 3. Michael Andretti.

Dirko je najbolje zael Jacques Villeneuve,

ve, ki je vodil do 25. kroga, takrat pa ga je prehitel Unser. Pozneje ga je prehitel se Paul Tracy, a sta oba zaradi tehničnih težav v zadnji četrtini dirke morala odstopiti. Tezavam se niso mogli izogniti niti mnogi drugi. Tako je odstopil Emerson Fittipaldi, Christian Fittipaldi se je zavrtel na progi in s tretjega padel na 11. mesto, Gilu de Ferranu se je se tri kroge pred ciljem nasmihalo četrto mesto, a je moral odstopiti. Zelo pestro popoldne je imel Michael Andretti, saj je s proge zrinil kar tri dirkače: Bryana Herto in Stefana Johanssona, ki sta zaradi tega morala odstopiti, ter Jimmyja Vasserja, ki pa se mu je v dirko se uspelo vrniti in po diskvalifikaciji Unserja celo zmagati.

Izidi: 1. Vasser, 102 kroga (povprečna hitrost 166.569 km/h), 2. Rahal, 3. Andretti (vsi ZDA), 4. Boesel (Bra), 5. Johansson (Sve), 6. Gugelmin (Bra), 7. Gordon (ZDA), 8. Fernandez (Meh), 9. de Ferran (Bra), 10. Grecco (ZDA), 11. C. Fittipaldi (Bra), 12. Pruett (ZDA). Skupni vrstni red po devetih dirkah: 1. Villeneuve 81, 2. Gordon 81, 3. Andretti 69, 4. Rahal 68, 5. Pruett 67, 6. Unser 61, 7. Tracy 57, 8. Gugelmin 53, 9. Fabi 50, 10. Vasser 45.

Naslednja dirka bo 9. julija v Elkhart Lakeu. (S. D.)

NOVICE

Američani zmagali na nogometnem pokalu ZDA

PISCATAWAY (STA/AP) - Ameriška nogometna reprezentanca je zmagala na nogometnem pokalu ZDA. Za ta uspeh je domači reprezentanci na zadnji tekmi v Piscatawayju (New Jersey) proti Kolumbiji zadostoval že neodločen rezultat 0:0. Američani so pred tem premagali Mehiko (4:0) in Nigerijo (3:2), s čemer so zbrali 7 točk. Druga je bila Kolumbija (5), tretja Mehika (4) in zadnja Nigerija, ki je doživela tri poraze. Na zadnji tekmi turnirja so Kolumbijci, ki so imeli veliko podporo tudi na tribunah, imeli veliko terensko premoč. Ameriški vratar Brad Friedel je imel zelo veliko dela, Mike Burns pa je po streli Jorgeja Bermudeza v zadnji minuti z glavo odbil zogo z golove crte. Na drugi strani je vratar Rene Higuita posredoval le enkrat.

Peruanci premagali Slovake

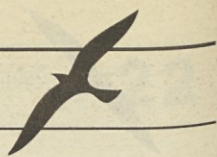
LIMA (STA/AFP) - Nogometna reprezentanca Peruja je v prijateljski tekmi v Limi premagala Slovasko z 1:0 (0:0). Edini zadetek je v 57. minuti iz enajstmetrovke dosegel Solano.

Med prvo deseterico na WTA brez sprememb

LONDON (STA/APA) - Med prvo deseterico na zenski teniški lestvici WTA ni sprememb glede na uvrstitev iz prejšnjega tedna. Prva je še naprej Nemka Steffi Graf, druga Spanka Arantxa Sanchez Vicario, tretja pa njena rojakinja Conchita Martinez. Lestvica (v oklepaju uvrstitev prejšnjega tedna): 1. (1.) Steffi Graf (Nem) 316.7379 točke, 2. (2.) Arantxa Sanchez Vicario (Spa) 293.4390, 3. (3.) Conchita Martinez (Spa) 218.1081, 4. (4.) Mary Pierce (Fra) 200.2857, 5. (5.) Jana Novotna (Ces) 173.7209, 6. (6.) Kimiko Date (Jap) 162.2429, 7. (7.) Lindsay Davenport (ZDA) 152.0714, 8. (8.) Gabriela Sabatini (Arg) 148.8313, 9. (9.) Magdalena Malejeva (Bol) 148.8077, 10. (10.) Anke Huber (Nem) 108.0596.

Muster na tretjem mestu ATP

MONTE CARLO (STA/APA) - Avstrijec Thomas Muster je po uspešnem nastopu in zmagi na turnirju v St. Pöltnu napredoval za eno mesto na teniški lestvici ATP in je tretji. Avstrijec je 14 točk pred Nemcem Borisom Beckerjem in 472 za drugouvrščenim Američanom Petom Samprasom, ki pa bo moral v naslednjih dveh tednih na turnirju za Grand Slam v Wimbledonu braniti lansko zmago in veliko število točk, ki si jih je lani pridobil. Na prvem mestu je še naprej prepričljivo Andre Agassi. Največ denarja iz nagradnih skladov je letos dobil Muster (1.564.929 dolarjev), na drugem mestu je Agassi (1.106.937) tretji pa Sampras (832.900). Lestvica (v oklepaju uvrstitev prejšnjega tedna): 1. (1) Andre Agassi (ZDA) 4.779 točk, 2. (2) Pete Sampras (ZDA) 3.873, 3. (4) Thomas Muster (Avt) 3.401, 4. (3) Boris Becker (Nem) 3.387, 5. (5) Michael Chang (ZDA) 3.134, 6. (6) Goran Ivanisevič (Hrv) 2.786, 7. (7) Jevgenij Kafelnikov (Rus) 2.468, 8. (8) Wayne Ferreira (JAR) 2.434, 9. (9) Sergi Bruguera (Spa) 2.218, 10. (10) Michael Stich (Nem) 2.187, 11. (13) Marc Rosset (Svi) 1.981, 12. (11) Magnus Larsson (Sve) 1.840; denarne nagrade: 1. Muster 1.564.929 dolarjev, 2. Agassi 1, 106.937, 3. Sampras 832.900.

EVROPSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO / PADLE PRAKTIČNO VSE ODLOČITVE

Slovenije ne bo v četrtfinalu Pričakovan poraz Italije z Litvo

V četrtfinalu bodo na mesto Slovencev igrali Španci - Za poraz kriva slaba igra v obrambi - Sabonis in ostali po pričakovanju premočni za »azzurre«

Skupina A

LITVA - Italija 80:69 (42:39)
LITVA: Homicius, Marcionis 32, Sabonis 19, Karnisovas 15, Krapikas 6, Loukminas 2, Markevitsious, Visockas, Stombergas, Timinskas.

ITALIJA: Magnifico 19, Rusconi 16, Gentile 15, Esposito 11, Pittis 4, Coldebella 2, Abbio 2, Fucka 1, Conti, Carera, Pieri, Frosini.

Sodnika: Radić (Hrvaska) in Sanchis (Spanija)

PM: Litva 22:32, Italija 12:16; 2T: Litva 23:39, Italija 24:46; 3T: Litva 4:10 (Kurtinaitis 0:2, Sabonis 0:2, Karnisovas 0:1, Marcionis 4:5), Italija 3:16 (Gentile 1:6, Magnifico 1:1, Pittis 0:3, Esposito 1:4, Conti 0:1, Abbio 0:1); PON: Abbio (38); gledalcev 7000

Z mestom v četrtfinalu že v zepu - zaradi zmage grcije

nad Izraelom - je Italija sinoči doživela pričakovan poraz proti močni Litvi. »Azzurri« so tokrat zaigrali kar dobro in se dolgo časa enakovredno borili z Litvo, čeprav je ta takoj na začetku povedla z 19:7. Toda v nadaljevanju so izbranci Ettore Messine do sredine prvega dela nadoknadili zaostanek in ob polcasu je Litva vodila samo s tremi točkami prednosti. Izenacečnost je trajala približno do 30. minute, nato pa si je Litva, pri kateri sta bila najboljša Sabonis in Marcionis, zagotovila odločilno prednost in brez večjih težav zmagala. Pri »azzurrih« sta bila najuspešnejša Magnifico in Rusconi.

ZRJ - Švedska 85:58 (42:30)

ZRJ: Bodiroga 8 (4:6), Danilović 16 (1:2), Obradović 8 (0:2), Sretenović, Paspalj 12, Berić 3, Djordjević 9 (2:2), Re-

braća 12 (4:9), Divac 4, Savić 7 (1:1), Tomasević 3 (1:2), Kotorović 3 (1:4).

SVEDSKA: Hakansson, Andersson, Larsson 4 (2:2), Evers 3 (1:4), Gaddefors 9, Larsson 5, Lefwert, Blom 5 (5:6), Gehrke 4 (2:2), Marcus 14 (2:3), Lundahl, Sahlström 14 (2:4).

Sodnika: Grigorijev (Rusija) in Mailhabiau (Francija)
PM: ZRJ 14:28 (50%), Švedska 14:21 (67%); 2T: ZRJ 28:46 (61%), Švedska 16:45 (36%); 3T: ZRJ 5:8 (63%), Švedska 4:18 (22%); ON: ZRJ 21, Švedska 26; gledalcev 3500

Grcija - Izrael 59:49 (29:25)

GRCIJA: Bakatsias, Patavoukas 6 (2:2), Yannakis 6 (2:2), Stavrakopoulos, Sigalas 20 (7:7), Kakiousis 2 (2:2), Alvertis 2, Economou 2, Angelidis 8, Fassoulas 6 (2:4), Redzias 4, Christodoulou 3.

IZRAEL: Hanefeld 6, Fleisher 6 (2:6), Goodes 4 (2:2), Leaf 4, Cohen 2 (2:2), Gordon, Mochtary, Sheffer 7, Gamchi 17 (3:7), Baloule, Ardity, Daniel 3 (1:2).

Sodnika: Richardson (Velika Britanija) in Jungebrand (Finska).

PM: Grcija 15:17 (88%), Iz-

rael 10:19 (53%); 2T: Grcija 16:40 (40%), Izrael 15:36 (42%); 3T: Grcija 4:13 (31%), Izrael 3:22 (14%); ON: Grcija 17, Izrael 20; gledalcev 17.000.

Skupina B
Slovenija - Španija 85:88 (40:49)

SLOVENIJA: Horvat 2, Tovornik, Daneu 3 (1:1), Jeklin, Kraljević 10 (2:2), Zdovc 9, Tusek 2, Alibegović 14 (5:6), Milic 16 (2:4), Gorenc 12 (3:5), Kotnik 17 (7:9), Kunc.

SPANIJA: Angulo, Galilea, Smith 11 (1:2), Orega 5 (3:4), Rodriguez, Laso 3 (1:4), Fernandez 13 (2:3), Herreros 30 (9:10), Reyes 16 (6:7), Martinez 10, Martin, Murcia.

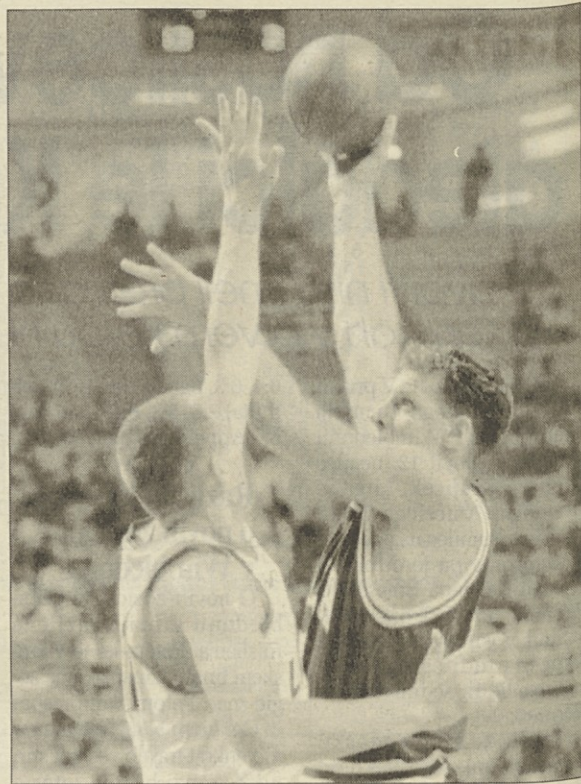
Sodnika: Pitsilkas (Grcija) in Toliver (ZDA).

PM: Slovenija 22:29 (75%), Španija 22:30 (73%); 2T: Slovenija 27:52 (51%), Španija 27:42 (64%); 3T: Slovenija 3:13 (23%), Španija 4:9 (44%); ON: Slovenija 28, Španija 25; PON: Alibegović (29.), Kraljević (32.), Orega (35.); gledalcev 1200

Slovenski kosarkarji so z včerajšnjim porazom zapravili vse možnosti za osvojitve 4. mesta v skupini B in s tem uvrstitev v četrtfinale. Tako

kot proti Rusiji, ko je Sergej Bazarevič sam »opravič« s Slovenijo, je tokrat to storil Alberto Herreros, najboljši igralec srečanja in strelec odločilnega koša šest sekund pred koncem. Slovenska reprezentanca je srečanje začela izredno slabo, tako da so Španci prednost zlahka povečevali in v prvem delu že vodili za skoraj neverjetnih 18 točk (41:23), a so jo na srečo Slovenci v zadnjih minutah znižali na »sprejemljivih« devet (49:40).

V nadaljevanju je Slovenija zaigrala precej boljše in v 35. minuti je Marko Tusek z dvema prostima metoma drugič na srečanju izenacil izid (76:76), nato pa je že v naslednjem napadu brez dvoma tokrat najboljši igralec v slovenski vrsti Marko Milic Slovenijo prvič povedel v vodstvo z 78:76. Odločitev je padla v zadnjih 30 sekundah, ko je najprej Slavko Kotnik povedel na 85:84, nato pa je Slovenija zadnji napad Špancev odigrala taktično izredno slabo. Namesto da bi storili prekršek 20 ali 15 sekund pred koncem, so čakali vse do zadnjih sekund, ko je Alberto Herreros prodril pod

Stefano Rusconi je proti Litvi dosegel 16 točk (AP)

koš, nad njim je Boris Gorenc naredil osebno napako, hkrati pa se je zoga skotalila v obroč in sanj o osmerici je bilo konec. Kljub temu so v zadnjih šestih sekundah Slovenci poskusili nemogoče, toda brez uspeha in Španci so se drugič na tem prvenstvu veselili.

Trener Zmago Sagadin je bil po srečanju vidno nezadovoljen: »Mislim, da so Španci zmagali z veliko sreče, oziroma, če zelite, smo mi z veliko smole izgubili. Dejstvo pa je, da smo v prvem delu igrali katastrofalno v obrambi in smo nato v nadaljevanju porabili veliko moči, da smo

Špance sploh ujeli. Ni nam uspelo ustaviti Alberta Herreros, ki nam je na koncu dal se odločilni koš. Za zadnji napad smo se dogovorili, da bomo poskusili narediti prekršek nad Mikelom Smithom, vendar ta ni prišel do zoge, tako da smo morali prekršek narediti nad Herrerosom, kar je bil najslabši izhod iz sile, saj je poleg tega dosegel se kos in pokopal vsa nasa upanja.«

Hrvaska - Turcija 90:68 (48:31)

HRVASKA: J. Vranković, Perasović 23 (5:5), Komazec, Kukoč 8 (4:5), Alanović 5 (1:2), Marić 5 (2:2), Zurić 16 (5:7), S. Vranković 10 (2:2), Gregov, Mršić 6 (2:2), Radja 9 (3:4), Pejcinović 8.

TURCIJA: Konuk 4 (0:1), Turcan 13 (1:6), Evliyaoglu 5 (2:2), Ene, Kutluay 5 (0:2), Erdenay, Apaydin 12, Toprakal 12 (2:2), Buyukaycan 11 (1:2), Oyguc 2, Aribogan 2, Yildirim 2.

Sodnika George (Nemčija) in Claar (Švedska); PM: Hrvaska 24:29 (82%), Turcija 6:15 (40%); 2T: Hrvaska 27:46 (58%), Turcija 22:46 (47%); 3T: Hrvaska 4:14 (28%), Turcija 6:21 (28%); ON: Hrvaska 22, Turcija 20; 1.000 gledalcev.

Francija - Finska 94:81 (50:38)

FRANCIJA: Forte 3, Sonko 18 (5:5), Rigau 16 (2:4), Hamm, Bonato 23 (9:15), Ostrowski 10, Ocansey 4, Gadou 9 (3:5), Gadou 7, Buter, Bilba 4, Domon.

FINSKA: Kuusma 5 (1:2), Mottola 2, Markkanen 11 (1:2), Pehkonen 13 (7:10), Tuomala, Larkio 11 (3:4), Martinen 6, Tahvanainen 9 (2:2), Luhtanen 6, Lehtonen 6 (4:6), Pekka Klinga 10 (2:2), Niiranen 2.

Sodnika: Jovancic (ZRJ) in Cazzaro (Italija)

PM: Francija 19:29 (65%), Finska 20:28 (71%); 2T: Francija 24:42 (57%), Finska 20:37 (54%); 3T: Francija 9:20 (45%), Finska 7:18 (38%); ON: Francija 20, Finska 30; gledalcev 1500.

Yannakis podrl vse rekorde

Grški »narodni heroj« Panayotis Yannakis je s 13 točkami, ki jih je dosegel na srečanju proti Litvi, postal rekord po doseženih kosih v grški reprezentanci. S 5159 točkami je za 29 točk prehitel Nikosa Galisa, ki je kosarko obesil na klin že pred stiri leti. Yannakis je rekord tudi po nastopih v grški reprezentanci, saj je proti Izraelu že 327-ic oblekel dres državne selekcije.

NOVICE

Udinese predstavil Zaccheronija

VIDEM - Glavni delničar videmskega nogometnega prvoligaša Giampaolo Pozzi je včeraj uradno predstavil novega trenerja kluba, 42-letnega Alberta zaccheronija, ki doslej se ni treniral nobene prvoligaške ekipe. Ob njem so predstavili tudi nemškega srednjega napadalca Olivierja Bierhoffa, Pozzi pa je se povedal, da isčejo se enega branilca in veznega igralca. Ob tem je spregovoril tudi o ločitvi z Galeonejem, kateremu je izrekel priznanje, vendar pspa je istocasno poudaril, da se z njegovimi taktičnimi izbirami ni strinjal in se je zato odločil za Zaccheronija. Povedal je tudi, da bodo namesto Pizzija, »ki je moral oditi, ker ni ustrezal taktičnim zamislim novega trenerja,« poiskali klasičnega veznega igralca v Argentini ali ZR Jugoslaviji, kjer je po njegovih besedah nekaj reprezentantov, ki se želijo preseliti v Italijo. Zaccheroni je povedal, da bo Udinese igral s cono in izrazil prepričanje, da bo Udinese ostal v A ligi. Udinese se bo začelo pripravljati 19. julija v kraju Arta Terme.

Pama se zanima za Stojčkova

PARMA - Predsednik Parme Calisto Tanzi je včeraj potrdil, da se Parma in trener Nevio Scala zanimata za Bolgara Hrista Stojčkova. Tanzi je se povedal, da se je Parma odpovedala Robertu Baggiu, ker je predrag in da bo Asprilla ostal pri Parmi.

Lalas tudi prihodnje leto pri Padovi

PADOVA - Ameriski nogometaš Alex Lalas bo tudi v prihodnji sezoni nosil dres Padove. Lalas je namreč že podpisal novo enoletno pogodbo z možnostjo, da se se podaljša.

Obvestila

SK KRAS

sklicuje v petek, 30. t. m. 32. redni občni zbor, ki bo v sportno-kulturnem centru v Zgoniku ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Dnevni red: odobritev novega društvenega statuta, 2. razno. Upravni odbor se priporoča vsem članom za pristotnost.

SD SOVODNJE

sklicuje v petek, 30. junija 39. redni občni zbor, ki bo v Kulturnem domu v Sovodnjah ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju. Dnevni red: Otvoritev občnega zbora, izvolitev predsednika občnega zbora ter volitve komisije, poročila: predsednika, tajnika in blagajnika; predstavnika nogometa in predstavnika odbojke, pozdravi gostov, diskusija o poročilih, razresnica staremu odboru, izvolitev novega odbora, razno.

SK KRAS- odsek za rekreacijo

organizira tečaj tenis za osnovnosolske in srednjesolske otroke. Za vpisovanje in informacije poklicite v tajništvo društva, tel. st. 229477 v dneh: ponedeljek, sreda in četrtek od 17. do 19. ure ter v petek od 9. do 12. ure.

KD SLOVAN

ob kresovanju prireja jutri, 28. t.m. 1. nočni orientacijski pohod v padriskem Parku Globojner pri Drasici (ob cesti 202). Vpisovanje od 20.30 do 21.30, start ob 22. uri. Po pohodu caka tekmovalce polnočna pastasuta.

Skupina A

Včerajsnji izidi: ZRJ - Švedska 85:58, Grcija - Izrael 59:49, Litva - Italija 80:69

Lestvica

ZRJ	4	4	0	326:273	8
Grcija	5	3	2	365:351	8
Litva	4	3	1	328:294	7
Italija	5	2	3	345:372	7
Izrael	4	2	2	285:254	6
Nemčija	4	1	3	290:313	5
Švedska	4	0	4	259:339	4

Danes: Izrael - ZRJ (12.30), Švedska - Litva (17), Nemčija - Grcija (21)

Jutri: Italija - Švedska (10.30), ZRJ - Nemčija (12.30), Litva - Izrael (19).

Skupina B

Včerajsnji izidi: Turcija - Hrvaska 68:90, Finska - Francija 81:94, Slovenija - Španija 85:88

Lestvica

Francija	5	4	1	424:385	9
Hrvaska	4	4	0	361:315	8
Španija	5	3	2	405:395	8
Rusija	4	3	1	397:321	7
Turcija	4	1	3	295:344	5
Finska	4	0	4	318:360	4
Slovenija	4	0	4	308:388	4

Danes: Slovenija - Turcija (8.30), Hrvaska - Finska (10.30), Rusija - Španija (19).

Jutri: Finska - Slovenija (8.30), Turcija - Rusija (17), Francija - Hrvaska (21)

TENIS / BRATA PLESNIČAR BREZ ENAKOVREDNIH NASPROTNIKOV

Gaja deželni prvak »U 18« Avgusta naslednja faza

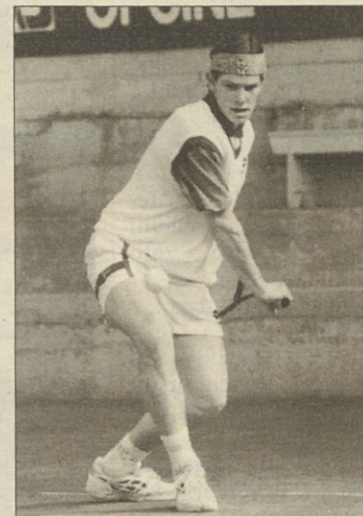
Kolo pred koncem prvenstva je teniski odsek SZ Gaja osvojil naslov deželnega ekipnega prvaka v kategoriji mladincev. V svojem zadnjem nastopu sta brata Plesničar (v zadnjem kolu bosta prosta) brez težav, z gladkim 3:0, premagala tudi predstavnika TC Triestino Vargiuja in Sanninija.

V tem prvenstvu Borut in Ales Plesničar nista naletela na enakovredne nasprotnike, nekaj več je proti njima pokazal le Grado, ostala mostva pa so bila za dva razreda slabša. To nikakor ne preseneča, saj sodita mlada Gajina tenisača v sam deželni (ne le mladinski) vrh, ker pa v ekipnem prvenstvu niso nastopili nekateri najboljši posamezniki (Gabelli, Del Degan) je bila njuna zmaga se toliko bolj lahka. Za brata Plesničar in Gajo je to že četrti mladinski deželni naslov, je pa hkrati najverjetneje tudi zadnji, saj bo Borut v naslednji sezoni prestopil med clane.

Ker spada Furlanija-Juljska krajina med teniško šibkejšje dežele, bosta morala brata Plesničar za uvrstitve v vsedržavni del tekmovanja odigrati se predkolo, ki bo na sporedu 27. avgusta.

Ales Plesničar

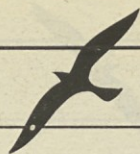
Borut Plesničar

Po vsej verjetnosti bo njihov nasprotnik drugouvrščena ekipa iz Veneta, v kvalifikacije pa vsekakor se morajo prvaki Aoste, Sardinije, Abrucov in Bazilikate. Vsedržavni del se bo začel v drugi polovici septembra.

TC Triestino - Gaja 0:3

Vargiu - A. Plesničar 2:6, 0:6; Sannini - B. Plesničar 0:6, 2:6; Vargiu/Sannini - A. in B. Plesničar 0:6, 0:6.

Vrstni red pred zadnjim krogom: 1. Gaja, 2. TC Grado, 3. ST Udine, 4. TC Triestino.

JADRANJE / 5. PREIZKUŠNJA EUROLYMP

Bogatčeva v Kielu šesta

Nastopilo 134 tekmovalk iz 29 držav!

Peta preizkušnja jadrnega circuito »Eurolymp« v nemškem Kielu, na kateri je Arianna Bogatec z osvojitvijo končnega 6. mesta znova potrdila, da sodi v sam svetovni vrh, je bila po obsegu doslej največja. Na njej je namreč v razredu europa nastopilo 134 tekmovalk kar iz 29 držav. Prisile so tudi iz Avstralije, Kanade, z Nove Zelandije in celo Japonske.

V starih tekmovalnih dneh so pod streho spravili deset od predvidenih 13 regat, nekatere preizkušnje pa so odpadle bodisi zaradi pomanjkanja bodisi zaradi premočnega vetra, kar pomeni, da so bile vetrovne razmere nadvse spremenljive (vsekakor največ 9 metrov na sekundo). V prvih treh dneh so izvedli osem regat (nasjalsi dve so lahko odsteli), na dveh finalnih regatah zadnjega dne pa je nastopilo samo 44 najboljših tekmovalk. Bogatceva se je v finale uvrstila kot enajsta, tam pa je z dvema osmima mestoma pristala na končnem šestem mestu, s čimer je izenacila uvrstitev, ki jo je bila dosegla na preizkušnji v Anziu, medtem ko je v španskem Palamosu, kot znano, zmagala, v Heresu pa je bila druga. Treba je poudariti, da je bila v Kielu razlika med drugou-

vrščeno in naso jadralko tako majhna, da bi se lahko bila Arianna le z minimalno boljšima uvrstitvama v finalu povzpela na zmagovalni oder.

Vsi sedanjí nastopi Sirenine jadralkle so usmerjeni v iskanje najboljših tehničnih rešitev za najpomembnejši nastop v karieri naše tekmovalke - olimpijske igre v Atlanti. Tako je Bogatčeva v Kielu uspešno preizkusila novo jadro, s katerim je v sedmi regati osvojila tudi končno prvo mesto.

Zaradi finančnih težav vrh tega Arianna ne bo nastopila na preizkušnjah Eurolymp zunaj nase celine, za katere italijanska federacija ne kaže velikega zanimanja in udeležbe na njih ni pripravljena finansirati.

Petnajstega julija bo nasa jadralka v okviru priprav za Atlanto z ostalimi italijanskimi olimpijci odpotovala na olimpijsko regatno polje v Savannah (nad Florido), kjer se bo mudila vse do 7. avgusta.

Na zahtevo selektorja italijanske reprezentance, Ukrajince Valentina Markina, se Bogatčeva ne bo udeležila bližnjega evropskega prvenstva na Švedskem, ker bi v tem primeru zamudila prvi dan priprav v ZDA.

Vrstni red v Kielu

1. Caroline Toll (Nor)	28 tock	(1, 12, 3, 7, 4, 3, 2, 3, 7, 5)
2. Shirley Robertson (Vbr)	41 tock	(4, 1, 1, 1, 2, 11, 10, 28, 3)
3. Margriet Matthysse (Niz)	45 tock	(9, 1, 1, 6, 1, 1, 16, 5, 6, 24)
4. Malin Millbourn (Sve)	48 tock	(12, 4, 6, 14, 5, 4, 4, 1, 23, 1)
5. Nicole Meylan (Svi)	49 tock	(2, 2, 3, 1, 4, 2, 12, 9, 21, 14)
6. Arianna Bogatec (Ita)	50 tock	(2, 11, 11, 5, 10, 9, 1, 7, 8, 8)
7. Karin Björsander (Sve)	58 tock	(15, 8, 3, 3, 11, 3, 18, 6, 2, 22)
8. Ingrid Bellemans (Bel)	62 tock	(3, DSQ, 20, 2, 6, 4, 15, 15, 10, 7)
9. Chita Smedberg (Fin)	68 tock	(9, 17, 27, 17, 3, 12, PMS, 5, 3, 2)
10. Lena Mansson (Sve)	68 tock	(16, 6, 4, 11, 10, PMS, 9, 9, 20, 4)

NAMIZNI TENIS / PO DRŽAVNEM PRVENSTVU V ALASSIU

Letošnja žetev rekordna za Kras

Kar 23 medalj, od tega 8 zlatih - »Come back« Ane Bersan - 14 medalj mladinskega sektorja

Državno prvenstvo 1995 bo zapisano v zgodovino NTO Krasa kot rekordno. Na prvenstvu četrte kategorije, mladinskem, veteranskem in absolutnem je zgoniško društvo zbralo 23 medalj (5 srebrnih, 10 bronastih) in osvojilo 8 državnih naslovov. Kar 22 krasovcev je imelo pravico do nastopa na državnem finalu in noben njihov nastop ni bil neopažen. Najbolj razveseljuje 14 osvojenih medalj v mladinskem sektorju, ki predstavlja srce in bodočnost te panoge pri društvu. Devet sportnih sezon trenerja Matjaza Serčerja je obrodilo bogate sadove. Predsednica SK Kras Sonja Milič pa ostaja svetel vzor vztrajne sportnice, ki je po dvajsetih letih neprekinjenega delovanja začela sportno kariero od začetka in že v prvi sezoni osvojila tri državne naslove. V posamični konkurenci izstopa ženska dinastija Milič: Vanja (državna prvakinja med narasčajnicami), bronasti kolajni Katja (mladinke) in Martine (deklice).

Na absolutnem prvenstvu v Alassiju pa je svoj veliki come back doživela Ana Bersan kot zmagovalka med drugokategornicami in se več. V absolutni kategoriji je zasedla peto mesto, potem ko je izgubila z italijansko prvakinja

Katja in Vanja Milič, trener Serčer in Ana Bersan (od leve)

1995 Alessio Arisi. V to kategorijo se je prebila tudi Vanja Milič, a ni pršla iz skupine, v kateri sta ji bili nasprotnici Pannova in Arisijeva. Preboj iz druge v absolutno kategorijo in uvrstitev med prvih osem parov, sta dosegla tudi Krasova para Igor Milič/Ana Bersan in Katja Milič/Debora Balboni (Verzuolo), odpovedal pa se mu je srebrni par iz druge kategorije Mersi/Vanja Milič. Nekdanji krasovec Cristian Mersi je osvojil državni naslov med drugokategorniki, Krasov drugokategornik Igor Milič pa uvrstitev med stiriinsest-

deseterico.

V tretji kategoriji je bila zmagovalka Suzana Csiki. Z njo se je v osmini finala srečala Nina Milič, to je solidna uvrstitev za mlado igralko, ki je pred tem slavila pomembno zmago nad izkušenejšo starejšo igralko Gallovo. Mlajšima Dasi Bresciani in Martini Milič ni uspel preboj iz skupine. Ivana Stubelj bi lahko posegla tudi po medalji, a se je morala zadovoljiti z uvrstitvijo od 5. do 8. mesta. Loccijeva, ki si je delila v končnici bron z Bosijevo jo je nadigrala v cetrtni finala.

J.J.

KOŠARKA / GORICA

Prva zmaga peterke Goriziana Caffè

Zanimanje za turnir zelo veliko

Drugi večer zelo zanimivega (preko 1.000 gledalcev v nedeljo) kosarkarskega turnirja Dudi Krainer v Gorici (na odprtem igrišču na trgu Battisti) je ekipa Goriziana Caffè, kjer igra kar 8 naših kosarkarjev (odsoten je bil tokrat Vitez), tesno premagala peterko I Piombi in tako opravila prvi korak na poti do uvrstitve v polfinale. V prvem polcasu je Goriziana Caffè povedel s 15 točkami, v drugem delu je ekipa I Piombi nadoknadila ves zaostanek, v odločilnih trenutkih pa se je razigral Dean Oberdan in popeljal ekipo do vazne zmage.

Goriziana Caffè - I Piombi 93:88 (49:36)

GORIZIANA: Gruden, Corsi 8, Oberdan 18, Hmeljak 8, Rauber 5, Arena 8, Samec 13, A. Nantut 14, Podbersig 2, Bobicchio 17; trenerja Asti in Damiani.

I PIOMBI: Battoia 4, Panama 5, Cagnello 8, Corpaci 17, Duranti 11, Gnjezda 10, Meden 6, Crisafulli 12, Gattolini, Tapacino, Gandolfi 6; trener Tarchino.

OSTALI IZIDI
Piadinomania - Caffè Morocco 83:105 (41:47)

PIADINOMANIA: Mas. Tomasi 28, Bassi 14, Gianmarco Pozzecco 10.

MOROCCO: Sfiligoi 26, Marega 14, Turel 12.

Cronomarket - Red System 106:97

CRONOMARKET: Premier 26, Milani 20, Sansa 12. SYSTEM: Signoretta 20, Burdin 16, Brani 12.

Sys - Cattivi Pensieri 81:52

SYS: Valentinsig 18, Stramaglia 17, Gianolla 14.

PENSIERI: Banello 13, Caterini 13, Mazzoli 7. (VJ)

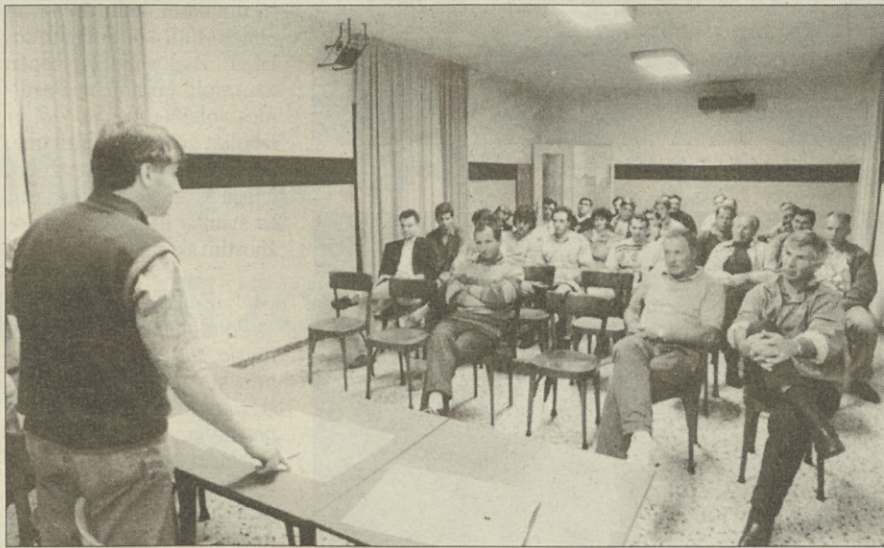
BAZOVICA / REDNI OBČNI ZBOR ŠD ZARJA

Društvo je zdravo, a se spopada s čedalje večjimi težavami

Ne prevec obiskani centrov občni zbor sportnega društva Zarja (po besedah predsednika društva Zagarja je tako skromna udeležba značilna v zadnjih letih) je potekal precej umirjeno in tudi diskusija je bila kratka. Ob koncu so si bili vsi prisotni enotni v tem, da je društvo zdravo, čeprav seveda brez težav ne gre. Problemi pa so enaki kot v ostalih društvih: pomanjkanje denarja oziroma težava pri pridobivanju sponzorjev, stalno upadanje števila rojstev, zaradi česar primanjkuje potrebnega števila tekmovalcev in premajhno število odbojnikov, ki so pripravljeni konkretno pomagati.

To so bile tudi glavne točke poročila predsednika društva Mirjama Zagarja, ki se je v uvodu zahvalil vsem prisotnim, prav posebej pa podjetjem, ki so pripomogli h kritju stroškov (Zadružna krasna banka, igralnica Casino Lipica - Portorož, Adriaimpex, Jozef Kresevic, La Concessionaria Ford, La Combustibile, Velox, Grigic, Ediltecnica in Dani-

lo Krizmancic). Nato je predsednik analiziral posamezne panoge. Pri društvu namreč gojijo lokostrelstvo, balinanje in nogomet. Lokostrelstvo prihaja vedno bolj do izraza in njegovi člani so se uveljavili celo na državnem nivoju. Balinarska dejavnost pa je precej pestra in tudi tu je prislo do nekaterih lepih uspehov. Glede nogometa pa je Zagar pohvalil pozitivno izkusnjo združevanja na mladinskem področju in ni izključil, da bo v bodoče združevanje zajelo tudi clanske ekipe. Cilj društva je seveda vzgoja in rast mladih v domačem okolju, saj je od njih odvisna bodočnost. Zal pa je priliv mladih majhen. Krivda pa ni le v upadanju rojstev, ampak tudi v neobčutljivosti staršev, preobremenjenosti otrok in konec koncev tudi od neracionalnega delovanja sportnih društev. Nato se je Zagar dotaknil vaske realnosti in ugotovil, da je odnos z ostalimi vaskimi organizacijami slab. Zaradi tega je predlagal srečanje vseh organizacij, tako da bi sestavili skupne načr-

Posnetek z občnega zbora ŠD Zarja (Foto Krizmancic/KROMA)

te. Sledilo je poročilo tajnika Radivoja Caca. Slednji je poudaril, da ni bistveno važno samo ovrednotenje nogometa. Posvetiti je treba več pozornosti tudi ostalima panogama, saj imajo lokostrelci in balinarji vedno več uspehov. Ob koncu pa je še dodal, da so vrata društva odprta, saj društvo potrebuje nove moči. Ob odsotnosti blagajnika je poročilo o financah društva prebral predsednik Zagar. Končni rezultat je pozitiven,

zal pa manjši kot v prejšnjih letih, saj je letos zmanjkal dobiček o najemninah igrišča Triestini. Sledila sta pozdrav mladinskega krožka in vaske zadruge. Diskusija ni bila obsirna in je zadevala v glavnem dve točki: mladinski nogomet in vprašanja glede bilance društva. Na vrsti je bila nato razrešnica staremu odboru, nato pa izvolitev novega odbora, katerega sestavljajo trinajst članov. Trije so namreč odstopili, na po-

moč pa so priskočili trije novi člani, kar daje upanja za bodočnost. Nadzorni odbor je bil potrjen. Pod točko razno pa je bilo govora o delih okoli sportnega objekta in sodelovanju z ostalimi vaskimi organizacijami.

Nov odbor: Zagar, V. Krizmancic, C. Krizmancic, M. Krizmancic in D. Krizmancic, C. Grigic, C. Razem, A. Razem, Ban, I. Marc in B. Marc in Granzotto. (EB)

V ISKANJU OKREPITEV

Kdo bo novi Jadranov krmar in kakšno posadko bo upravljal?

Za zdaj ostaja vse še na ravni govorice

Iztekla so se razna prvenstva, odigrani so bili že prvi poletni turnirji, drugi so v teku. Za nase kosarkarje torej še ni časa za pravi oddih, odbojniki, trenerji in igralci sami pa se tudi pogovarjajo, kako in kaj bo v novi sezoni. Seveda je največje zanimanje za jadransko TKB, ki se pripravlja za novo preizkušnjo v B ligi.

Niti na občnem zboru ni bilo razodeto, kdo bo prevzel mesto trenerja po odhodu Valterja Vatovca. Govori se o Andreju Vremcu, ki že vrsto let uspešno dela na mladinskem področju, nima pa izkušenj s clanskimi postavami na višji ravni in že nekaj let zelo uspešno deluje na mladinskem področju, pa tudi o Borisu Vascottu, ki je bil v zadnjih sezonah pomožni trener Vatovca. Nekateri so izrazili željo, da bi na Jadranovo clansko klop sedel Marko Ban (kot trener - igralec?) ali pa kak drugi bivši Jadranov kosarkar. Zatem pa se pojavila zamisel o Claudiu Starcu, ki si je letos nabral svoje prve izkušnje v vlogi trenerja s clansko postavo Kontovela v D ligi in kaže, da je prav Tolo glavni kandidat za Jadranovo klop (kaj pa glede trenerske izkaznice?).

Glede igralskega kadra kaže, da se bo po operaciji kolena gotovo vrnil Kristjan Rebula. Ekipa nujno rabi okrepitev v vlogi playmakerja, kjer je Oberdan odlicen, sam pa ne more prestati celotnega prvenstva, saj bi moral Michel Grbec kaj kmalu obleči vojaško suknjo, po vsej verjetnosti pa se bo vrnil k Boru. Ob tem Jadranov odbor išče se kakega visokega igralca, saj bo v višji ligi boj pod obročema se hujsi in v letošnji zasedbi Jadran ne bi bil kos številnim nasprotnikom, ki imajo v svojih vrstah tudi izkušene in prekaljene nekdanje igralce iz A lige. Kdo pa so glavni kandidati za dres naše združene ekipe? Na seznamu možnih okrepitev bi lahko bili Marko Lokar (letos ni igral), Peter Azman (Servolana), Ivo Emili (Kontovel), Stefan Persi (Cicibona), Pavel Rustja (Bor), Angelo Spadoni (Kontovel)... Kaj pa Jan Budin? (VJ)

KNJIGA O UŽITNIH DIVJIH RASTLINAH

Tudi nekateri pleveli so nadvse okusni

Preizkušeni recepti za nenavadne zelenjavne jedi

Slisi se nenavadno, ampak vse kaže, da je tudi plevel užiten. Torej je najbolj učinkovit način zatiranja ta, da plevel preprosto pojemo. Seveda moramo vedeti, katerega lahko damo v lonec in katerega ne. Pri tem nam pomaga zelo lepo oblikovana knjiga Divja hrana, ki jo je napisal Dario Cortese, izdalo pa CZD Kmečki glas. V njej je po času nabiranja razvrščenih več kot 60 užitnih divjih rastlin. Med njimi srečamo tudi tako nenavadno zelenjavo, kot so kurja črevca, plešec, metlika, scir in druge nadloge vrtov. Zanimivo je, da se taki pleveli lahko po vsebnosti hranilnih snovi primerjajo celo z gojeno zelenjavo, ob čemer se odpre vprašanje, kaj je v takem primeru sploh plevel...

V knjigi Divja hrana niso predstavljeni le pleveli, ampak tudi užitne rastline, ki jih srečamo na travnikih in v gozdovih. Po receptih in fotografijah sodeč - prvih je v knjigi več kot 180, drugih pa približno 170 - je iz divjih rastlin možno pripraviti povsem okusne jedi. Fotografije jedi kažejo na to, da je avtor recepte preizkusil in jedi verjetno tudi pojedel, čeprav se bo marsikdo z dvomom zazrl v zelenjavno prilogo iz mrtve koprive ali praprotno juho. Morda bo v tem primeru bolj dobrodošel pogled na pripravke iz užitnih divjih plodov, vključno s sadnim vinom.

Za pokusino navajamo nekaj receptov in odlomkov opisov rastlin iz knjige, ki jih, če le najdete na vrtu primeren plevel ali se napotite na kulinarični izlet na bližnji travnik, lahko preizkusite tudi sami.

Stajska metlika

Metlike sodijo med najpomembnejše divje zelenjavo (in najbolj nadležne plevelce), saj so nekatere vrste zelo razširjene in široko uporabne, vendar med seboj niso vse lahko razpoznavne. Najpogostejše vrste so stajska, bela in mnogosemenska metlika, ki se prav dobro obnesejo tudi v kuhinji. V nasprotju z drugo samoniklo zelenjavo nabiramo metlike od junija do septembra, ko je največ divjih rastlin ze trdih in neuzitnih.

Predstavitel rastline

Vecina metlik je enoletnic z nasprotnimi nazobcanimi ali celorobnimi listi, drobni cvetovi v socvetjih so zelenkaste barve. Metlike zrastejo do pol metra ali meter visoko, najpogostejše pa jih najdemo na opuščenih obdelanih tleh, vrtovih in njivah. Ker so si precej podobne, jih zlahka zamenjamo med seboj ali s katero izmed sorodnih lobod, vendar pri tem ni nobene nevarnosti. Vse vrste z izjemo smrdeče, izrodne in grozdaste metlike, ki imajo neprijeten vonj, so užitne. Včasih so nekatere vrste celo gojili

kot zelenjavo. Lahko razpoznavna stajska metlika izstopa po tem, da je trajnica s precej velikimi trikotnimi listi. Raste ob poteh in v naseljih, se bolj značilno rastišče pa je v gorah ob planinskih stajah in gnojščih.

Uporabljamo cele mlade rastline ter poganjke in liste starejših. Vsebujejo sorazmerno veliko vitaminov C (v povprečju okoli 100 mg%), stajska metlika do 200 mg%), provitamin A (okoli 10 mg%) in različnih mineralov, predvsem kalcij, fosfor in železo. Po vsebnosti vitaminov celo prekašajo sorodno spinaco. Edina slaba stran metlik je visoka vsebnost oksalne kisline, ki preprečuje absorpcijo kalcija v telesu, zato naj bi jih ne jedli v prevelikih količinah.

Nabiranje

Maja in junija nabiramo cele mlade rastline, liste in poganjke starejših pa vse do jeseni. Za nekaj dni jih lahko shranimo v hladilniku, vendar so metlike tako pogoste rastline, da so v sezoni zmeraj na voljo sveže.

Priprava

Metlike so dokaj nevtral-

nega okusa, vendar so njihovi mehki listi in mladi poganjki kljub temu ena boljših vrst samonikle zelenjave. Pripravljamo jih tako kot njihovo gojeno sorodnico spinačo, poleg tega se dobro obnesejo v juhah, kot zelenjavna priloga in pripravljani na stvilne druge načine. Mladi listi so primerni kot solata, ali pa jih na hitro prekuhamo in zabelimo z drobtinami na maslu.

Polpet z metliko

Za dve osebi ali približno šest polpet potrebujemo 20 dag metlike, 5 dag ovsenih kosmičev, 5 dag drobtin, dobro narezano večjo skorjo kruha, jajce, začimbna zelišča in sol ali sojino omako. Metliko drobno narežemo in kuhamo skupaj z ovsenimi kosmiči v pol litra vode približno 10 minut. Pustimo, da se nekoliko ohladi, ter primesamo drobtine, narezano skorjo kruha, surovo

jajce, sol in začimbe po okusu. Najboljša so sveža zelišča, npr. bazilika, peteršilj, zajbelj, drobnjak in druga, vendar uporabimo vsa kokrat le eno vrsto. Maso lahko razdelimo na več delov in poskusamo z različnimi zelišči, tako da bodo polpete različnih okusov. Če masa ni dovolj gosta za oblikovanje, dodamo se drobtine.

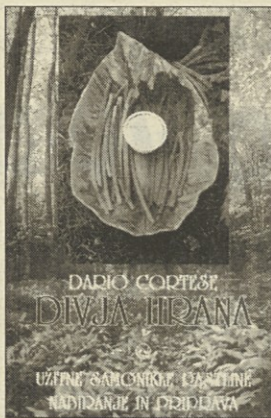
Iz dobro premešane mase na pomokani deski oblikujemo polpete ter jih zlato zapecemo na olju. Odlične so z jogurtom, ponudimo jih tudi z gobovo ali paradizni-kovo omako.

Materina dušica

Materina dušica sodi med najboljše samonikle začimbe. Je se ena »počimniška« rastlina, saj cveti v poletnih mesecih; tedaj jo bomo opazili med hojo v gorah in na sončnih legah v nizini.

Polpete iz plevela, kot je metlika, so zelo dobre

Cudovito dišečo in aromatično rastlino uporabljamo podobno kot njenega bližnjega sorodnika timijan. Iz suhe materine dušice pripravimo enega najboljših zeliščnih čajev.

Predstavitel rastline

V naravi uspeva enajst vrst materine dušice, ki pa jih je težko razlikovati. Za materino dušico so značilna poglobljena stebla s številnimi stranskimi poganjki. Majhni celorobi listi so na steblu namesčeni v parih. Ovršna socvetja sestavljajo drobni vijoličasti ali rožnati cvetovi, ki so značilno dvoustnati.

Rastisca materine dušice so prisojna in suha. Najdemo jo na kamnitih mestih, ob robovih poti in travnikov, predvsem pa je razširjena v gorskem svetu, kjer rastejo najbolj aromatične vrste.

Za pripravo hrane uporabljamo cvetoče poganjke, ki vsebujejo zdravilno eterično olje, v listih je tudi nekaj vitamina C. Možnosti zamenjave ni, saj materino dušico takoj izdajo vonj, značilna nizka rast in rožnata socvetja.

Nabiranje

Cvetoče poganjke nabiramo od junija do septembra. Rastline ne trgamo, ker bi jo s tem izpulili in unicili (steblo so močna in se težko prelomijo), zato poganjke zmeraj odrezemo z nožem ali skarjami.

Sveže uporabljamo v manjših količinah, za čaj jo posušimo na toplem v senči. Kot začimbo uporabljamo tudi zdrobljeno suho rastlino.

Priprava

Sesekljano svežo materino dušico dodajamo juham in omakam, zelo dobro se obnese tudi kot dodatek solatam. Zadostuje že sčepc narezanih poganjkov. Rastlina »olajša« masne jedi in izboljša zelenjavne prikuhe. Zamesimo jo v testo zeliščnega kruha, dodamo testu za svačke in krokete... možnostim skoraj ni konca!

Zeliščno maslo

Potrebujemo pol strčke masla, 2 zvrhani zlici drobno sesekljane materine dušice, zlico sesekljanega petersilja.

Maslo pustimo na sobni temperaturi, da se zmehča. Narežemo ga na kosčke, primesamo sesekljani zelišci in dobro premešamo s kuhaličco ali zlico. Na grobo oblikujemo podolgovato salamo, jo zavijemo v folijo in z rokami med valjanjem na mizi lepo oblikujemo. Ohladimo v hladilniku.

Zeliščno maslo lahko uporabimo kot osnovni namaz za sendviče ali samostojno. Kosček zaokroži okus zrezkov in podobnih mesnih jedi. Enako pripravimo maslo tudi z drugimi zelišči.

Grmičasti členkar

Na morskimi obali in se posebej na opuščenih solinah raste nenavadna zelenjava,

Socvetje materine dušice

ki je se soliti ni treba, saj je sol kar v njej. Po starem izročilu naj bi bila ta rastlina najboljša, če jo naberejo na najdaljši dan v letu, vendar je prav tako dobra kaksen teden prej in kasneje.

Predstavitel rastline

Grmičasti členkar je trajnica, ki jo ime odlično predstavi: stevilna mesnata členasta stebla so zrasla v kosat nizki grmiček. Pri dnu so olesnela. Na videz so brez listov. Drobni zelenkasti cvetovi se na vrhovih poganjkov razvijejo od avgusta do oktobra. Grmiček je halofitna rastlina. To pomeni, da ima rad slana tla. Raste na slanih zamocvirjenih rastiščih in solinah. Pri nas ga bomo našli pri Strunjanu in Sečovljah, kjer raste na slani zemlji ob poteh in na suhih zapuščenih solinah.

Uporabljamo stebla, ki vsebujejo veliko kuhinjske soli (4 odstotke) in drugih mineralnih snovi; srkajo jih iz slanosti tal. V rastlini ni veliko vitaminov.

Nabiranje

Nabiramo poganjke ali celo grmiče od maja do avgusta. Najboljše je, da rastlino takoj porabimo, lahko pa jo dan ali dva hranimo v hladilniku. Edini način

shranjevanja členkarja je, da ga vlagamo v kis.

Priprava

Mlade poganjke lahko uživamo surove, vendar so bolj okusni prekuhani v neslani vodi. Vrsičke poganjkov dodajamo solati, toda biti morajo zares mehki in mladi. Starejši poganjki imajo v sredi tanek lesnat stržen, ki pa ni ovira za prehrano. Rastlino operemo in kar celo na hitro preuhamo, potem pa z zobmi potegnemo meso vsakega stebela s stržena.

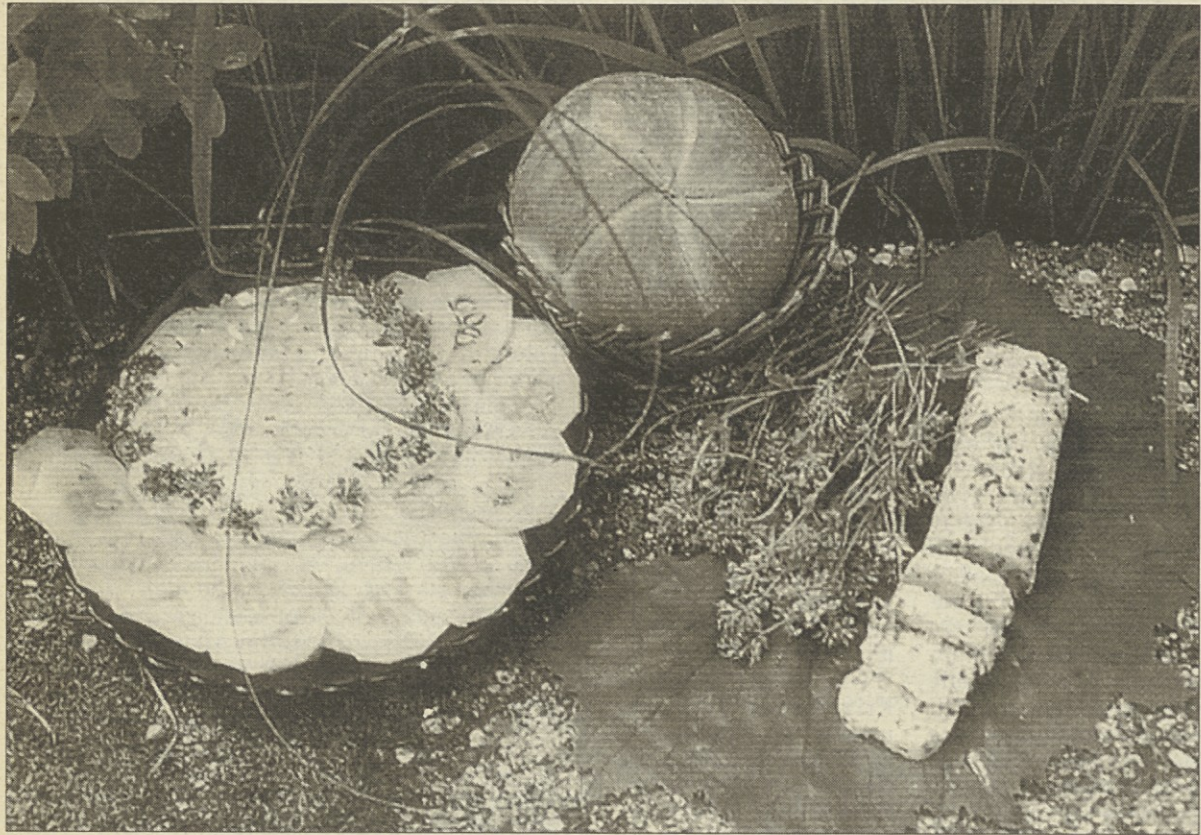
Kuhani členkar

Celo oprano rastlino kuhamo 8 do 10 minut v neslani vodi. Če smo nabrali posamična stebla, jih med seboj povežemo z vrstico. Odcedimo, pri koreninah razrežemo grmiče na več manjših delov ali pa prerežemo vrstico in ponudimo z maslom in poprom.

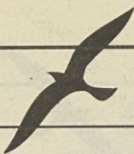
Vsako steblo primemo za korenino ali lesnato dno, pomocimo v maslo in z zobmi narahlo ločimo mesnati del od lesnatega stržena. To je poslastica, ki jo je vredno poskusiti ob prvi priložnosti! Kuhani členkar lahko začnimo s kisom, oljem in cesnom in ga jemo na omenjeni način.

Kuhani členkar

Smetanova polivka z materino dušico in zeliščnim maslom (Vse fotografije: Dario Cortese)

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Podali se boste v raziskovanje možnosti, kako brez muk skleniti kompromis med željami in denarnimi zmožnostmi. Preprosto: manj delajte in več sanjarite.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Kljub nemirnemu srcu boste ohranjali trezen um, s katerim boste spremljali svoje početje in vrednotili njegove posledice, zato se ne boste zapletli v nič usodnega.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V družinskem krogu boste znova pogreli star nesporazum in zanetili ogenj, ki lahko najbolj opece prav vas. Vedite, da ste gasilec teh ognjev lahko le vi sami.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Spoznali boste, da se pogoj za resnično bogastvo in srečo ne skriva v žepu, ampak v harmoniji med delom ter resničnimi potrebami in trezno okleščenimi željami.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Ker boste priljubljeni in uspešni, bo vaša griva razposajeno igriva, glas bo na ves glas oznanjal nove cilje, srček pa radodarno poklanjal zahvale in pohvale.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Vase ideje bodo prelepe in preveč mikavne, da bi mogli dopustiti, da jih realnost pokoplje ali obrne v neželjeno smer, zato boste napeli vse svoje možganske celice.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker boste svoje zbadljivke podpirali z iskrenimi nameni, boste vselej zadeli v črno, čeprav boste marsikomu zagrenili dan. Resnica je včasih res grenka.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Čeprav bi proste ure najraje preživeli sami, vas bo tok dogodkov potegnil med ljudi. Nekaj časa se boste prilagajati njihovim neumnostim, nato pa boste raje oglušeli.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Bližnji vam bo očital, da ga zanemarjate, sami pa boste prepričani, da se mu preveč razdajate in izgubljate čas za minljive radosti na račun življenjske modrosti.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Čeprav je vselej na zavidljivi ravni, bo danes vaša iznajdljivost dosegla vrhunec. Ne usmerjajte je k povečevanju bogastva, ampak k zmanjševanju trpljenja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Zagreli se boste za idejo, ki bi jo vsak normalen človek odvrgel kot utopično. A nikar ne skrbite; normalni vodijo svet v pekel, utopisti pa v nebesa - vsaj v domisljiji.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Delali boste zgolj toliko, kolikor bodo od vas zahtevale obveznosti, preostanek energije pa boste usmerili v dejavnosti, ki vam bodo prinasale srčno radost.

BAROMETER RAZPOLOŽENJA

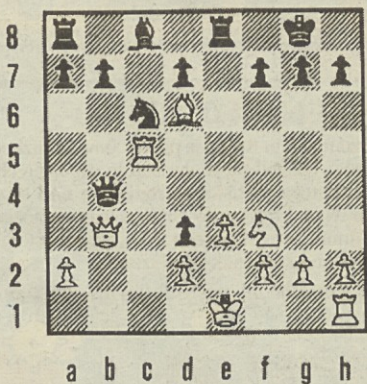
Zadovoljstvo in iskrenost

Razmerje med planeti bo ugodno

	TOR	SRE	CET	PET	SOB	NED	PON
POČUTJE, ZDRAVJE							
sprostitev	✓	✓	✓	○	○	○	✓
sport	○	○	○	✓	✓	✓	○
post, dieta	○	✓	○	○	✗	✗	✗
tezja fizična dela	✗	✗	○	○	○	✓	✓
izlet	✓	✓	○	○	○	○	✓
DRUŽBA, ODNOSI							
obisk znancev	✗	✗	✗	○	○	○	✗
domača zabava	○	○	○	✓	✓	✓	○
družinski posvet	○	○	✓	✓	✓	✓	✓
družabne igre.....	○	✓	✓	✓	○	○	○
urejanje uradnih zadev	✓	✓	✓	○	○	○	✗
POSEL, DENAR							
poslovno srečanje	✓	✓	✓	○	○	○	✗
nalozbe in nakupi	✓	○	○	○	○	○	○
zamenjava službe	✗	✗	✗	○	○	✗	✗
izposoja denarja	○	✓	✓	✓	○	○	○
igre na srečo	✓	✓	○	○	✗	✗	✗
LJUBEZEN, SPOLNOST							
osvajanje.....	○	○	✓	✓	✓	○	○
iskren pogovor	○	✓	✓	✓	✓	○	○
zmenek	○	○	✓	✓	○	○	✓
ljubljenje	○	○	✓	✓	✓	○	○
prekinitve zveze	○	✗	✗	○	○	○	✓
UMSKE DEJAVNOSTI							
branje	○	✗	✗	○	○	○	✓
ucenje, sirjenje obzorja ...	○	✗	○	○	○	✓	✓
raziskovanje	○	○	✓	✓	✓	✓	○
umetniško ustvarjanje ...	✓	✓	✓	○	○	○	✓
reševanje težav	✓	✓	✓	○	○	○	✓

LEGENDA: ✓ ugoden dan, ○ nevtralen dan, ✗ neugoden dan

ŠAH

Kristiansen - Rausis / Lyngby open 1989
Bela trdnjava na polju c5 je aktivno posegla v borbo in preprečuje razvoj črnih figur. Na potezi je beli, ki se zeli izogniti zamenjavi dam, saj ima lepo priložnost, da si izbori odločilno materialno prednost. Motiv za zmagovito kombinacijo pa išče v slabo razvitih črnih figurah na osnovni vrsti!

Resitev naloge
Z enostavnim manevrom bele trdnjave 1.Te5! je beli ubil dve muhi na en mah"! Napadena je črna dama in trdnjava na osmi vrsti. Črni se je le se prepričal, da po 1...Te5: 2.Lb4: Tb5 3.a3 nima možnosti za osvojitve se ene bele figure in se zato vdal! Zaostanek v razvoju črnih figur je beli dosledno kaznoval!

S. Kovac

Sedemindvajsetega junija bo prišlo do zanimivega aspekta med Saturnom in Neptunom, in sicer ob 9.41. Gre za pozitivni aspekt trigon, pri katerem telesi sestavljata kot 120 stopinj. Saturn se nahaja v znamenju Rib, Neptun pa v znamenju Kozoroga. Njuno delovanje se bo povezovalo v zanimiv splet, saj je Saturn vladar Kozoroga, Neptun pa znamenja Rib.
Slo bo torej za posrečeno prepletanje globinskih, večinoma nezavednih vzgibov z našimi zavestnimi hotenji in akcijami. Možna bo zelo plodna uskladitev intuicije in domisljije (lastnosti Rib) z realnostjo našega stanja in naših potreb. Locnica med zavednim in nezavednim bo zmanjšana na minimum, kar bo podpiralo našo vizijo o možnosti trajne usklajenosti površinskih in globinskih plasti našega mentalnega ustroja.
Eden od pozitivnih rezult

zultatov te celovitosti bo tudi premostitev vrzeli med našimi željami in našimi potrebami, ki so sicer pogosto zelo različne in s tem obsojene na nezadovoljstvo.
Osemindvajsetega junija bo ob 0.50 v znamenju Raka nastopil lunin mlaj. To znamenje je lunin domicil, zato je njeno delovanje tu najmočnejše. Opaziti bo večje premike množičnega obsega, ki se bodo v večini primerov odražali v obliki borbe za pravice. Hkrati bo luna oblikovala opozicijo z Uranom v Kozorogu, kar bo dramatičnost zapletov in razpletov se povečalo.
V tem tednu bo naša potreba po blizini zelo izrazita in pripravljeni bomo storiti vse, da bi jo dosegli. V odnosih bomo bolj odprti in iskreni kot ponavadi, zato nam bodo naša prizadevanja večinoma prinesla, kar si želimo in tudi dejansko potrebujemo.
(A. O.)

IRAN

Dežela na nekdanjem stičišču med vzhodom in zahodom (10)

Moje zadovoljstvo oziroma prepričanje, da vem, kam potujem, je v hipu splahnelo. Persepolis, ime cudovite antične prestolnice, ki sem ga ta dan ponovil že stokrat, tem ljudem ni pomenilo prav ničesar. Končno smo se razumeli, da želimo videti stare kamne.
Negotova voznja se je srečno iztekla. Avtobus je zapeljal na stransko cesto in se ustavil pred ogromno kamnito teraso. Sofer je za svoja gosta ob splošnem odobravanju potnikov naredil majhen ovinek. Stala sva pred tisoletnimi kamni.
Persepolis je postal prestolnica Perzije za časa Dareja I. Odločilnega pomena za spremembo lokacije glavnega mesta

je bila gotovo lega v samem osrcju tedanjega cesarstva. Ta je zagotavljala varnost za bogastva, ki so se v obliki davkov in daril stekala v središče države. Terasa, na kateri stojijo kraljeve palače, kakor visok pomol sega v pusto ravnico. Delno je umetna, delno pa je vklešana v »Planine milosti«, ki se dvigajo za njo. Samo teraso pripisujejo zgodovinarji že kralju Kiru, stavbe na njej pa Dareju I., Kserksu I. in Artakserksu I.
Po nizkih in širokih stopnicah, po katerih so se pred tisoletji vzpenjali konjeniki, sva se povzpela na vrh terase. Na zgornjo ploščad sva stopila skozi mogočna Kserksova vrata, ki jih

krasita bika s cloveskimi glavami. Pred mano se je kakor na dlani odprla trinajst hektarjev velika površina, posejana s temelji zgradb, portali in v sinje nebo dvigajocimi se stebri. Pogled je bil veličasten. Na tem mestu so včasih stale kraljeve palače, namenjene stanovanju in zakladnicam ter dve ogromni dvorani, namenjeni sprejemom in obrednim ceremonijam.
Očitno je, da je vsak nov kralj hotel prekositi svojega predhodnika s se vecjo in se lepšo zgradbo. Svoj prispevek k temu, da so palače postale umetniško delo, so dali prav vsi prebivalci cesarstva.
Janez Jaklic
(Se nadaljuje)

Kserksova vrata v Persepolisu

radio GLAS ljubljane d.d.
99.5 MHz, 100.2 MHz, 104.8 MHz
LABIRINT ZNANJA
VSAK TOREK OD 20.00 DO 21.30

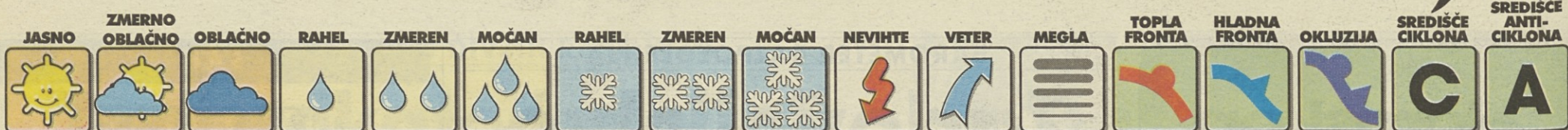
IME IN PRIIMEK _____
TELEFONSKA ŠTEVILKA _____
NASLOV _____
GLASBENA ŽELJA _____

Prijavnico pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva ulica 6
61000 Ljubljana, za LABIRINT ZNANJA

V kvizu »Labirint znanja« lahko sodelujete z zgornjo prijavnico. Izrežite jo in nalepite na dopisnico ter čimprej pošljite na naslov RGL, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Ce boste izzrebani, se bo v torek zvečer pri vas oglasil telefon in nežni glasek bo rekel: »Halo, tukaj Labirint znanja...«. In potem boste odgovarjali na lahka in težka vprašanja, ki jih zastavljata Alenka Sivka in Tomaz Srsen.

Pravilni odgovori prinasajo kar ceden kupček denarja...

VREMENSKA SLIKA

Nad Sredozemljem in Rusijo je plitvo območje nizkega zračnega pritiska, drugod pa je obsežno in ustaljeno območje visokega zračnega pritiska s središčem nad severnim Atlantikom. Nasi kraji so na obrobju tega območja. S severozahodnimi vetrovi doteka k nam postopno toplejši, vendar se vedno razmeroma vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 5.12 in zaslo ob 20.57. Dan bo dolg 15 ur in 45 minut. Luna bo vzšla ob 4.57 in zasla ob 20.56.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C	°C
Mura	11,8	Crikvenica 20,0
Sava (Radovljica)	9,8	Malinska 21,0
Sora	11,2	Sibenik 22,0
Ljubljana	12,2	Porec 22,0
Savinja	-	Split 22,0
Vipava	10,0	M. Losinj 22,0
Jadransko morje (Koper)	17,5	Dubrovnik 22,0

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: jutraj: SE 4 do 8 vozlov

popoldne: NW 5 do 10 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.11 najnižje -60 cm, ob 10.53 najvišje 29 cm, ob 15.57 najnižje -10 cm, ob 21.40 najvišje 45 cm.
Jutri: ob 4.37 najnižje -62 cm, ob 11.19 najvišje 32 cm, ob 16.30 najnižje -11 cm, ob 22.10 najvišje 44 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	22
1000 m	18
1500 m	13
2000 m	9
2500 m	4
2864 m	2

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo danes ugoden in ob sončnem vremenu tudi spodbuden.

VOX POPULI
Slepota misli je hujska od slepote oči.

Molitve in solze so orožje cerkve.

DANES

Slovenija: V vzhodni Sloveniji bo zmerno do pretežno oblačno, popoldne bodo posamezne plohe. Drugod bo večinoma sončno. Najvišje temperature bodo od 22 do 27 °C Celzija. Sosednje pokrajine: V vzhodni Avstriji, na Madžarskem in severni Hrvaški bo pretežno oblačno, drugod večinoma sončno.

JUTRI

V Sloveniji: Sončno bo, čež dan bo občasno nekoliko bolj oblačno. Temperature bodo običajne za ta letni čas. Obeti: V četrtek bo sončno in toplo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Frankenstein kot turistična atrakcija mesta Ingolstadt

BONN - Bavarsko mesto Ingolstadt je Frankensteinov stvor spremenilo v turistično atrakcijo, ki naj bi v prihodnje privabljala na tisoče turistov. V tem bavarskem mestu naj bi po literarni domisljiji britanske najslavnije pisateljice Mary Shelly zivel znanstvenik Victor Frankenstein, ki mu je uspelo vstaviti »življenjsko silo« v organizem, ki ga je sestavil iz kosov trupel.

Od srede junija so namreč turistični ponudbi Ingolstadta dodali se ogled povsem izmišljene Frankensteinove zapuščine. Mary Shelly sploh ni bila nikoli v Ingolstadtu, preden je leta 1818 objavila svoj prvi roman Frankenstein, ki je postal sinonim

znanstvenofantastične grozljivke. Ingolstadtske turistične delavce sploh ne zanima, da Frankenstein ni obstajal, prav tako ne njegov grozljiv stvor, važno je, da so številni navidezni prepričani, da je vse res. Predvsem Američani sprašujejo, kaj je ostalo od Frankensteinovega življenja v Ingolstadtu. Mestni očetje so zadostili njihovi radovednosti. Zgovoren je primer Frankensteinovega laboratorija, ki ni nič drugega kot muzej zgodovine zdravstva na stari fakulteti za anatomijo. Tu so razstavljeni anatomske modeli delov telesa in organov iz voska, pa okosnjaki in lobanje. Seveda ne manjka niti klasičnega secirnega orodja od skalpelov in nožev do zag.

V New Yorku so se zbrali homoseksualci in lezbijke

Newyorská parada homoseksualnega in lezbijčnega ponosa je bila kalejdoskop barv (AP)

Na Maldivih zaščitili želve

MALE - Ministrstvo za ribištvo Maldivov je včeraj sklenilo, da bo za 10 let prepovedalo lov in prekupevanje z morskimi želvami. Prav tako so prepovedali izvoz in uvoz predmetov iz želvine roževine. Ministrstvo obenem načrtuje, da bi zaščitilo se druge živalske vrste in ustanovilo naravne rezervate.

Žive zgorele štiri žirafe

SANTIAGO DE CHILE - V požaru, ki je izbruhnil zaradi slabega delovanja električnih pečic, so v živalskem vrtu ciljskega glavnega mesta žive zgorele štiri žirafe. Živali so bile prek noči v ogrevani staji (v Čilu je sedaj zima), ko je prišlo do kratkega stika, ki je vnel slamo. Paznikom ni uspelo rešiti žiraf pred prihodom gasilcev, požar pa je povzročil za 150 tisoč dolarjev škodo.

V Braziliji je 25.000 suznjev

SÃO PAULO - Kot je sporočila brazilska skofovska konferenca, je v Braziliji vsaj 25.193 ljudi v pravem suženjskem razmerju. To presenetljivo število tudi za državo, v kateri so kričeca družbena protislovja, so dobili na podlagi policijskih in sindikalnih informacij. V resnici pa so brazilski skofje prepričani, da je v Braziliji štirikrat več suznjev, in sicer skoraj 100 tisoč ljudi.

Tudi ovca lahko postane trd oreh

V arizonskem Flagstaffu je bil otroški rodeo, na katerem so kratkohačni kavboji spoznali, da so lahko tudi ovce trd oreh kot divji žrebci in biki za prave kavboje, saj je Nathan Apadacca že po nekaj minutah ježe končal na tleh (Telefoto AP)